

**Gminny Program
Rewitalizacji
Gminy Kramsk
na lata 2025-2030**

Kramsk 2025

Opracowane przez:

www.CentrumFunduszyUE.pl

SPIS TREŚCI

Wstęp	6
Delimitacja obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji	8
Metodologia wyznaczania obszarów	8
Wyznaczenie obszaru zdegradowanego	11
Wyznaczenie obszaru rewitalizacji	24
Zasięg obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji	24
Pogłębiona diagnoza obszaru rewitalizacji	38
Sfera społeczna	38
Sfera gospodarcza	51
Sfera środowiskowa	53
Sfera przestrzenno-funkcjonalna	55
Sfera techniczna	58
Potencjały występujące na obszarze rewitalizacji	60
Skala i charakter potrzeb rewitalizacyjnych	65
Wizja obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji	68
Cele rewitalizacji i odpowiadające im kierunki działań	69
Powiązanie z dokumentami strategicznymi	71
Strategia Rozwoju Gminy Kramsk do 2030 roku	71
Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Kramsk na lata 2020-2030	72
Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego	74
Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2030 roku	76
Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego. Wielkopolska 2020+	77
Opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych	87

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY KRAMSK NA LATA 2025-2030

Przedsięwzięcia podstawowe	88
Przedsięwzięcia uzupełniające	111
Mechanizmy integrowania działań i przedsięwzięć rewitalizacyjnych	114
Komplementarność przestrzenna	115
Komplementarność problemowa.....	116
Komplementarność proceduralno-instytucjonalna	120
Komplementarność źródeł finansowania.....	121
Komplementarność międzyokresowa	121
Szacunkowe ramy finansowe	122
Struktura zarządzania realizacją Gminnego Programu Rewitalizacji	127
Opis struktury zarządzania	127
Opis zaangażowania interesariuszy.....	128
Koszty zarządzania realizacją Gminnego Programu Rewitalizacji	131
Harmonogram realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji	131
Systemy monitorowania i oceny Gminnego Programu Rewitalizacji.....	133
Monitoring	133
Wskaźniki realizacji celów Gminnego Programu Rewitalizacji	134
Ocena aktualności i stopnia realizacji	135
Określenie niezbędnych zmian w uchwałach	136
Określenie niezbędnych zmian w uchwale, o której mowa w art. 7 ust. 3 ustawy o rewitalizacji.....	136
Określenie niezbędnych zmian w uchwałach, o których mowa w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie kodeksu cywilnego	136
Specjalna strefa rewitalizacji	137

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY KRAMSK NA LATA 2025-2030

Wskazanie sposobu realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego	138
Zmiany w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego	138
Zmiany w Planie ogólnym	138
Zmiany w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego	138
Kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji	139
Spis tabel	140
Spis rysunków	142

Wstęp

Gminny Program Rewitalizacji jest wieloletnim, strategicznym dokumentem planistycznym, którego celem jest skoordynowanie działań inwestycyjnych oraz społecznych podejmowanych na terenie gminy.

Program koncentruje się na pięciu kluczowych sferach:

- społecznej,
- gospodarczej,
- środowiskowej,
- funkcjonalno-przestrzennej,
- technicznej.

Jego realizacja ma na celu pobudzenie rozwoju społeczno-gospodarczego obszarów znajdujących się w stanie kryzysowym poprzez eliminację negatywnych zjawisk, poprawę estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznej, a także zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej i jakości życia mieszkańców.

Wdrożenie Gminny Programu Rewitalizacji umożliwia zastosowanie kompleksowych działań naprawczych i rozwojowych, które przyczyniają się do trwałego ożywienia społecznego i gospodarczego gminy.

29 października 2025 r. podjęta została uchwała nr XVII/119/2025 Rady Gminy Kramsk, zgodnie z którą na terenie Gminy Kramsk wyznaczone zostały następujące podobszary rewitalizacji:

- Podobszar rewitalizacji nr 1 – Drążek,
- Podobszar rewitalizacji nr 2 – Jabłków,
- Podobszar rewitalizacji nr 3 – Konstantynów,
- Podobszar rewitalizacji nr 4 – Kramsk,
- Podobszar rewitalizacji nr 5 – Ksawerów.

Do współpracy w procesie opracowania dokumentu zaangażowano interesariuszy. Konsultacje społeczne odbyły się w terminie od 18 września 2025 r. do 22

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY KRAMSK NA LATA 2025-2030

października 2025 r. przybrały następujące formy: zebrano uwagi oraz stworzono dedykowany numer telefonu, pod którym można było kontaktować się w celu zgłoszenia ewentualnych zastrzeżeń. Wszystkie wymienione działania umożliwiły zapoznanie się z opinią interesariuszy na temat poszczególnych dokumentów.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kramsk na lata 2025-2030 został opracowany w oparciu o ustawę z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2024 r. poz. 278) oraz przy zachowaniu spójności z dokumentami strategicznymi obowiązującymi na szczeblu lokalnym i regionalnym.

Delimitacja obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Metodologia wyznaczania obszarów

Pierwszym etapem identyfikacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji było opracowanie dokumentu zatytułowanego „Diagnoza na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Kramsk”. W ramach tego etapu przeprowadzono szczegółową analizę pięciu sfer: społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej.

Analiza Gminy Kramsk została przeprowadzona z podziałem na jednostki analityczne, jakimi są sołectwa. Sołectwa pełnią funkcję jednostek pomocniczych, które są ze sobą powiązane funkcjonalnie, co sprawia, że często wykazują podobne problemy i wyzwania. Teren Gminy podzielony jest na 30 sołectw. Analiza wskaźnikowa została oparta na podziale wprowadzonym na podstawie uchwał Nr LVII/448-477/2023 Rady Gminy Kramsk z dnia 13 września 2023 r.

Poniższa tabela przedstawia przyjęte na potrzeby wyznaczania obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji jednostki analityczne.

Tabela 1 Jednostki analityczne na obszarze Gminy Kramsk

Jednostka analityczna	Liczba ludności	Powierzchnia sołectwa
Anielew	93	189,0
Barce	275	308,7
Bilczew	144	430,4
Borki	184	367,9
Brzózki	229	311,8
Dębicz	538	885,3
Drażek	107	401,2
Grąblin	613	1 081,4

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY KRAMSK NA LATA 2025-2030

Jednostka analityczna	Liczba ludności	Powierzchnia sołectwa
Helenów Drugi	528	819,1
Helenów Pierwszy	262	299,4
Izabelin	333	530,4
Jabtków	210	444,3
Konstantynów	163	308,7
Kramsk	1267	99,7
Kramsk-Łazy	157	61,3
Kramsk-Łęgi	566	518,6
Kramsk-Pole	163	383,4
Ksawerów	249	686,1
Lichnowo	196	247,2
Milin	290	317,6
Patrzyków	332	751,4
Pąchów	318	572,6
Podgór	197	350,9
Rudzica	1 095	802,1
Rysiny	26	229,7
Święciec	293	281,9
Święte	531	571,7
Wielany	381	306,0
Wola Podłęzna	1 456	364,6

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY KRAMSK NA LATA 2025-2030

Jednostka analityczna	Liczba ludności	Powierzchnia sołectwa
Wysokie	318	264,4

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Kramsku oraz Raportu o stanie Gminy Kramsk za 2022 r.

Do określenia stanu kryzysowego w poszczególnych sferach wykorzystano wskaźniki ilościowe obrazujące negatywne zjawiska w wcześniej wyznaczonych jednostkach analitycznych. W większości przypadków przedstawiono je w formie względnej, przeliczając na 100 mieszkańców danej jednostki podziału Gminy Kramsk. Dzięki temu możliwe było uwzględnienie różnic w liczbie ludności. Na podstawie tych wskaźników zidentyfikowano obszary zdegradowane oraz obszary wymagające rewitalizacji.

Wykorzystano następujące wskaźniki:

- Liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
- Liczba osób pobierających zasiłek rodzinny w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
- Liczba osób bezrobotnych ogółem w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
- Udział osób długotrwale bezrobotnych w liczbie osób bezrobotnych ogółem,
- Wynik egzaminu ósmoklasisty,
- Liczba popełnionych przestępstw w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
- Liczba wdrożonych procedur Niebieskiej Karty w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
- Frekwencja w wyborach samorządowych w 2024 r.,
- Liczba podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
- Występowanie azbestu,
- Budynki w zasobie Gminy wybudowane przed 1950 r.,
- Liczba obiektów zabytkowych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców.

Wyznaczenie obszaru zdegradowanego

Za obszary zdegradowane uznano te jednostki, w których odnotowano wartości wskaźników problemów społecznych gorsze od średniej dla całej Gminy Kramsk. Wskaźniki te współwystępowały z niekorzystnymi wartościami w przynajmniej jednej z pozostałych sfer – gospodarczej, środowiskowej, technicznej lub przestrzenno-funkcjonalnej.

W kolejnych tabelach przedstawiono podsumowanie analizy wskaźnikowej przeprowadzonej na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Kramsk w odniesieniu do czynników społecznych, gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych oraz technicznych. Kolorem czerwonym oznaczono niekorzystne wartości analizowanych wskaźników, wskazując na występowanie stanu kryzysowego na danym obszarze.

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY KRAMSK NA LATA 2025-2030

Tabela 2 Podsumowanie analizy wskaźnikowej w sferze społecznej – część pierwsza

Jednostka analityczna	Ubóstwo		Bezrobocie	
	Liczba osób pobierających zasiłek rodzinny w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba osób bezrobotnych ogółem w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Udział osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie osób bezrobotnych
Anielew	2,15	2,15	4,30	50,00%
Barce	1,82	1,45	1,09	33,33%
Bilczew	4,17	2,78	2,78	50,00%
Borki	1,63	2,17	2,17	50,00%
Brzózki	2,18	2,18	4,37	80,00%
Dębicz	1,49	0,93	2,79	46,67%
Drażek	2,80	2,80	5,61	100,00%
Grąblin	2,28	1,79	2,94	33,33%
Helenów Drugi	2,46	2,27	3,41	27,78%
Helenów Pierwszy	4,20	1,91	3,82	50,00%
Izabelin	3,00	3,60	5,11	52,94%

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY KRAMSK NA LATA 2025-2030

Jednostka analityczna	Ubóstwo		Bezrobocie	
	Liczba osób pobierających zasiłek rodzinny w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba osób bezrobotnych ogółem w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Udział osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie osób bezrobotnych
Jabłków	4,76	2,86	4,76	80,00%
Konstantynów	6,75	3,07	3,68	83,33%
Kramsk	3,24	3,47	3,31	47,62%
Kramsk-Łazy	3,82	3,18	2,55	50,00%
Kramsk-Łęgi	2,30	1,94	4,24	62,50%
Kramsk-Pole	1,23	2,45	1,84	33,33%
Ksawerów	4,42	4,82	5,62	78,57%
Lichnowo	2,04	1,02	1,53	66,67%
Milin	1,38	1,38	3,45	50,00%
Patrzyków	2,11	1,20	1,51	80,00%
Pąchów	1,89	2,83	3,46	72,73%

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY KRAMSK NA LATA 2025-2030

Jednostka analityczna	Ubóstwo		Bezrobocie	
	Liczba osób pobierających zasiłek rodzinny w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba osób bezrobotnych ogółem w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Udział osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie osób bezrobotnych
Podgór	3,55	2,03	2,54	80,00%
Rudzica	1,19	0,73	2,65	51,72%
Rysiny	3,85	3,85	3,85	100,00%
Święciec	2,05	2,39	2,39	57,14%
Święte	2,82	2,64	2,45	53,85%
Wielany	2,89	0,79	2,36	66,67%
Wola Podłęzna	1,17	0,76	2,13	29,03%
Wysokie	1,89	2,52	0,94	66,67%
Gmina Kramsk	2,35	1,99	2,35	53,69%

Źródło: Diagnoza na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Kramsk

Tabela 3 Podsumowanie analizy wskaźnikowej w sferze społecznej – część druga

Jednostka analityczna	Bezpieczeństwo publiczne	Bezpieczeństwo publiczne	Edukacja	Niewystarczający poziom uczestnictwa w życiu publicznym
	Liczba wdrożonych procedur Niebieskiej Karty w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba popełnionych przestępstw w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Średni wynik egzaminu ósmoklasisty	Frekwencja wyborcza w wyborach samorządowych w 2018 r.
Anielew	0,00	1,08		
Barce	0,00	0,00		
Bilczew	0,00	3,47		
Borki	0,00	1,09		
Brzózki	0,00	0,00		
Dębicz	0,37	0,74		
Drązek	1,87	1,87		
Grąblin	0,00	1,14		
Helenów Drugi	0,38	0,38		
Helenów Pierwszy	0,00	1,53		

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY KRAMSK NA LATA 2025-2030

Jednostka analityczna	Bezpieczeństwo publiczne	Bezpieczeństwo publiczne	Edukacja	Niewystarczający poziom uczestnictwa w życiu publicznym
	Liczba wdrożonych procedur Niebieskiej Karty w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba popełnionych przestępstw w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Średni wynik egzaminu ósmoklasisty	Frekwencja wyborcza w wyborach samorządowych w 2018 r.
Izabelin	0,00	0,60		
Jabłków	0,48	2,38		
Konstantynów	0,00	1,84		
Kramsk	0,32	1,66		
Kramsk-Łazy	0,00	0,00		
Kramsk-Łęgi	0,00	0,35		
Kramsk-Pole	0,00	0,61		
Ksawerów	0,00	1,61		
Lichnowo	0,51	4,59		
Milin	0,34	0,69		
Patrzyków	0,00	3,01		

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY KRAMSK NA LATA 2025-2030

Jednostka analityczna	Bezpieczeństwo publiczne	Bezpieczeństwo publiczne	Edukacja	Niewystarczający poziom uczestnictwa w życiu publicznym
	Liczba wdrożonych procedur Niebieskiej Karty w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba popełnionych przestępstw w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Średni wynik egzaminu ósmoklasisty	Frekwencja wyborcza w wyborach samorządowych w 2018 r.
Pąchów	0,00	0,31		
Podgór	2,03	0,00		
Rudzica	0,55	0,82		
Rysiny	0,00	0,00		
Święciec	0,00	0,68		
Święte	0,38	0,56		
Wielany	0,26	0,26		
Wola Podtężna	0,41	2,06		
Wysokie	0,31	1,26		
Gmina Kramsk	0,29	1,18	54,00	51,80

Źródło: Diagnoza na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Kramsk

Tabela 4 Podsumowanie analizy wskaźnikowej w sferze gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej

Jednostka analityczna	Sfera gospodarcza	Sfera środowiskowa	Strefa techniczna	
	Niski stopień przedsiębiorczości	Obecność odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi i stanu środowiska	Degradacja stanu technicznego obiektów zabytkowych	
	Liczba podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru REGON w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Występowanie azbestu	Budynki w zasobie Gminy wybudowane przed 1950 r.	Liczba obiektów zabytkowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców
Anielew	24,73			1,08
Barce	13,09			0,00
Bilczew	24,31			0,69
Borki	30,98			0,54
Brzózki	16,16			0,00
Dębicz	18,96			0,00

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY KRAMSK NA LATA 2025-2030

Jednostka analityczna	Sfera gospodarcza	Sfera środowiskowa	Strefa techniczna	
	Niski stopień przedsiębiorczości	Obecność odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi i stanu środowiska	Degradacja stanu technicznego obiektów zabytkowych	
	Liczba podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru REGON w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Występowanie azbestu	Budynki w zasobie Gminy wybudowane przed 1950 r.	Liczba obiektów zabytkowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców
Drążek	14,95			0,00
Grąblin	6,20			0,00
Helenów Drugi	5,11			0,19
Helenów Pierwszy	22,14			0,38
Izabelin	7,81			0,30
Jabłków	25,24			0,95
Konstantynów	12,88			0,61

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY KRAMSK NA LATA 2025-2030

Jednostka analityczna	Sfera gospodarcza	Sfera środowiskowa	Strefa techniczna	
	Niski stopień przedsiębiorczości	Obecność odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi i stanu środowiska	Degradacja stanu technicznego obiektów zabytkowych	
	Liczba podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru REGON w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Występowanie azbestu	Budynki w zasobie Gminy wybudowane przed 1950 r.	Liczba obiektów zabytkowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców
Kramsk	1,97			0,55
Kramsk-Łazy	5,10			0,00
Kramsk-Łęgi	7,42			0,18
Kramsk-Pole	30,67			0,00
Ksawerów	24,50			0,80
Lichnowo	26,02			0,00
Milin	20,69			0,34

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY KRAMSK NA LATA 2025-2030

Jednostka analityczna	Sfera gospodarcza	Sfera środowiskowa	Strefa techniczna	
	Niski stopień przedsiębiorczości	Obecność odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi i stanu środowiska	Degradacja stanu technicznego obiektów zabytkowych	
	Liczba podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru REGON w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Występowanie azbestu	Budynki w zasobie Gminy wybudowane przed 1950 r.	Liczba obiektów zabytkowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców
Patrzyków	24,10			1,20
Pąchów	19,18			0,63
Podgór	28,93			1,52
Rudzica	3,93			0,09
Rysiny	38,46			0,00
Święciec	16,38			0,34
Święte	7,34			0,94

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY KRAMSK NA LATA 2025-2030

Jednostka analityczna	Sfera gospodarcza	Sfera środowiskowa	Strefa techniczna	
	Niski stopień przedsiębiorczości	Obecność odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi i stanu środowiska	Degradacja stanu technicznego obiektów zabytkowych	
	Liczba podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru REGON w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Występowanie azbestu	Budynki w zasobie Gminy wybudowane przed 1950 r.	Liczba obiektów zabytkowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców
Wielany	16,80			0,00
Wola Podtężna	2,47			0,07
Wysokie	17,61			1,57
Gmina Kramsk	11,46			0,36

Źródło: Diagnoza na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Kramsk

W wyniku przeprowadzonej analizy za obszar zdegradowany na terenie Gminy Kramsk uznano następujące jednostki analityczne: **Drążek, Helenów Drugi, Jabłków, Konstantynów, Kramsk, Ksawerów, Świąte i Wysokie.**

Wyznaczony obszar zdegradowany zamieszkiwany jest przez 3 373 osoby, co stanowi 29,29% ogólnej liczby ludności i zajmuje obszar o powierzchni 3 595,20 ha, co stanowi 27,26% całkowitej powierzchni (stan na moment opracowywania Diagnozy). Szczegółowe dane zostały zawarte w kolejnej tabeli.

Tabela 5 Obszar zdegradowany na terenie Gminy Kramsk

Jednostka analityczna	Udział w ludności Gminy	Udział w powierzchni Gminy
Drążek	0,93%	3,04%
Helenów Drugi	4,59%	6,21%
Jabłków	1,82%	3,37%
Konstantynów	1,42%	2,34%
Kramsk	11,00%	0,76%
Ksawerów	2,16%	5,20%
Świąte	4,61%	4,34%
Wysokie	2,76%	2,01%
Razem	29,29%	27,26%

Źródło: Diagnoza na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Kramsk

Wyznaczenie obszaru rewitalizacji

Zgodnie z zapisami ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2025 r. obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, o których mowa w art. 9 ust. 1, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację, wyznacza się jako obszar rewitalizacji.

Zgodnie z ustawą o rewitalizacji obszar rewitalizacji nie może obejmować więcej niż 20% powierzchni ani być zamieszkały przez więcej niż 30% mieszkańców gminy. Zgodnie z powyższym, obszar zdegradowany nie mógł zostać w całości włączony jako obszar rewitalizacji i dokonano jego zawężenia.

Określenie, która część obszaru zdegradowanego stanowić będzie obszar rewitalizacji nastąpiło w oparciu o następujące przesłanki – szczególna koncentracja negatywnych zjawisk na obszarze zdegradowanym na podstawie przeprowadzonej analizy wskaźnikowej, w szczególności w oparciu o problemy w sferze społecznej.

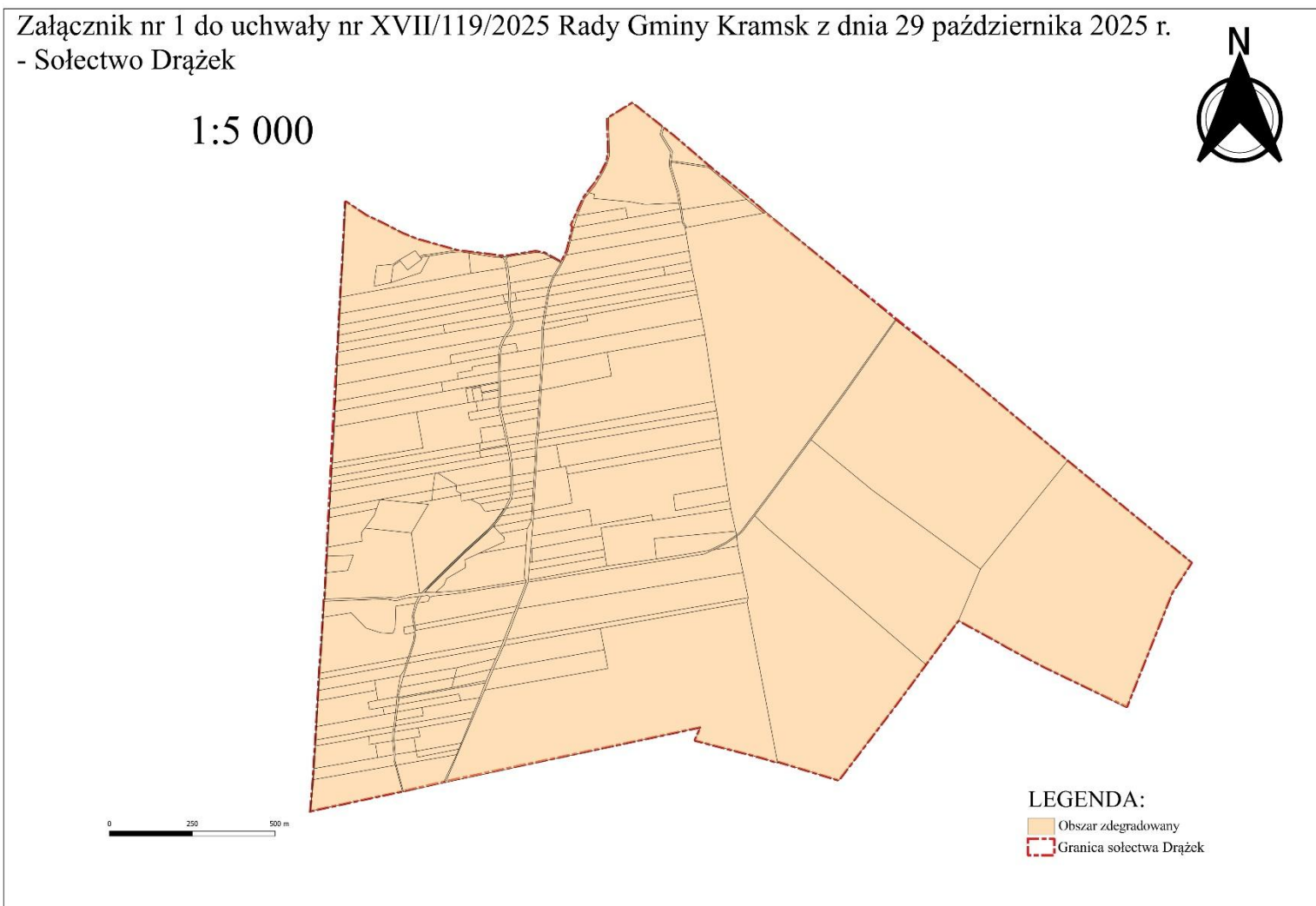
Na moment opracowywania diagnozy obszar zdegradowany zamieszkiwany był przez 1 584 mieszkańców, co stanowiło około 17,34% ogólnej liczby ludności Gminy Kramsk, a jego łączna powierzchnia wynosiła 945,20 ha, co stanowi 14,71% całkowitej powierzchni Gminy.

Zasięg obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Na mocy uchwały nr XVII/119/2025 Rady Gminy Kramsk z dnia 29 października 2025 r. wyznaczono obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji na terenie Gminy Kramsk.

Na kolejnych mapach zaprezentowano zasięg obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Kramsk.

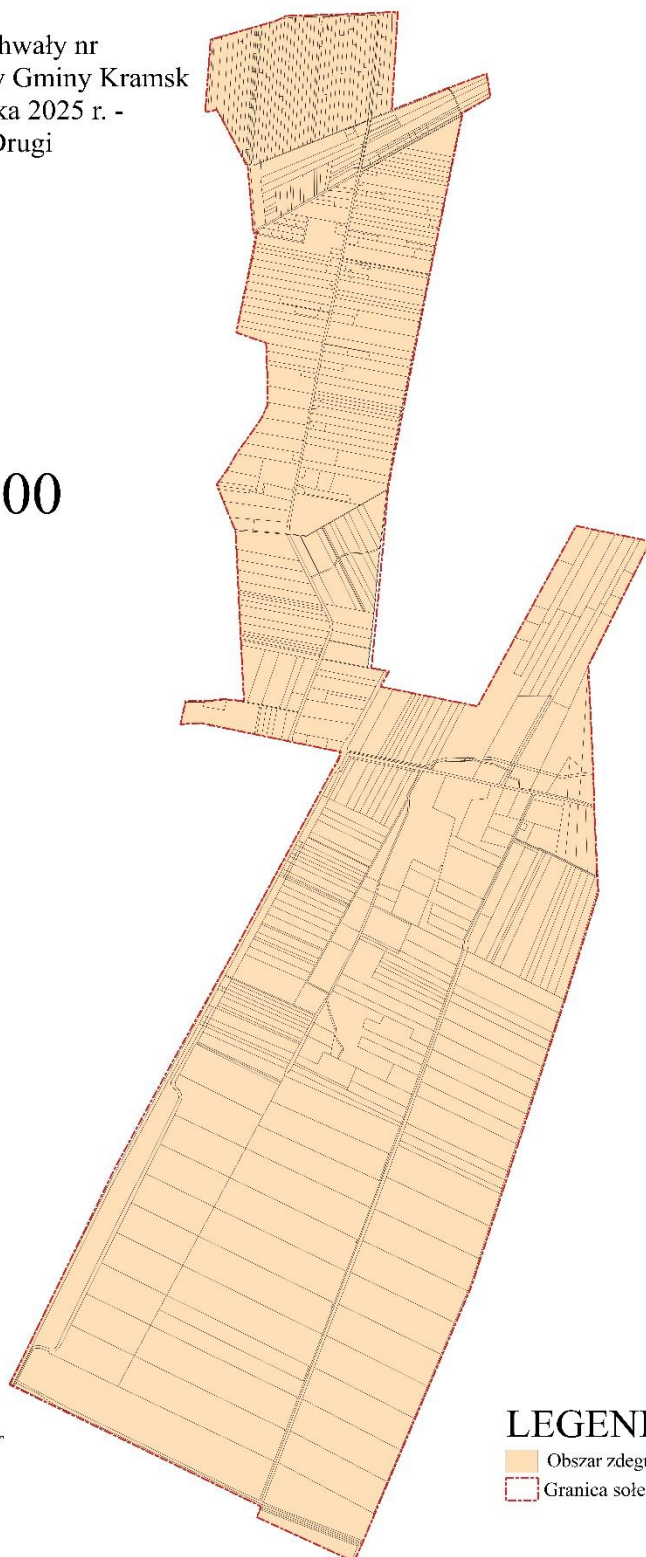
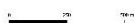
Rysunek 1 Zasięg obszaru zdegradowanego – Sołectwo Drążek

Rysunek 2 Zasięg obszaru zdegradowanego - sołectwo Helenów Drugi

Załącznik nr 2 do uchwały nr
XVII/119/2025 Rady Gminy Kramsk
z dnia 29 października 2025 r. -
Sołectwo Helenów Drugi

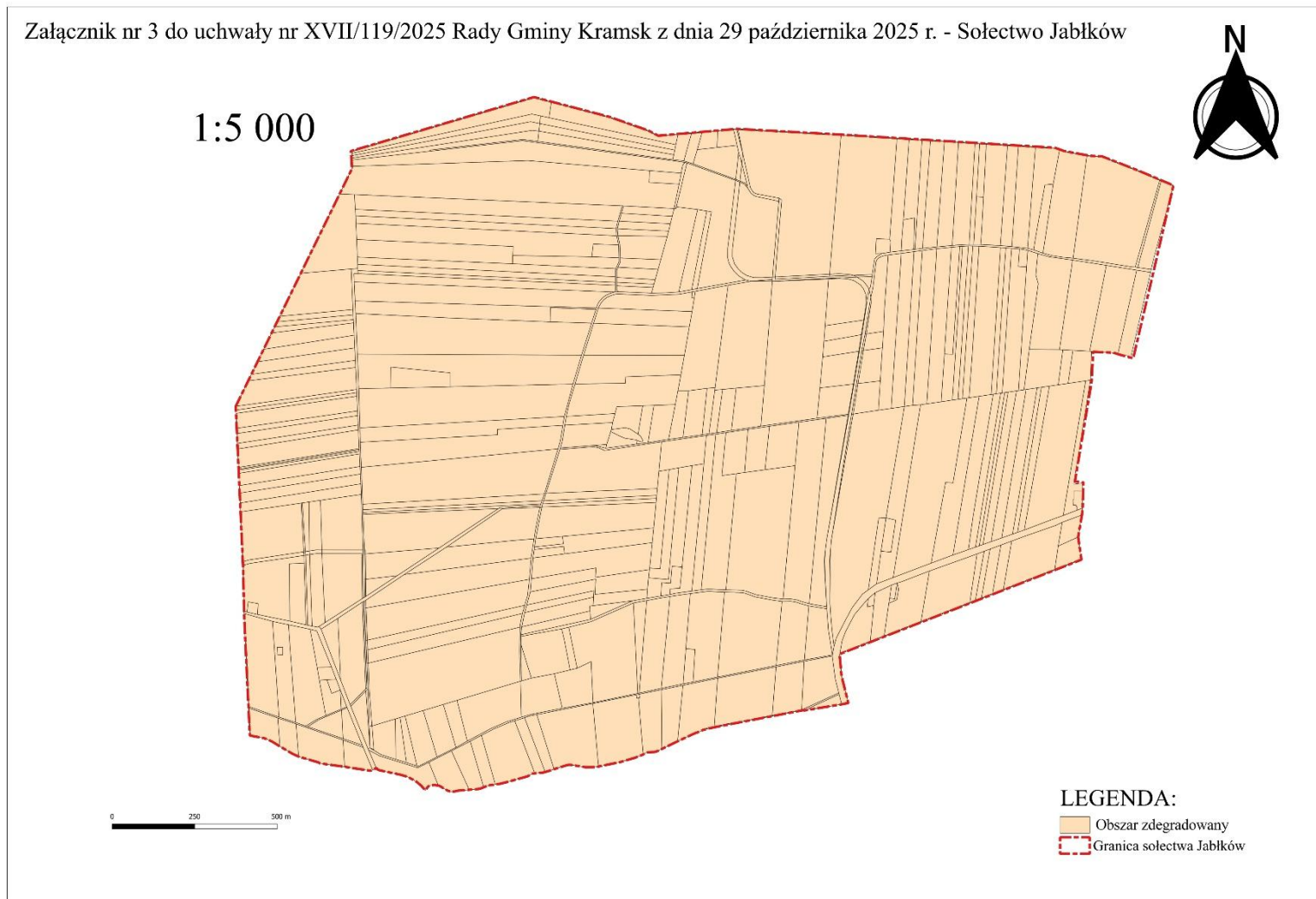
1:5 000

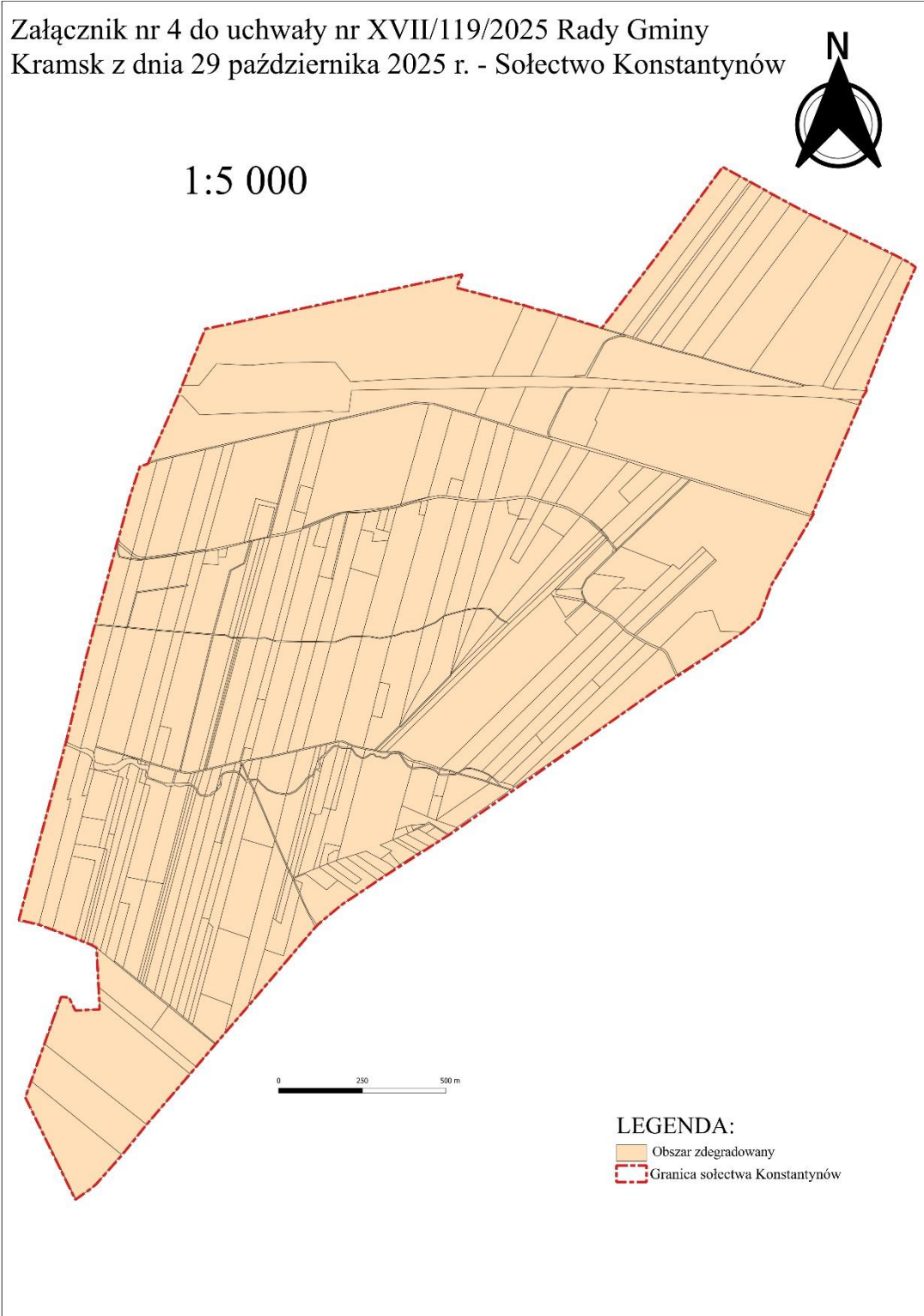
LEGENDA:

- Obszar zdegradowany
- Granica sołectwa Helenów Drugi

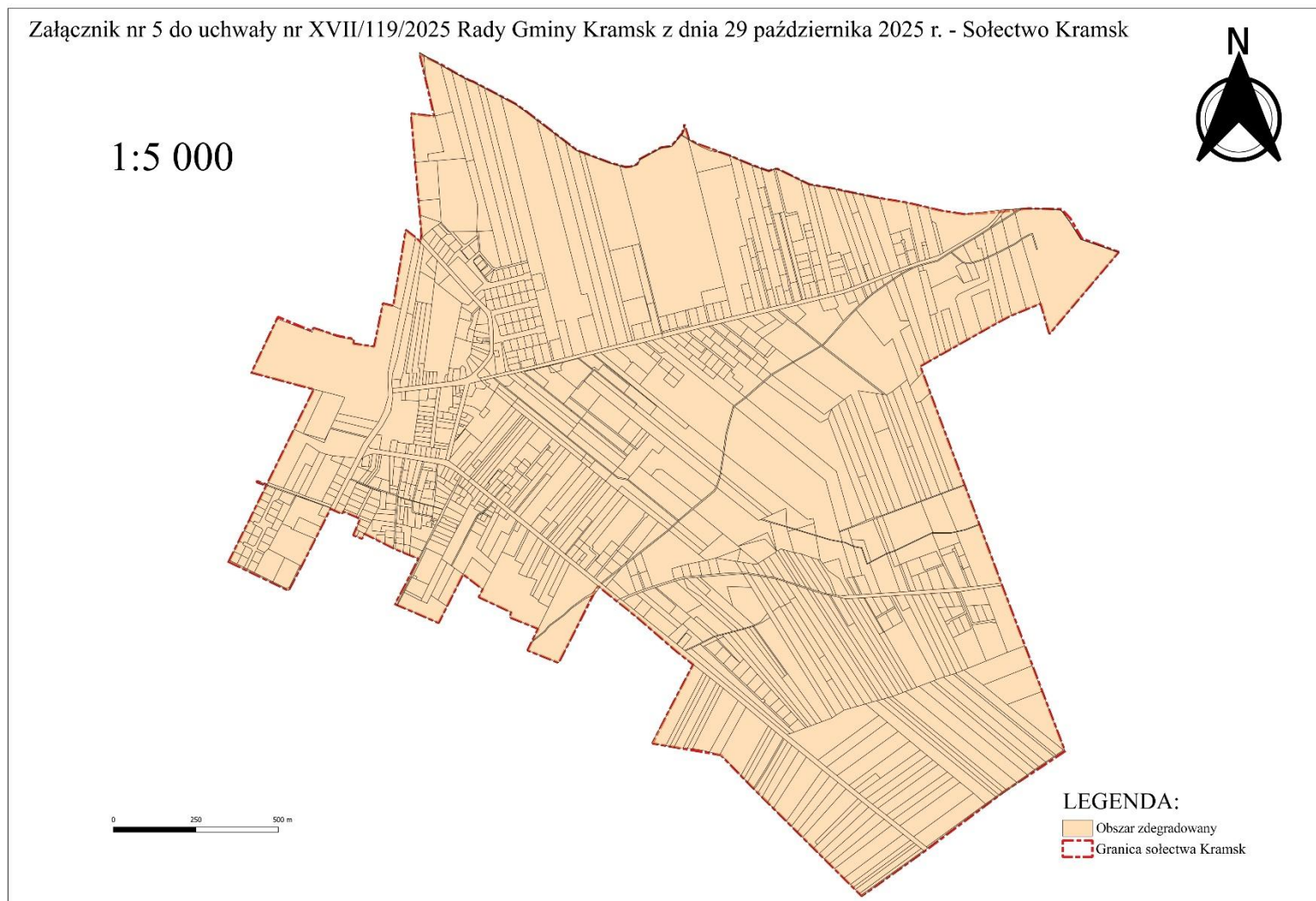
Rysunek 3 Zasięg obszaru zdegradowanego – Sołectwo Jabłków

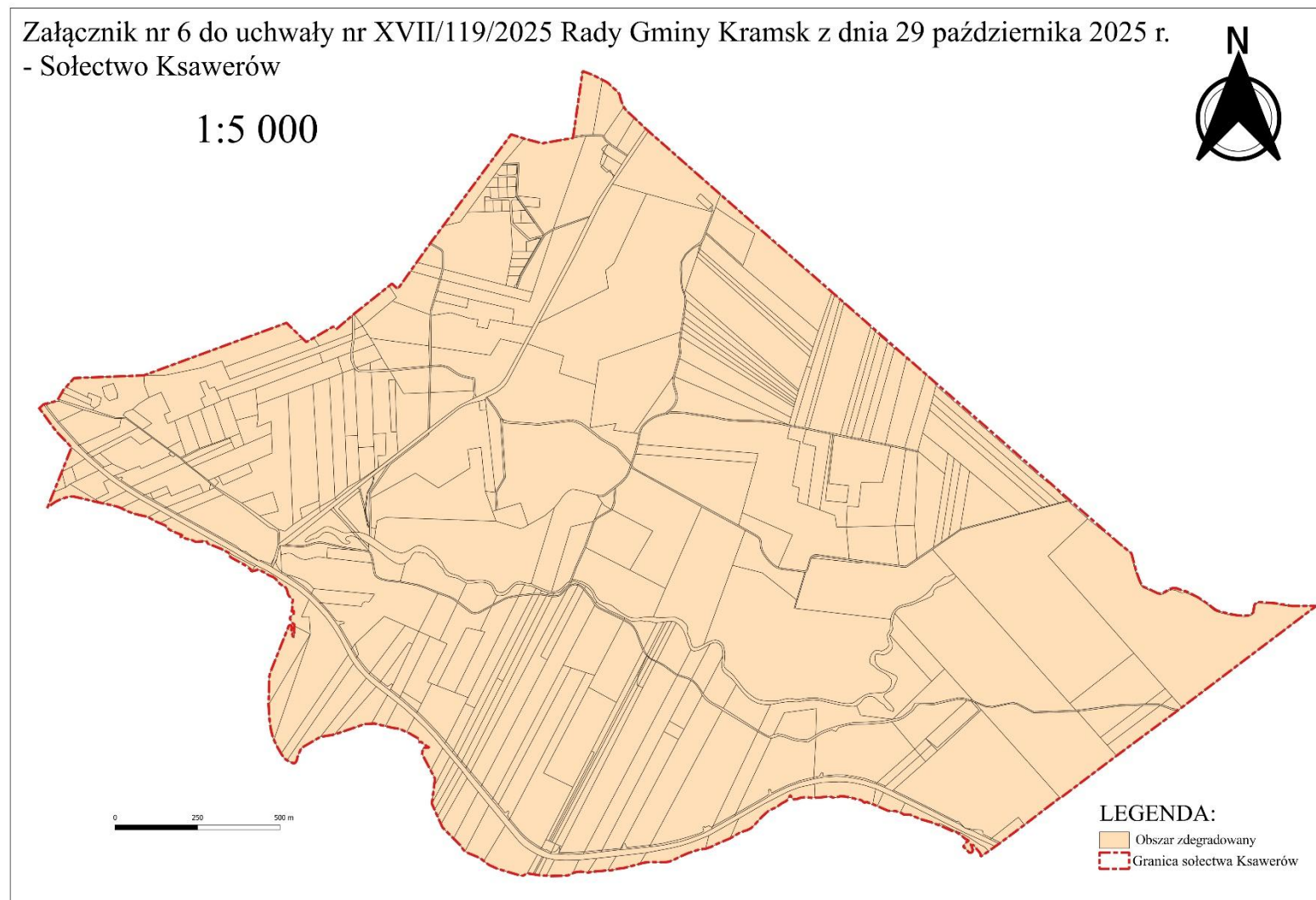
Rysunek 4 Zasięg obszaru zdegradowanego – Sołectwo Konstantynów

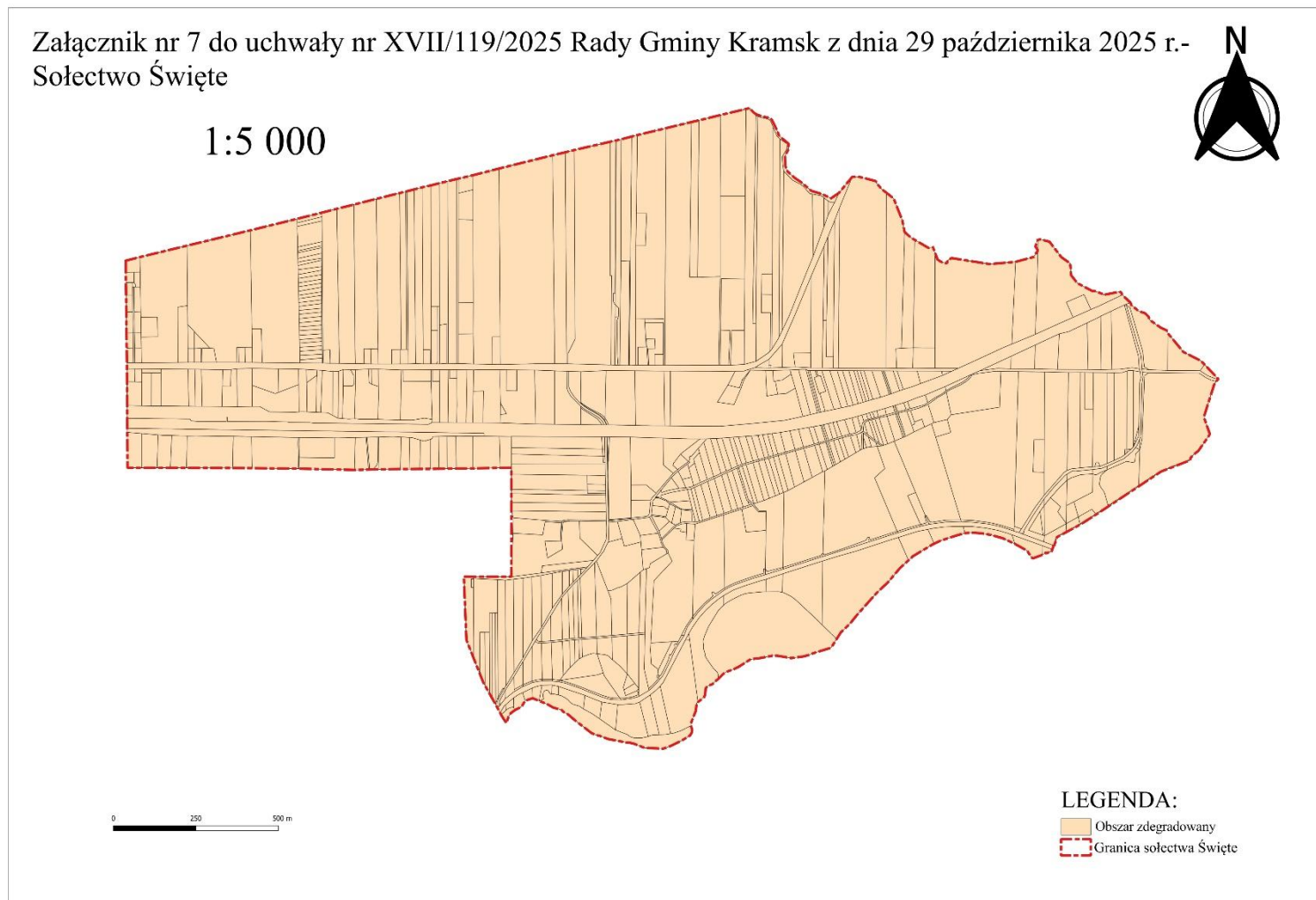
Rysunek 5 Zasięg obszaru zdegradowanego – Sołectwo Kramsk

Rysunek 6 Zasięg obszaru zdegradowanego – Sołectwo Ksawerów

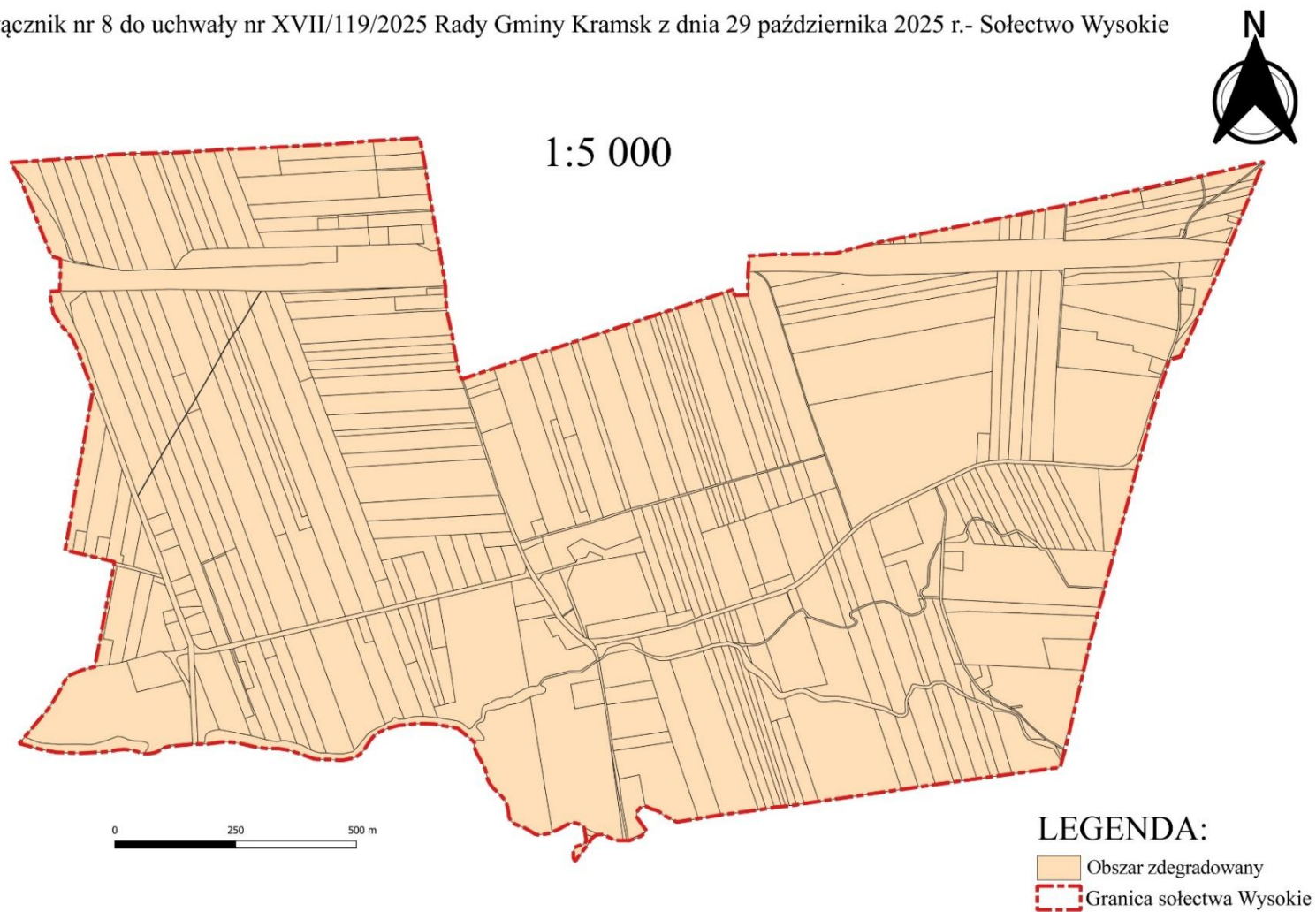

Rysunek 7 Zasięg obszaru zdegradowanego – Sołectwo Święte

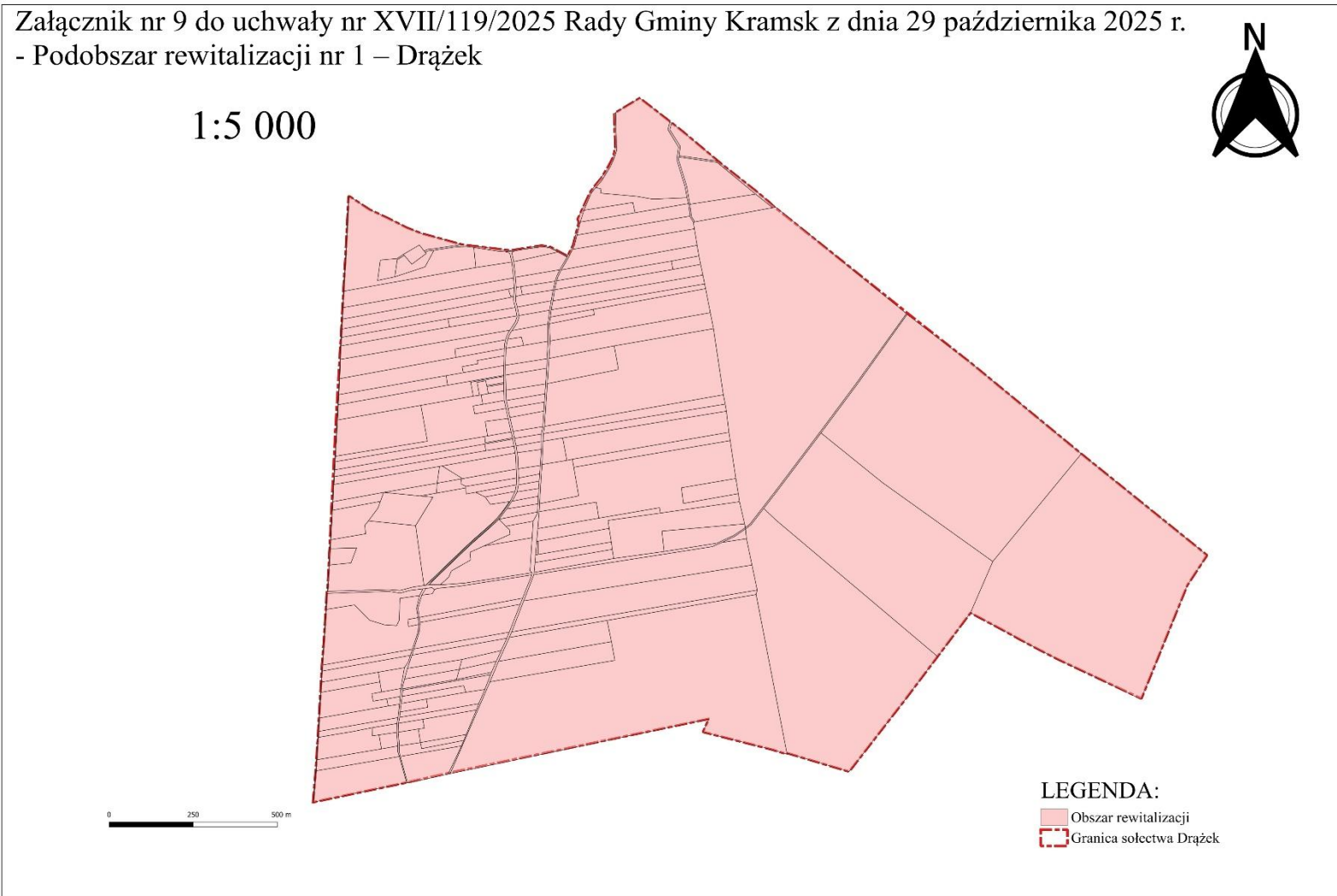

Rysunek 8 Zasięg obszaru zdegradowanego – Sołectwo Wysokie

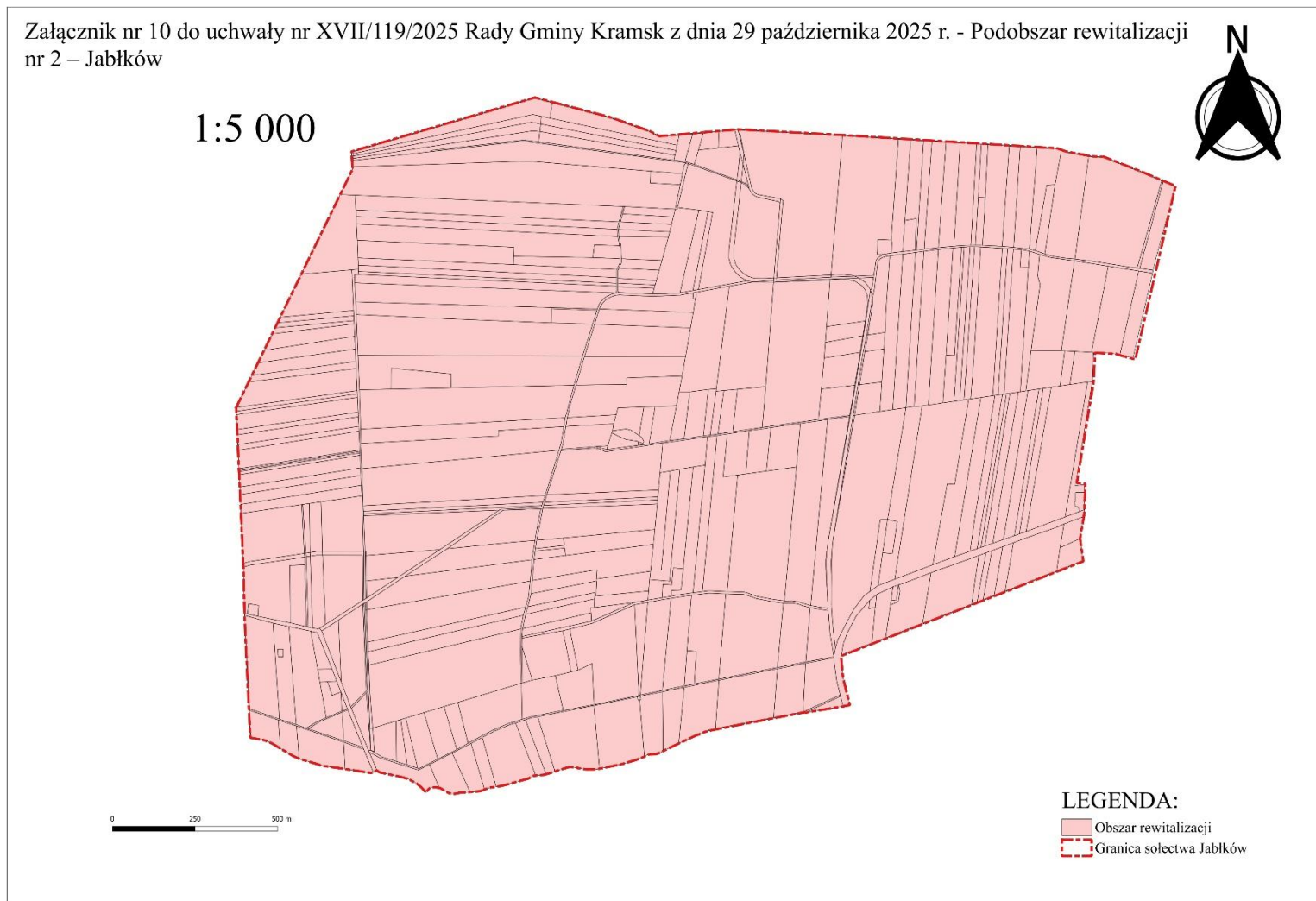
Załącznik nr 8 do uchwały nr XVII/119/2025 Rady Gminy Kramsk z dnia 29 października 2025 r.- Sołectwo Wysokie

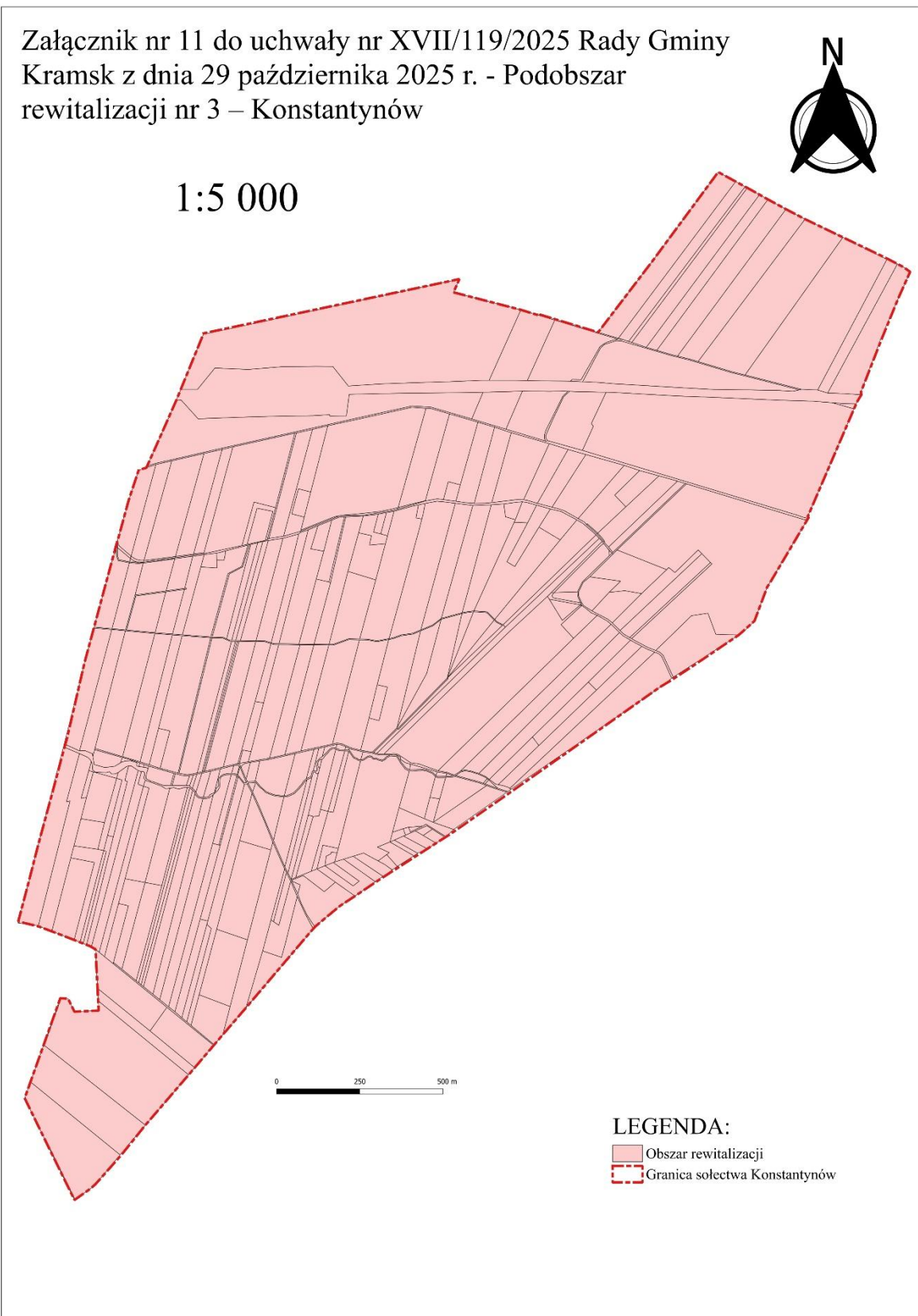
Rysunek 9 Zasięg Podobszaru rewitalizacji nr 1 - Drążek

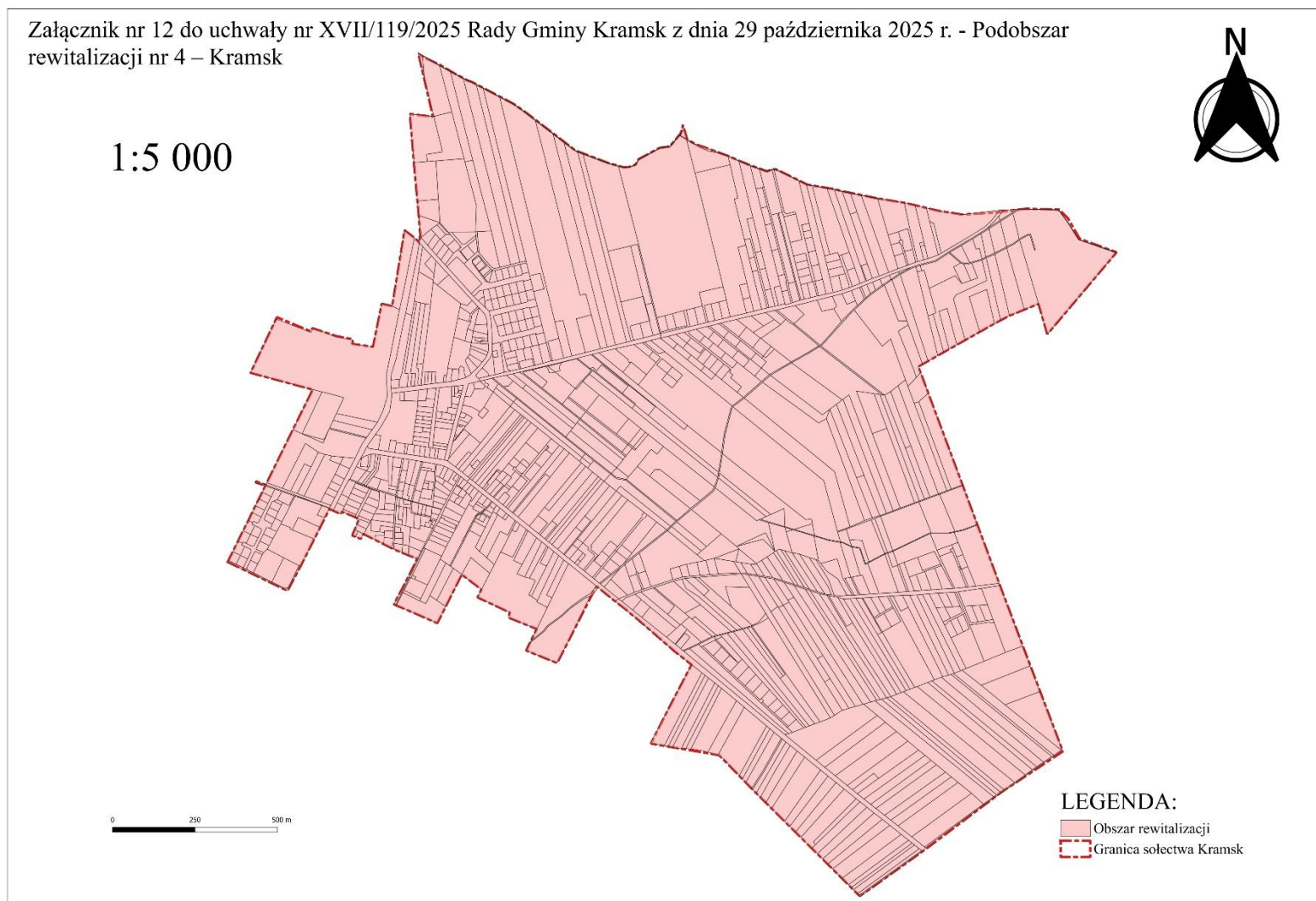
Rysunek 10 Zasięg Podobszaru rewitalizacji nr 2 - Jabłków

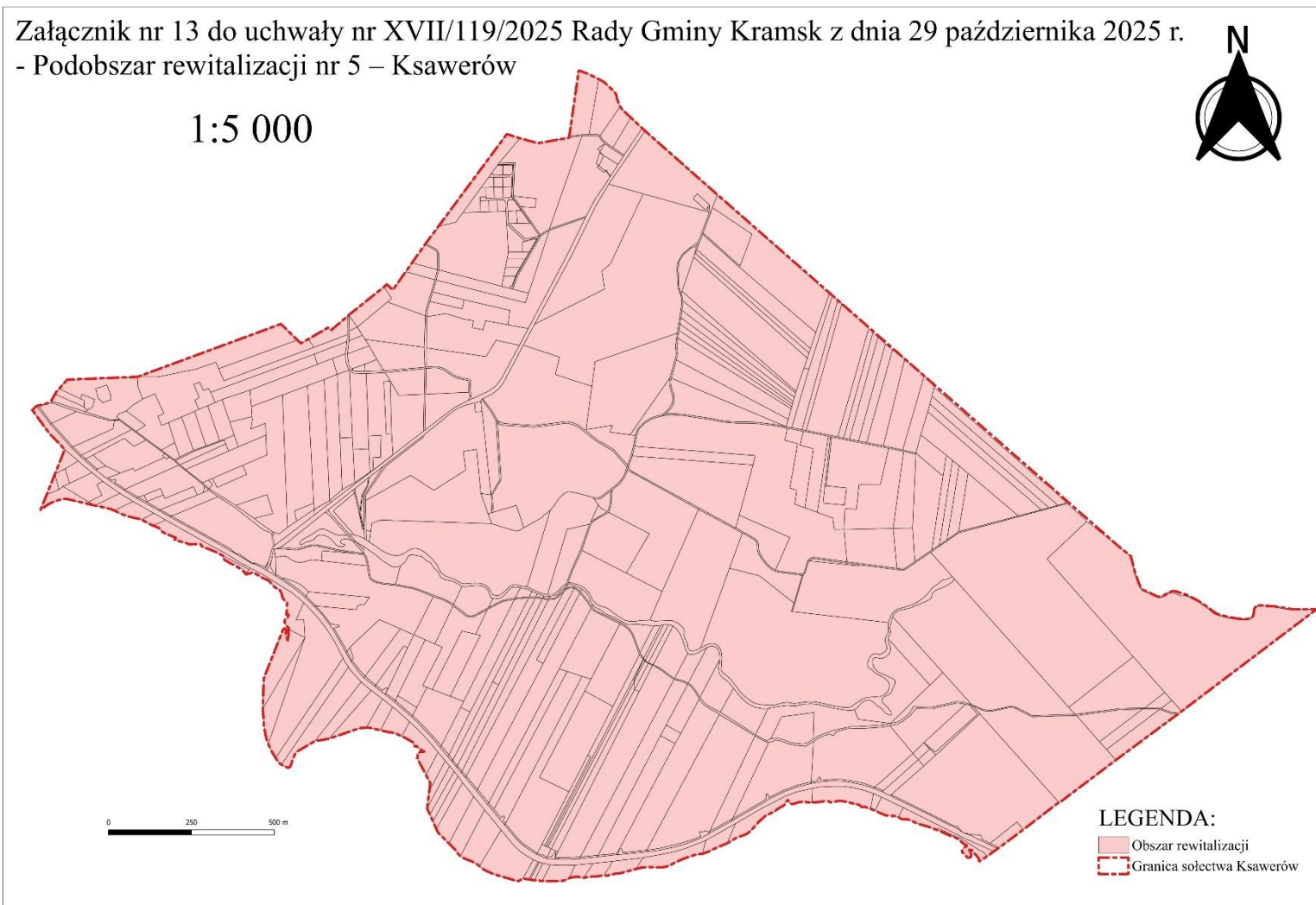
Rysunek 11 Zasięg Podobszaru rewitalizacji nr 3 - Konstantynów

Rysunek 12 Zasięg Podobszaru rewitalizacji nr 4 - Kramsk

Rysunek 13 Zasięg Podobszaru rewitalizacji nr 5 - Ksawerów

Pogłębiona diagnoza obszaru rewitalizacji

Diagnoza obszaru rewitalizacji przeprowadzona jest w oparciu o analizę zdefiniowanych potencjałów oraz problemów występujących w sferach:

- społecznej,
- gospodarczej,
- przestrzenno-funkcjonalnej,
- środowiskowej,
- technicznej.

Celem pogłębionej diagnozy jest zidentyfikowanie zjawisk kryzysowych występujących na obszarze rewitalizacji, wskazanie ich możliwych przyczyn oraz określenie lokalnych potencjałów, które mogą ułatwić eliminację istniejących problemów.

Warto zaznaczyć, że opisane problemy, trendy i tendencje zostały opracowane na podstawie danych ilościowych oraz analiz jakościowych, co pozwala na pełniejsze zrozumienie sytuacji na obszarze rewitalizacji.

Sfera społeczna

Zgodnie z art. 9 ust. 1 ustawy o rewitalizacji, o stanie kryzysowym na danym obszarze gminy świadczy koncentracja negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, wysokiej liczby mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym.

Zjawiska te zostały zidentyfikowane w ramach przeprowadzonej analizy wskaźnikowej, obejmującej następujące obszary problemowe: ubóstwo, bezrobocie (w tym osób długotrwale bezrobotnych), niski poziom wykształcenia, bezpieczeństwo publiczne oraz ograniczoną aktywność społeczną mieszkańców.

Ubóstwo

Przejawem ubóstwa jest korzystanie przez mieszkańców z pomocy społecznej, która pełni istotną funkcję w łagodzeniu skutków trudnej sytuacji materialnej i społecznej. Zadania gminy w tym zakresie koncentrują się przede wszystkim na wypłacie świadczeń pieniężnych, mających na celu wsparcie rodzin i osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej. Do najważniejszych świadczeń należą m.in. świadczenia rodzinne, realizowane zgodnie z ustawą z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, które wspierają wychowanie dzieci oraz poprawę warunków bytowych rodzin. Dzięki temu gmina może aktywnie przeciwdziałać skutkom ubóstwa, wspierając najbardziej potrzebujących mieszkańców w codziennym funkcjonowaniu.

Analiza wskaźnikowa w zakresie problemu ubóstwa została przeprowadzona w oparciu o następujące wskaźniki:

- **liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w przeliczeniu na 100 mieszkańców,**
- **liczba osób pobierających zasiłek w przeliczeniu na 100 mieszkańców.**

W 2023 r. w Gminie Kramsk ze świadczeń pomocy społecznej skorzystało łącznie 229 osób. Zatem średnia Gminy w przeliczeniu na 100 mieszkańców wynosi 1,99.

Porównanie wskaźnika w odniesieniu do problemu ubóstwa pomiędzy obszarem rewitalizacji a średnią Gminy Kramsk przedstawiono w tabeli.

Tabela 6 Zestawienie wskaźników w zakresie występowania problemu ubóstwa (w odniesieniu do osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej) na podobszarach rewitalizacji

Podobszar rewitalizacji	Liczby osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w przeliczeniu na 100 mieszkańców
Podobszar rewitalizacji nr 1 - Drążek	2,80
Podobszar rewitalizacji nr 2 - Jabłków	2,86
Podobszar rewitalizacji nr 3 - Konstantynów	3,07
Podobszar rewitalizacji nr 4 - Kramsk	3,47

Podobszar rewitalizacji	Liczy osoby korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w przeliczeniu na 100 mieszkańców
Podobszar rewitalizacji nr 5 -Ksawerów	4,82
Gmina Kramsk	1,99

Źródło: *Diagnoza na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Kramsk*

Problem ubóstwa (w zakresie osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej) odnotowano we wszystkich podobszarach rewitalizacji na terenie Gminy Kramsk.

Kolejnym analizowanym wskaźnikiem była liczba osób pobierających zasiłek rodzinny w przeliczeniu na 100 mieszkańców.

Zgodnie z danymi Gminy Kramsk liczba mieszkańców, którym udzielono zasiłku rodzinnego w 2023 r., wynosiła 271. Oznacza to, że średnia dla Gminy w przeliczeniu na 100 mieszkańców wynosi 2,35.

Porównanie wskaźnika w odniesieniu do problemu ubóstwa pomiędzy obszarem rewitalizacji a średnią Gminy Kramsk przedstawiono w tabeli.

Tabela 7 Zestawienie wskaźników w zakresie występowania problemu ubóstwa (w odniesieniu do osób pobierających zasiłek rodzinny) na podobszarach rewitalizacji

Podobszar rewitalizacji	Liczba osób pobierających zasiłek rodzinny w przeliczeniu na 100 mieszkańców
Podobszar rewitalizacji nr 1 - Drążek	2,80
Podobszar rewitalizacji nr 2 -Jabłków	4,76
Podobszar rewitalizacji nr 3 - Konstantynów	6,75
Podobszar rewitalizacji nr 4 -Kramsk	3,24
Podobszar rewitalizacji nr 5 -Ksawerów	4,42
Gmina Kramsk	2,35

Źródło: *Diagnoza na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Kramsk*

Problem ubóstwa (w zakresie osób pobierających zasiłek rodzinny) odnotowano we wszystkich podobszarach rewitalizacji na terenie Gminy Kramsk.

Opinie interesariuszy:

Respondenci wskazywali, że na obszarze rewitalizacji występują problemy społeczne związane z ubóstwem oraz zjawiskami mu towarzyszącymi. W szczególności zwracano uwagę na problemy związane z nadużywaniem alkoholu, które pogłębiają trudną sytuację społeczną i materialną niektórych gospodarstw domowych.

Bezrobocie

Jednym z kluczowych czynników wpływających na występowanie zjawisk problemowych jest bezrobocie. Oznacza ono przede wszystkim, że potencjał produkcyjny społeczeństwa nie jest w pełni wykorzystany, ponieważ osoby gotowe do podjęcia pracy pozostają bez stałego zatrudnienia.

Zgodnie z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, osobą bezrobotną jest osoba, która ukończyła 18 lat, nie osiągnęła wieku emerytalnego, nie jest zatrudniona ani nie wykonuje innej pracy zarobkowej, a jednocześnie jest zdolna i gotowa do podjęcia pracy w pełnym wymiarze czasu pracy. Osoba bezrobotna musi być zarejestrowana we właściwym dla miejsca zameldowania powiatowym urzędzie pracy oraz aktywnie poszukiwać zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej.

Analiza wskaźnikowa w zakresie problemu bezrobocia została przeprowadzona w oparciu o następujące wskaźniki:

- **liczba osób bezrobotnych ogółem w przeliczeniu na 100 mieszkańców,**
- **udział osób bezrobotnych w ogólnej liczbie osób bezrobotnych.**

Według danych GUS, liczba osób bezrobotnych w Gminie Kramsk na koniec 2023 r. wynosiła 339 osób, w tym 209 kobiet (61,65%) i 130 mężczyzn (38,35%). Średnia liczba osób bezrobotnych na 100 mieszkańców na obszarze Gminy wyniosła 2,35.

Szczegółowe dane dotyczące liczby osób bezrobotnych w poszczególnych podobszarach rewitalizacji przedstawiono w kolejnej tabeli.

Tabela 8 Zestawienie wskaźników w zakresie występowania problemu bezrobocia na podobszarach rewitalizacji

Podobszar rewitalizacji	Liczba osób bezrobotnych ogółem w przeliczeniu na 100 mieszkańców
Podobszar rewitalizacji nr 1 - Drążek	5,61
Podobszar rewitalizacji nr 2 -Jabłków	4,76
Podobszar rewitalizacji nr 3 - Konstantynów	3,68
Podobszar rewitalizacji nr 4 -Kramsk	3,31
Podobszar rewitalizacji nr 5 -Ksawerów	5,62
Gmina Kramsk	2,94

Źródło: *Diagnoza na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Kramsk*

Problem bezrobocia odnotowano we wszystkich podobszarach rewitalizacji na terenie Gminy Kramsk.

Kolejnym analizowanym wskaźnikiem w przypadku problemu bezrobocia był „udział osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie osób bezrobotnych”, dla którego średnia Gminy wynosiła 53,69%. Z kolei występowanie zjawiska długotrwałego bezrobocia w odniesieniu do obszaru rewitalizacji zidentyfikowano w sołectwach: Drążek, Jabłków, Konstantynów, Ksawerów.

W kolejnej tabeli przedstawiono dane dotyczące liczby osób długotrwale bezrobotnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców na obszarze rewitalizacji oraz w całej Gminie Kramsk. Wskaźnik ten pozwala na ocenę skali zjawiska bezrobocia w poszczególnych jednostkach analitycznych.

Tabela 9 Zestawienie wskaźników w zakresie występowania problemu bezrobocia (w odniesieniu do osób długotrwale bezrobotnych) na podobszarach rewitalizacji

Podobszar rewitalizacji	Udział osób długotrwale bezrobotnych ogółem
Podobszar rewitalizacji nr 1 - Drażek	100,00%
Podobszar rewitalizacji nr 2 - Jabłków	80,00%
Podobszar rewitalizacji nr 3 - Konstantynów	83,33%
Podobszar rewitalizacji nr 4 -Kramsk	47,62%
Podobszar rewitalizacji nr 5 -Ksawerów	78,57%
Gmina Kramsk	53,69%

Źródło: Diagnoza na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Kramsk

Opinie interesariuszy:

W opinii osób biorących udział w badaniu ankietowym istotnym problemem na obszarze rewitalizacji jest ograniczona dostępność miejsc pracy. Ankietowani wskazywali przede wszystkim na brak zakładów pracy oraz niewystarczającą liczbę terenów przeznaczonych pod inwestycje, co ogranicza możliwości rozwoju gospodarczego i tworzenia nowych miejsc zatrudnienia. Zwracano również uwagę na niskie dochody mieszkańców, które są konsekwencją ograniczonych możliwości zatrudnienia.

Poziom edukacji

Poziom wykształcenia mieszkańców stanowi istotny czynnik wpływający na funkcjonowanie społeczności lokalnej oraz możliwości rozwojowe gminy. Niższy poziom edukacji może ograniczać dostęp do rynku pracy, wpływać na poziom aktywności zawodowej i społecznej, a także zwiększać ryzyko występowania problemów społecznych, takich jak ubóstwo czy bezrobocie.

Analiza wskaźnikowa w zakresie problemu niskiej edukacji została przeprowadzona w oparciu o następujący wskaźnik: średni wynik egzaminu ósmoklasisty.

Wyniki egzaminu ósmoklasisty stanowią ważny element oceny poziomu edukacji. Jest to obowiązkowy test sprawdzający wiedzę uczniów, podsumowujący ich edukację na etapie szkoły podstawowej. Egzamin obejmuje trzy przedmioty: język polski, matematykę oraz nowożytny język obcy (w analizie uwzględniono język angielski). Do analizy wskaźnikowej na etapie Diagnozy wykorzystano wyniki egzaminu ósmoklasisty przeprowadzonego w roku szkolnym 2022/2023.

Uczniowie zamieszkujący poszczególne podobszary rewitalizacji uczęszczali do następujących szkół podstawowych: Szkoły Podstawowej im. Olimpijczyków Polskich w Kramsku oraz Szkoły Podstawowej im. Papieża Jana Pawła II w Wysokiem.

W tabeli przedstawiono wynik egzaminu ósmoklasisty w roku szkolnych 2022/2023 oraz 2024/2025 szkół podstawowych, do których uczęszczali uczniowie zamieszkujący obszar rewitalizacji, a także całej Gminy Kramsk.

Tabela 10 Wyniki egzaminów ósmoklasisty w roku szkolnym 2022/2023

	Język polski	Matematyka	Język angielski
SP w Kramsku	66,60%	52,80%	63,38%
SP w Wysokiem	63,30%	50,00%	58,50%
Gmina Kramsk	61,00%	45,00%	56,00%

Źródło: Diagnoza na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Kramsk

Przeprowadzona analiza nie wykazała występowania problemu niskiego poziomu edukacji na obszarze rewitalizacji.

W ramach pogłębienia diagnozy obszaru rewitalizacji przeanalizowano wyniki egzaminu w roku 2023/2024 oraz 2024/2025, co zostało zaprezentowane w kolejnych tabelach.

Tabela 11 Wyniki egzaminów ósmoklasisty w roku szkolnym 2023/2024

	Język polski	Matematyka	Język angielski
SP w Kramsku	58,46%	45,54%	65,00%
SP w Wysokiem	67,38%	65,50%	63,63%
Gmina Kramsk	50,32%	40,93%	53,70%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych <https://mapa.wyniki.edu.pl/MapaEgzaminow/>

Wyniki egzaminu ósmoklasisty uczniów zamieszkujących obszar rewitalizacji w roku szkolnym 2023/2024 były wyższe od średnich wyników dla całej Gminy Kramsk. Porównanie wyników z rokiem poprzednim wskazuje na poprawę rezultatów w Szkole Podstawowej w Wysokiem, natomiast w Szkole Podstawowej w Kramsku zauważalny jest spadek osiągnięć.

Tabela 12 Wyniki egzaminów ósmoklasisty w roku szkolnym 2024/2025

	Język polski	Matematyka	Język angielski
SP w Kramsku	57,13%	43,85%	65,33%
SP w Wysokiem	65,60%	63,15%	56,45%
Gmina Kramsk	59,08%	42,01%	59,74%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych <https://mapa.wyniki.edu.pl/MapaEgzaminow/>

W roku szkolnym 2024/2025 w skali całej Gminy Kramsk odnotowano ogólną poprawę wyników egzaminu ósmoklasisty. Jednocześnie analiza wyników szkół, do których uczęszczają uczniowie mieszkający na obszarze rewitalizacji, pokazuje tendencję odwrotną — w większości przedmiotów nastąpiło pogorszenie rezultatów. Wyjątek stanowi jedynie język angielski w Szkole Podstawowej w Kramsku, gdzie zanotowano wzrost wyników.

Podsumowując, przeprowadzona pogłębiona analiza wyników egzaminu ósmoklasisty dla uczniów zamieszkujących obszar rewitalizacji pozwoliła na uchwycenie zmian zachodzących w poziomie osiągnięć edukacyjnych w latach 2022/2023–2024/2025. Dane z roku bazowego 2022/2023 nie wskazywały na występowanie problemu niskich wyników egzaminacyjnych. W roku szkolnym

2023/2024 odnotowano dalszą poprawę – wyniki uczniów z obszaru rewitalizacji przewyższały średnie wyniki gminne, co potwierdzało utrzymujący się dobry poziom edukacji oraz skuteczność dotychczasowych działań szkolnych. Sytuacja uległa zmianie w roku 2024/2025. Choć w skali całej Gminy Kramsk wyniki egzaminu ósmoklasisty wzrosły, to w szkołach, do których uczęszczają uczniowie z obszaru rewitalizacji, widoczna była tendencja spadkowa w większości przedmiotów. Sygnalizuje to potrzebę podjęcia działań wspierających, aby ograniczyć ryzyko dalszego pogarszania się wyników uczniów.

Bezpieczeństwo publiczne

Bezpieczeństwo publiczne rozumiane jest jako stan, w którym społeczeństwo pozostaje wolne od zagrożeń zewnętrznych i wewnętrznych, niezależnie od ich źródła. Do potencjalnych zagrożeń zalicza się m.in. klęski żywiołowe, katastrofy, epidemie oraz inne zjawiska mogące zagrażać życiu, zdrowiu i mieniu mieszkańców, a także mieniu publicznemu. W kontekście funkcjonowania jednostek samorządu terytorialnego pojęcie to obejmuje również aspekty związane z bezpieczeństwem osobistym mieszkańców, w tym występowanie przemocy w rodzinie.

Analiza wskaźnikowa w zakresie problematyki bezpieczeństwa publicznego została przeprowadzona w oparciu o następujące wskaźniki:

- **liczba wdrożonych procedur Niebieskiej Karty w przeliczeniu na 100 mieszkańców,**
- **liczba popełnionych przestępstw w przeliczeniu na 100 mieszkańców.**

Jednym z narzędzi instytucjonalnych służących przeciwdziałaniu przemocy domowej jest procedura „Niebieskiej Karty”. Zgodnie z ustawą z dnia 10 czerwca 2010 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, obejmuje ona wszystkie czynności podejmowane przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty oraz ochrony zdrowia, w związku z uzasadnionym podejrzeniem wystąpienia przemocy w rodzinie.

W 2023 r. w Gminie Kramsk wdrożono łącznie 33 postępowania o nadanie niebieskich kart. W związku z powyższym średnia Gminy w przeliczeniu na 100 mieszkańców wyniosła 0,29.

Porównanie wskaźnika w zakresie bezpieczeństwa publicznego pomiędzy obszarem rewitalizacji a średnią Gminy Kramsk przedstawiono w tabeli.

Tabela 13 Zestawienie wskaźników w zakresie bezpieczeństwa publicznego (w odniesieniu do liczby wdrożonych procedur „Niebieskiej Karty”) na podobszarach rewitalizacji

Podobszar rewitalizacji	Liczba wdrożonych procedur Niebieskiej Karty w przeliczeniu na 100 mieszkańców
Podobszar rewitalizacji nr 1 - Drążek	1,87
Podobszar rewitalizacji nr 2 - Jabłków	0,48
Podobszar rewitalizacji nr 3 - Konstantynów	0,00
Podobszar rewitalizacji nr 4 - Kramsk	0,32
Podobszar rewitalizacji nr 5 - Ksawerów	0,00
Gmina Kramsk	0,29

Źródło: Diagnoza na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Kramsk

Powyższe dane potwierdzają występowanie problemów w zakresie bezpieczeństwa publicznego na terenie Podobszaru rewitalizacji nr 1, 2 i 4.

Przestępczość stanowi jedno z istotnych wyzwań społecznych współczesnego świata, mające znaczący wpływ na bezpieczeństwo mieszkańców oraz funkcjonowanie jednostek samorządu terytorialnego. Do najczęściej odnotowywanych rodzajów przestępstw należą m.in. kradzieże mienia i pojazdów, włamania do budynków mieszkalnych i lokali handlowych, uszkodzenia mienia oraz bójki i pobicia. Zjawiska te generują nie tylko straty materialne, lecz także ograniczają poczucie bezpieczeństwa w przestrzeni publicznej co może negatywnie oddziaływać na życie społeczne i aktywność mieszkańców.

W 2023 r. w Gminie Kramsk popełniono w sumie 136 przestępstw. Zatem średnia dla Gminy w przeliczeniu na 100 mieszkańców wyniosła 1,18.

Porównanie wskaźnika w zakresie bezpieczeństwa publicznego pomiędzy obszarem rewitalizacji a średnią Gminy Kramsk przedstawiono w tabeli.

Tabela 14 Zestawienie wskaźników w zakresie bezpieczeństwa publicznego (w odniesieniu do liczby popełnionych przestępstw) na podobszarach rewitalizacji

Podobszar rewitalizacji	Liczba popełnionych przestępstw w przeliczeniu na 100 mieszkańców
Podobszar rewitalizacji nr 1 - Drążek	1,87
Podobszar rewitalizacji nr 2 - Jabłków	2,38
Podobszar rewitalizacji nr 3 - Konstantynów	1,84
Podobszar rewitalizacji nr 4 - Kramsk	1,66
Podobszar rewitalizacji nr 5 - Ksawerów	1,61
Gmina Kramsk	1,18

Źródło: Diagnoza na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Kramsk

Powyższe dane potwierdzają występowanie problemu przestępczości na wszystkich podobszarach rewitalizacji.

Opinie interesariuszy:

Respondenci wskazywali na występowanie problemów związanych z bezpieczeństwem publicznym, w szczególności zwracając uwagę na przypadki niszczenia mienia, co negatywnie wpływa na estetykę przestrzeni publicznej oraz poczucie bezpieczeństwa wśród lokalnej społeczności.

Niewystarczający poziom uczestnictwa w życiu publicznym

Jednym z kluczowych przejawów uczestnictwa mieszkańców w życiu publicznym jest ich aktywność w wyborach samorządowych. Wskaźnikiem najlepiej obrazującym to zaangażowanie jest frekwencja wyborcza, która odzwierciedla stopień zainteresowania społeczności lokalnej procesem wyboru władz zarówno na poziomie

gminy, jak i regionu. Wysoki poziom frekwencji wskazuje na aktywne uczestnictwo mieszkańców w kształtowaniu lokalnej polityki i podejmowaniu decyzji mających bezpośredni wpływ na funkcjonowanie ich społeczności, natomiast niska frekwencja może sygnalizować ograniczone zainteresowanie sprawami publicznymi lub poczucie wykluczenia z procesu decyzyjnego.

Analiza wskaźnikowa w zakresie problemu niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym została przeprowadzona w oparciu o następujący wskaźnik: frekwencja w wyborach samorządowych w 2024 r.

Zgodnie z danymi GUS, w wyborach samorządowych w 2024 r., liczba wyborców uprawnionych do głosowania w Gminie Kramsk wynosiła 9 092, natomiast liczba ważnych kart do głosowania zanotowała wartość 4 711. Oznacza to, że frekwencja wyborcza na poziomie Gminy osiągnęła poziom 51,81%.

Należy podkreślić, że mieszkańcy poszczególnych podobszarów rewitalizacji należą do następujących obwodów wyborczych: Podobszar rewitalizacji nr 1 - Drążek i Podobszar rewitalizacji nr 3 - Konstantynów – obwód nr 12, Podobszar rewitalizacji nr 2 - Jabłków – obwód nr 11, Podobszar rewitalizacji nr 5 - Ksawerów – obwód nr 4, a Podobszar rewitalizacji nr 4 Kramsk – obwód nr 1 i obwód nr 2.

Analiza przeprowadzona w ramach Diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Kramsk wykazała, że problem niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym dotyczy Podobszaru rewitalizacji nr 4 – Kramsk.

Tabela 15 Zestawienie wskaźników w zakresie niskiego poziomu aktywności społecznej (w zakresie frekwencji wyborczej) na podobszarach rewitalizacji

	Liczba uprawnionych do głosowania	Liczba ważnych głosów	Frekwencja wyborcza w 2024 r.
Obwód nr 1	1 055	517	50,71%
Obwód nr 2	1 111	552	51,13%
Obwód nr 4	571	329	58,49%
Obwód nr 11	525	279	53,71%
Obwód nr 12	692	390	57,37%
Gmina Kramsk	9 092	4 612	51,80%

Źródło: *Diagnoza na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Kramsk*

Analiza przeprowadzona w ramach Diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Kramsk wykazała, że problem niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym dotyczy Podobszaru rewitalizacji nr 4 – Kramsk.

Niski poziom aktywności społecznej powoduje, że nie jest możliwe wykorzystanie pełnego potencjału kapitału społecznego, a także dopasowanie decyzji władz samorządowych do potrzeb społeczności lokalnej, czego konsekwencją byłoby efektywniejsze i bardziej racjonalne gospodarowanie posiadanymi zasobami, a tym samym rozwój całej Gminy.

Celem pogłębienia diagnozy sfery społecznej opisano działalność lokalnych organizacji pozarządowych. W Gminie Kramsk, w tym również na obszarze rewitalizacji, swoją działalność prowadzi wiele organizacji pozarządowych, które wspierają rozwój społeczności lokalnej, poszerzają dostęp do aktywnych form spędzania czasu wolnego oraz wspierają osoby potrzebujące, znajdujące się w niekorzystnej sytuacji życiowej. Działalność organizacji pozarządowych stanowi potencjał dla możliwości rozwiązywania problemów zidentyfikowanych na obszarze rewitalizacji.

Na obszarze rewitalizacji swoją działalność prowadzi 11 organizacji pozarządowych. Należą do nich:

- Podobszar rewitalizacji nr 1 – Drążek: KGW Drążek,
- Podobszar rewitalizacji nr 4 – Kramsk: KGW Kramsk, OSP Kramsk, Stowarzyszenie „Klub Seniora i Juniora” w Kramsku, Towarzystwo Przyjaciół Dzieci działające jako Środowiskowe Ognisko Wychowawcze w Kramsku, Stowarzyszenie Sportu i Rekreacji w Kramsku, Stowarzyszenie Młodzieżowy Klub Sportowy w Kramsku, Spółdzielnia Socjalna „Razem do sukcesu” w Kramsku, Ludowy Zespół Sportowy Warta Kramsk.

Organizacje te integrują mieszkańców w różnym wieku, prowadząc działania kulturalne, edukacyjne, sportowe i społeczne, wspierają aktywność lokalną, rozwój kompetencji oraz więzi międzypokoleniowe.

Sfera gospodarcza

Zgodnie z art. 9 ust. 1 pkt 1 ustawy o rewitalizacji, obszar gminy może znajdować się w stanie kryzysowym z uwagi na koncentrację negatywnych zjawisk w sferze gospodarczej, w szczególności takich jak niski stopień przedsiębiorczości czy słaba kondycja lokalnych przedsiębiorstw.

W ramach przeprowadzonej analizy wskaźnikowej szczególną uwagę zwrócono na poziom przedsiębiorczości. Pozwoliło to na identyfikację obszarów wymagających wsparcia w tym zakresie.

Niski stopień przedsiębiorczości

Przedsiębiorczość stanowi jeden z kluczowych czynników rozwoju lokalnego i ma istotny wpływ na kondycję społeczno-gospodarczą gminy. Aktywność gospodarcza mieszkańców przyczynia się nie tylko do wzrostu zatrudnienia i dochodów ludności, ale również do zwiększenia wpływów do budżetu gminy oraz poprawy jakości życia lokalnej społeczności. Wysoki poziom przedsiębiorczości jest zatem wyznacznikiem stabilności ekonomicznej i innowacyjności danego obszaru, podczas gdy jego niski

poziom może wskazywać na ograniczone możliwości rozwoju i utrudnione warunki prowadzenia działalności gospodarczej.

Analiza wskaźnikowa w zakresie problemu niewystarczającego poziomu przedsiębiorczości została przeprowadzona w oparciu o następujący wskaźnik: liczba podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców.

Analiza ta pozwoliła określić poziom przedsiębiorczości w poszczególnych jednostkach analitycznych oraz wyłonić obszary, w których aktywność gospodarcza jest niewystarczająca i może wymagać wsparcia w ramach działań rewitalizacyjnych.

Zgodnie z Bazą Internetową REGON na dzień 10.07.2024 r. w Gminie Kramsk liczba podmiotów gospodarczych wyniosła 1 320. W związku z tym średnia dla Gminy w przeliczeniu na 100 mieszkańców osiągnęła poziom 11,46.

Porównanie wskaźnika w odniesieniu do problemu niewystarczającego poziomu przedsiębiorczości pomiędzy obszarem rewitalizacji a średnią Gminy Kramsk przedstawiono w tabeli.

Tabela 16 Zestawienie wskaźników w zakresie niewystarczającego poziomu przedsiębiorczości na podobszarach rewitalizacji

Podobszar rewitalizacji	Liczba podmiotów na 100 mieszkańców
Podobszar rewitalizacji nr 1 – Drążek	14,95
Podobszar rewitalizacji nr 2 – Jabłków	25,24
Podobszar rewitalizacji nr 3 - Konstantynów	12,88
Podobszar rewitalizacji nr 4 - Kramsk	1,97
Podobszar rewitalizacji nr 5 – Ksawerów	24,50
Gmina Kramsk	11,46

Źródło: Diagnoza na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Kramsk

Powyższe dane potwierdzają występowanie problemu niskiego stopnia przedsiębiorczości na Podobszarze rewitalizacji nr 4 – Kramsk. Istnieje zatem potrzeba wspierania rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw, tworzenia

programów wsparcia dla lokalnych inicjatyw gospodarczych oraz działań sprzyjających powstawaniu nowych miejsc pracy, co może przyczynić się do wzmocnienia lokalnej gospodarki i poprawy sytuacji ekonomicznej obszaru rewitalizacji, w tym przede wszystkim Podobszaru rewitalizacji nr 4 - Kramsk.

Opinie interesariuszy:

W opinii ankietowanych istotnym problemem jest niski poziom rozwoju przedsiębiorczości na obszarze rewitalizacji. Wskazywano przede wszystkim na brak zakładów pracy, niewystarczającą liczbę terenów inwestycyjnych oraz trudną sytuację na lokalnym rynku pracy.

Sfera środowiskowa

Zgodnie z art. 9 ust. 1 pkt 2 ustawy o rewitalizacji, obszar gminy znajduje się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk środowiskowych, a w szczególności przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska.

W ramach analizy wskaźnikowej przeprowadzonej w sferze środowiskowej skupiono się na obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi i stanu środowiska.

Występowanie wyrobów zawierających azbest

Azbest to substancja chemiczna, która zagraża zdrowiu i życiu człowieka, ponieważ ma właściwości rakotwórcze. Stanowi również problem ze względu na zanieczyszczenie środowiska naturalnego. Obecnie obowiązuje zakaz produkcji i sprzedaży wyrobów zawierających azbest.

Analiza wskaźnikowa w zakresie problemów środowiskowych została przeprowadzona w oparciu o występowanie wyrobów zawierających azbest.

Identyfikacja oraz inwentaryzacja miejsc, w których występują wyroby azbestowe, umożliwi określenie skali problemu i zaplanowanie działań zmierzających do ich sukcesywnego usuwania. Tym samym analiza środowiskowa stanowi kluczowy

element diagnozy obszaru rewitalizacji, przyczyniając się do poprawy jakości środowiska oraz warunków życia mieszkańców.

Zgodnie z danymi Bazy Azbestowej na dzień 11.07.2024 r. na terenie obszaru rewitalizacji znajduje się łącznie 1 335 039 kg. Szczegółowe dane zostały przedstawione w kolejnej tabeli z uwzględnieniem zinwentaryzowanej ilości odpadów w kilogramach, jak i ilością odpadów, które zostały unieszkodliwione.

Tabela 17 Występowanie wyrobów zawierających azbest w poszczególnych podobszarach rewitalizacji

Podobszar rewitalizacji	Zinwentaryzowane odpady (kg)	Unieszkodliwione odpady (kg)
Podobszar rewitalizacji nr 1 - Drażek	56 372	5 477
Podobszar rewitalizacji nr 2 - Jabłków	295 420	10 672
Podobszar rewitalizacji nr 3 - Konstantynów	114 750	1 530
Podobszar rewitalizacji nr 4 - Kramsk	498 980	67 881
Podobszar rewitalizacji nr 5 - Ksawerów	369 517	13 333

Źródło: Diagnoza na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Kramsk

Występowanie odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska zidentyfikowano na terenie wszystkich podobszarów rewitalizacji. Analiza danych wskazuje, że największą ilość zinwentaryzowanych odpadów azbestowych odnotowano na terenie Podobszaru rewitalizacji nr 4 Kramsk (498 980 kg), następnie na Podobszarze rewitalizacji nr 5 - Ksawerowie (369 517 kg) i Podobszarze rewitalizacji nr 2 - Jabłkowie (295 420 kg).

Pod względem unieszkodliwienia odpadów, największą ilość zrealizowano w Podobszarze rewitalizacji nr 4 - Kramsk (67 881 kg).

Opinie interesariuszy:

Ankietowani wskazywali na występowanie licznych pokryć dachowych zawierających azbest (eternit) na budynkach znajdujących się na obszarze rewitalizacji. Zwracano również uwagę na problem zanieczyszczenia powietrza, szczególnie w okresie

zimowym, spowodowanego emisją dymu z kominów budynków mieszkalnych, co negatywnie wpływa na jakość życia mieszkańców.

Formy ochrony przyrody

Zasoby przyrodnicze Gminy Kramsk stanowią istotny element jej potencjału środowiskowego i krajobrazowego. Ochrona przyrody na tym obszarze ma na celu zachowanie bioróżnorodności, walorów krajobrazowych oraz utrzymanie równowagi ekologicznej, co jednocześnie wspiera rozwój turystyki, rekreacji i edukacji ekologicznej. Obecność obszarów chronionych jest również ważnym czynnikiem sprzyjającym zrównoważonemu rozwojowi gminy i budowaniu jej pozytywnego wizerunku jako miejsca przyjaznego środowisku.

Na obszarze rewitalizacji, zgodnie z Centralnym Rejestrem Form Ochrony Przyrody, występują następujące formy ochrony przyrody:

- Goplańsko-Kujawski Obszar Chronionego Krajobrazu – obejmujący północną część Gminy, w tym fragmenty obszaru rewitalizowanego, którego celem jest zachowanie walorów przyrodniczo-krajobrazowych oraz stworzenie warunków sprzyjających rekreacji i wypoczynkowi,
- Obszar Natura 2000 Dolina Środkowej Warty (PLB300002) – obejmujący tereny położone w dolinie rzeki Warty, częściowo w granicach Gminy, pełniący funkcję ochrony siedlisk ptaków i różnorodności biologicznej.

Ochrona powyższych obiektów i obszarów stanowi ważny element lokalnej polityki ekologicznej, wspierający zachowanie równowagi przyrodniczej oraz poprawę jakości życia mieszkańców.

Sfera przestrzenno-funkcjonalna

Zgodnie z art. 9 ust. 1 pkt 3 ustawy o rewitalizacji, obszar gminy znajduje się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk przestrzenno-funkcjonalnych, a w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do

podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niedostosowania infrastruktury do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych.

Podczas analizy wskaźnikowej opracowanej w ramach Diagnozy w zakresie przestrzenno-funkcjonalnym zwrócono uwagę na występowanie budynków stanowiących zasób Gminy Kramsk w złym stanie technicznym.

Zły stan techniczny budynków stanowiących zasób Gminy

Jednym z kluczowych negatywnych zjawisk w sferze przestrzenno-funkcjonalnej, przyczyniających się do degradacji obszaru, jest infrastruktura o złym stanie technicznym. Zjawisko to wynika głównie z długiego okresu użytkowania obiektów, co prowadzi do ich znacznego zużycia technicznego. Stan taki generuje konieczność podejmowania działań modernizacyjnych i remontowych, mających na celu poprawę stanu technicznego budynków, a także wzmocnienie i zabezpieczenie ich konstrukcji przed dalszą degradacją.

Analiza wskaźnikowa w zakresie problemu złego stanu technicznego budynków stanowiących zasób Gminy została przeprowadzona w oparciu o następujące wskaźnik: budynki w zasobie Gminy wybudowane przed 1950 r.

Do mieszkaniowego zasobu Gminy wchodzi łącznie 17 lokali mieszkalnych, w tym 13 lokali komunalnych oraz 4 lokale socjalne. Część budynków, w których się one znajdują, została wybudowana przed 1950 r., co wskazuje na potrzebę stałego monitorowania ich stanu technicznego i planowego prowadzenia prac remontowych w celu utrzymania właściwego standardu mieszkaniowego.

Zgodnie z przeprowadzoną analizą w ramach Diagnozy na obszarze rewitalizacji zlokalizowane są budynki stanowiące zasób Gminy Kramsk, które zostały wybudowane przed 1950 r., co zostało zaprezentowane w tabeli.

Tabela 18 Budynki stanowiące zasób Gminy Kramsk wybudowane przed 1950 r. zlokalizowane na obszarze rewitalizacji

Jednostka analityczna	Adres budynku	Rok budowy
Wysokie	Wysokie 7/1	1910
	Wysokie 7/2	1910
	Wysokie 7/3	1910
	Wysokie 7/4	1910

Źródło: Diagnoza na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Kramsk

Zły stan techniczny części budynków stanowiących zasób Gminy Kramsk – wybudowanych przed 1950 r. – stanowi jedno z kluczowych negatywnych zjawisk przestrzenno-funkcjonalnych, wpływających na degradację obszaru i tym samym uzasadniających potrzebę podejmowania działań rewitalizacyjnych. Konieczne jest zatem zaplanowanie kompleksowych działań modernizacyjnych.

Opinie interesariuszy:

Respondenci wskazywali na niedostateczną dostępność infrastruktury społecznej i rekreacyjnej. W szczególności zwracano uwagę na brak miejsc spotkań mieszkańców, placów zabaw, boisk, świetlic wiejskich oraz terenów rekreacyjnych. Podkreślano również niewystarczającą ofertę kulturalną i sportowo-rekreacyjną. Wskazywano, że miejscowości objęte obszarem rewitalizacji – szczególnie poza Kramskiem – są niewielkimi miejscowościami, w których brakuje podstawowej infrastruktury sprzyjającej integracji społecznej oraz aktywnemu wypoczynkowi, w tym terenów zielonych i ścieżek rowerowych.

Sfera techniczna

Zgodnie z art. 9 ust. 1 pkt 4 ustawy o rewitalizacji, obszar gminy znajduje się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk technicznych, a w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz niefunkcjonowaniu rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności, ochrony środowiska i zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

Jednym z elementów diagnozy obszaru rewitalizacji jest ocena stanu technicznego zabudowy oraz infrastruktury. Obejmuje ona identyfikację problemów związanych z utrzymaniem obiektów budowlanych, ich funkcjonalnością oraz dostosowaniem do współczesnych standardów użytkowania.

Zgodnie z art. 9 ust. 1 pkt 4 ustawy o rewitalizacji, obszar gminy może zostać uznany za znajdujący się w stanie kryzysowym w przypadku występowania koncentracji negatywnych zjawisk technicznych. Do zjawisk tych zalicza się w szczególności degradację stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym budynków mieszkalnych, a także niefunkcjonowanie lub niewystarczającą efektywność rozwiązań technicznych umożliwiających prawidłowe i bezpieczne użytkowanie obiektów, zwłaszcza w zakresie energooszczędności, ochrony środowiska oraz zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

W kontekście rewitalizacji, analiza tych zagadnień pozwala na określenie obszarów wymagających modernizacji technicznej, poprawy efektywności energetycznej oraz dostosowania infrastruktury do potrzeb wszystkich użytkowników.

Degradacja stanu technicznego obiektów zabytkowych

Obiekty zabytkowe stanowią istotny element dziedzictwa kulturowego Gminy, pełniąc ważną rolę w kształtowaniu jej tożsamości, atrakcyjności turystycznej oraz walorów przestrzennych. Zachowanie ich w dobrym stanie technicznym ma kluczowe znaczenie dla utrzymania wartości historycznych i estetycznych lokalnego krajobrazu.

Analiza wskaźnikowa w zakresie problemów związanych z degradacją stanu technicznego obiektów zabytkowych została przeprowadzona w oparciu o następujące wskaźnik: liczba obiektów zabytkowych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców (w zakresie zabytków wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków).

W 2023 r. na terenie Gminy Kramsk znajdowały się 42 obiekty zabytkowe, które zostały zewidencjonowane w Gminnej Ewidencji Zabytków Gminy Kramsk. Zatem średnia dla Gminy w przeliczeniu na 100 mieszkańców wyniosła 0,36.

Porównanie wskaźnika w odniesieniu do problemu degradacji stanu technicznego obiektów zabytkowych pomiędzy obszarem rewitalizacji a średnią Gminy Kramsk przedstawiono w tabeli.

Tabela 19 Zestawienie wskaźnika w zakresie występowania problemu degradacji stanu technicznego obiektów zabytkowych na podobszarach rewitalizacji

Podobszar rewitalizacji	Liczba obiektów zabytkowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców
Podobszar rewitalizacji nr 1 – Drążek	0,00
Podobszar rewitalizacji nr 2 -Jabłków	0,95
Podobszar rewitalizacji nr 3 – Konstantynów	0,61
Podobszar rewitalizacji nr 4 -Kramsk	0,55
Podobszar rewitalizacji nr 5 -Ksawerów	0,80
	0,36

Źródło: Diagnoza na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Kramsk

Powyższe dane potwierdzają występowanie problemu degradacji stanu technicznego obiektów zabytkowych na Podobszarze rewitalizacji nr 2, 3, 4 i 5.

Obiekty zabytkowe wymagają szczególnego zaangażowania, przede wszystkim dużych nakładów finansowych w przypadku remontów i dostosowania do nowoczesnych funkcji.

Opinie interesariuszy:

W opinii respondentów istotnym problemem jest stan infrastruktury technicznej na obszarze rewitalizacji. Ankietowani wskazywali przede wszystkim na zły stan techniczny dróg i chodników, niedostateczne oświetlenie przestrzeni publicznych oraz zbyt małą liczbę miejsc parkingowych. Zwracano również uwagę na brak ścieżek rowerowych, co ogranicza możliwości bezpiecznego przemieszczania się i rekreacji.

Potencjały występujące na obszarze rewitalizacji

Zgodnie z ustawą z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, w procesie diagnozy obszaru rewitalizacji należy nie tylko identyfikować problemy i negatywne zjawiska, ale także wskazywać lokalne potencjały – czyli siłę strony i możliwości rozwojowe danego terenu. Potencjały te stanowią podstawę do planowania działań naprawczych i inwestycyjnych, a ich właściwe wykorzystanie może znacząco przyczynić się do trwałej poprawy sytuacji społeczno-gospodarczej obszaru.

Występujące na terenie obszaru rewitalizacji potencjały odnoszą się do różnych sfer funkcjonowania gminy – społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej oraz środowiskowej. Wskazują one na zasoby i czynniki, które mogą stać się impulsem do dalszego rozwoju, wzmacniając lokalną tożsamość, aktywizując mieszkańców, poprawiając jakość przestrzeni publicznej oraz sprzyjając ochronie dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego.

Należy podkreślić, że część potencjałów nie ogranicza się wyłącznie do obszaru rewitalizacji – ich znaczenie często wykracza poza jego granice, wpływając pozytywnie na rozwój całej Gminy Kramsk.

Na obszarze rewitalizacji funkcjonują różnorodne instytucje, organizacje i obiekty, które odgrywają istotną rolę w aktywizacji społecznej, rozwoju lokalnym oraz podnoszeniu jakości życia mieszkańców. Ich działalność przyczynia się do wzmocnienia kapitału społecznego, gospodarczego i kulturowego Gminy.

Potencjał gospodarczy obszaru rewitalizacji opiera się na funkcjonowaniu lokalnych instytucji i przedsiębiorstw, które realizują zadania na rzecz mieszkańców oraz wspierają zatrudnienie. Ich działalność ma znaczenie zarówno ekonomiczne, jak i społeczne.

- Gminne Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. w Kramsku, odpowiedzialne za realizację zadań z zakresu gospodarki komunalnej,
- Spółdzielnia Socjalna „Razem do sukcesu” w Kramsku, działająca od 2011 roku. Spółdzielnia utworzona przez Gminę Kramsk oraz Stowarzyszenia na Rzecz Rozwoju Gminy Kramsk, prowadzi działalność usługową o charakterze gastronomicznym i opiekuńczym, wspierając lokalny rynek pracy oraz inicjatywy integracyjne.

Duży potencjał społeczny obszaru rewitalizacji stanowią aktywne organizacje pozarządowe i grupy mieszkańców. Działalność tych podmiotów sprzyja integracji lokalnej, rozwojowi społeczeństwa obywatelskiego oraz wzmocnieniu więzi międzyludzkich.

- Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Gminy Kramsk – realizuje projekty o charakterze edukacyjnym, wychowawczym i profilaktycznym, m.in. prowadzenie Świetlicy Środowiskowej i organizacja zajęć dla dzieci i młodzieży,
- Koło Gospodyń Wiejskich w Kramsku oraz Koło Gospodyń Wiejskich w Drażku – promują lokalne tradycje, organizują warsztaty i wydarzenia integracyjne.
- Ochotnicza Straż Pożarna w Kramsku – jednostka należąca do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego, realizująca zadania z zakresu bezpieczeństwa publicznego i działań społecznych.

Potencjał kulturalny obszaru rewitalizacji tworzą instytucje i obiekty, które integrują społeczność oraz wspierają rozwój kulturalny i artystyczny mieszkańców. Są one miejscem spotkań, inicjatyw społecznych oraz promocji dziedzictwa lokalnego.

- Gminny Ośrodek Kultury w Kramsku – prowadzi działalność kulturalną, organizując wydarzenia artystyczne i edukacyjne.
- Biblioteka Publiczna w Kramsku – wspiera rozwój czytelnictwa i aktywności kulturalnej poprzez szeroką ofertę zajęć i wydarzeń,
- Kościół pw. Św. Stanisława Biskupa w Kramsku – zabytkowy obiekt o dużym znaczeniu historycznym i społecznym,
- Rynek w Kramsku – stanowi przestrzeń integracyjną i kulturalną Gminy,
- Urząd Gminy w Kramsku – pełni funkcję administracyjną i organizacyjną wspierając komunikację między mieszkańcami a samorządem

Edukacja i opieka stanowią fundament rozwoju społecznego. Placówki działające na obszarze rewitalizacji zapewniają wysokiej jakości edukację oraz wspierają rodziny w wychowaniu i opiece nad dziećmi.

- Żłobek Gminny w Kramsku – otwarty w październiku 2024 r., oferuje opiekę dla 52 dzieci w wieku do 3 lat,
- Przedszkole Gminne w Kramsku – prowadzi działalność wychowawczo-edukacyjną, wspierając rozwój najmłodszych mieszkańców,
- Szkoła Podstawowa im. Olimpijczyków w Polskich w Kramsku – ważna placówka oświatowa, zapewniająca edukację na poziomie podstawowym i integrującą środowisko lokalne.

Rozwój fizyczny i rekreacja są istotnym elementem jakości życia mieszkańców. Obiekty sportowe i tereny rekreacyjne tworzą przestrzeń do aktywnego spędzania czasu i integracji społecznej.

- Boisko w Kramsku – miejsce wydarzeń sportowych i integracyjnych o charakterze lokalnym i gminnymi,

- place zabaw i strefy rekreacyjne – znajdują się w większości sołectw objętych rewitalizacją, w tym w Kramsku, Drażku i Konstantynowie; sprzyjają integracji rodzin i wspierają aktywność najmłodszych mieszkańców.

Na obszarze rewitalizacji występują formy ochrony przyrody obejmujące częściowo teren Gminy Kramsk. Należą do nich:

- Goplańsko-Kujawski Obszar Chronionego Krajobrazu – obejmuje północną część Gminy, w tym fragmenty obszaru rewitalizowanego; jego celem jest zachowanie walorów przyrodniczo-krajobrazowych oraz stworzenie warunków sprzyjających rekreacji i wypoczynkowi,
- Obszar Natura 2000 Dolina Środkowej Warty (PLB300002) – obejmuje tereny położone w dolinie rzeki Warty, częściowo w granicach Gminy, pełniąc funkcję ochrony siedlisk ptaków oraz różnorodności biologicznej.

Występowanie form ochrony przyrody na obszarze rewitalizacji ma pozytywny wpływ na rozwój nie tylko samego obszaru, ale również całej Gminy Kramsk – poprzez wzmocnienie potencjału turystycznego, rekreacyjnego i edukacyjnego, a także zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej i wizerunkowej regionu.

Na obszarze rewitalizacji Gminy Kramsk zidentyfikowano liczne obiekty i miejsca o wartości historycznej, kulturowej i sakralnej, które stanowią ważny element tożsamości lokalnej oraz potencjał rozwojowy w zakresie turystyki i edukacji regionalnej.

Najważniejsze zabytki zostały przedstawione w tabeli.

Tabela 20 Zabytki zlokalizowane na obszarze rewitalizacji Gminy Kramsk

Obiekty zabytkowe
Jabłków
DOM NR 9, mur., pocz. XX w.
KAPLICZKA, mur., ok. poł. XX w.

Obiekty zabytkowe
Konstantynów
CMENTARZ EWANGELICKI, 1 poł. XIX w.
Kramsk
ZESPÓŁ KOŚCIOŁA PAR. P.W. ŚW. STANISŁAWA B.M., ul. Konińska: a. kościół, mur., 1844 r., rozbud. 1862 r., 1903 -1906 r. wraz z cmentarzem przykościelnym, b. brama, mur., poł. XIX w., c. plebania nr 2, mur., 1894 r., d. cmentarz parafialny, 1 poł. XIX w., e. dom parafialny, mur., 1926 r., f. kapliczka, mur., 1959 r.
KAPLICZKA, ul. Konińska, mur., po 1945 r. ul. Kolejowa
DOM NR 15, mur., k. XIX w. ul. Kościelna
DOM NR 15, mur., pocz. XX w.
DOM NR 16, mur., XIX/XX w. ul. Kościuszki
DOM NR 1, mur., 1 ćw. XX w. ul. Rynek
DOM NR 4/5, mur., pocz. XX w.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Programu opieki nad zabytkami Gminy Kramsk na lata 2023-2026

Zabytki te nie tylko świadczą o bogatej historii Gminy, ale również stanowią ważny potencjał dla działań rewitalizacyjnych, ukierunkowanych na zachowanie dziedzictwa kulturowego, integrację społeczności lokalnej oraz rozwój oferty turystycznej opartej na wartościach historycznych i krajobrazowych.

Opinie interesariuszy:

Wśród najczęściej wskazywanych potencjałów wymieniano przede wszystkim walory przyrodnicze i krajobrazowe, takie jak formy ochrony przyrody, bliskość natury, tereny zielone oraz sąsiedztwo jezior. Zwracano również uwagę na atrakcyjne położenie obszaru.

Respondenci wskazywali także na istniejącą infrastrukturę społeczną i edukacyjną, w szczególności dostępność żłobka, przedszkoli oraz działalność Gminnego Ośrodka Kultury. Za atut uznano również dostęp do podstawowych usług w miejscowości Kramsk oraz możliwość uczestnictwa dzieci i młodzieży w zajęciach.

Wśród potencjałów wskazywano także rozwój osadnictwa i pojawianie się nowych mieszkańców w niektórych miejscowościach, co może sprzyjać dalszemu rozwojowi lokalnemu. Podkreślano również znaczenie kapitału społecznego, przejawiającego się w otwartości mieszkańców, ich chęci do działania oraz gotowości do wzajemnej pomocy.

Skala i charakter potrzeb rewitalizacyjnych

Prace realizowane na poszczególnych etapach opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Kramsk na lata 2024-2030, obejmujące m.in. przeprowadzenie analizy wskaźnikowej, wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, analizę danych statystycznych, konsultacje społeczne oraz opracowanie pogłębionej diagnozy, potwierdziły występowanie i koncentrację negatywnych zjawisk społecznych, gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych oraz technicznych w granicach wyznaczonych sołectw: Drążek, Jabłków, Konstantynów, Ksawerów i Kramsk. Przyjęcie tych jednostek jako obszaru rewitalizacji należy zatem uznać za zasadne i oparte na przesłankach merytorycznych.

Problemy w poszczególnych sferach przedstawiono w kolejnej tabeli.

Tabela 21 Zidentyfikowane problemy w poszczególnych sferach na obszarze rewitalizacji

Sfera społeczna
<ul style="list-style-type: none">• nasilające się ubóstwo,• utrzymujące się bezrobocie,• niska aktywność obywatelska,• ograniczona partycypacja mieszkańców w życiu publicznym

Sfera gospodarcza
<ul style="list-style-type: none">• niski poziom przedsiębiorczości
Sfera środowiskowa
<ul style="list-style-type: none">• występowanie wyrobów zawierających azbest, wymagających sukcesywnego usunięcia
Sfera techniczna
<ul style="list-style-type: none">• degradacja stanu technicznego obiektów zabytkowych oraz konieczność ich zabezpieczenia i adaptacji do współczesnych potrzeb.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie diagnozy na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Kramsk

Ponadto przeprowadzona przez Centrum Usług Społecznych w 2025 r. diagnoza społeczna wykazała znaczący deficyt oferty czasu wolnego oraz działań integracji społecznej dostępnych dla mieszkańców Gminy Kramsk, w tym również obszaru rewitalizacji. Jednocześnie zidentyfikowano ograniczoną dostępność stacjonarnych usług psychologicznych świadczonych w społeczności lokalnej, co utrudnia mieszkańcom korzystanie z profesjonalnej pomocy specjalistycznej. Brak lokalnego punktu wsparcia psychologa stanowi istotną lukę w systemie usług społecznych na terenie Gminy Kramsk.

Przeprowadzona diagnoza wskazała również na istotne problemy społeczne dotyczące dzieci i młodzież, wymagające podjęcia systemowych działań profilaktycznych. Jednym z najpoważniejszych zidentyfikowanych problemów-jest przemoc rówieśnicza, w tym hejt – również w środowisku cyfrowym. Zjawisko to stanowi realne zagrożenie dla bezpieczeństwa, zdrowia psychicznego oraz prawidłowego rozwoju psychospołecznego dzieci i młodzieży.

Potrzeba prowadzenia rewitalizacji wynika nie tylko z nagromadzenia zjawisk problemowych, ale również z ich wzajemnych powiązań i efektów kumulacji. Negatywne zjawiska społeczne, takie jak bezrobocie, ubóstwo czy niska aktywność obywatelska, są w dużej mierze konsekwencją ograniczeń w sferze gospodarczej oraz infrastrukturalnej. Dlatego niezbędne jest kompleksowe i zintegrowane podejście do planowania działań rewitalizacyjnych.

Wśród kluczowych potrzeb mieszkańców obszaru rewitalizacji należy wskazać:

- poprawę jakości i dostępności infrastruktury społecznej,
- stworzenie miejsc sprzyjających integracji i aktywizacji mieszkańców,
- wspieranie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości,
- podejmowanie działań na rzecz ochrony środowiska.

Realizacja działań rewitalizacyjnych w sołectwach objętych programem przyczyni się do wzrostu jakości życia mieszkańców, zwiększenia ich aktywności społecznej i zawodowej, a także do zrównoważonego rozwoju całej Gminy Kramsk.

Wizja obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji

Na podstawie przeprowadzonej diagnozy obszaru rewitalizacji, analizy kluczowych problemów, dostępnych zasobów oraz potrzeb mieszkańców określono docelowy kierunek zmian, jaki powinien nastąpić w wyniku realizacji działań rewitalizacyjnych. Przedstawiona wizja odzwierciedla pożądaną, przyszłą stan obszaru rewitalizacji, możliwy do osiągnięcia dzięki wdrożeniu zaplanowanych przedsięwzięć ujętych w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Kramsk.

Mając powyższe na uwadze, wizja obszaru rewitalizacji Gminy Kramsk brzmi następująco:

Obszar rewitalizacji jest miejscem o wysokiej jakości życia, zapewniającym mieszkańcom dostępne i nowoczesne usługi społeczne, edukacyjne i zdrowotne. Odnowione instytucje oraz przestrzeń integracji wspierają aktywność i rozwój lokalnej społeczności. Przestrzeń publiczna jest estetyczna, funkcjonalna i bezpieczna, a układ komunikacyjny ułatwia codzienne przemieszczanie się. Nowoczesna i odporna infrastruktura techniczna oraz dbałość o środowisko tworzą przyjazne, dobrze zorganizowane otoczenie sprzyjające zrównoważonemu rozwojowi.

Cele rewitalizacji i odpowiadające im kierunki działań

Wizja obszaru rewitalizacji w 2030 roku będzie możliwa dzięki realizacji celów rewitalizacji oraz odpowiadających im kierunków działań.

Wyznaczone cele oraz kierunki działań stanowią odpowiedź na zidentyfikowane potrzeby mieszkańców obszaru rewitalizacji. Co istotne będą one służyć ograniczeniu, a także wyeliminowaniu negatywnych zjawisk w sferze społecznej, ale również w pozostałych sferach: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej.

Cele oraz kierunki działań zostaną osiągnięte poprzez realizację poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, zarówno podstawowych, jak i uzupełniających.

W kolejnej tabeli zaprezentowano wyznaczone cele rewitalizacji i kierunki działań służące realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Kramsk na lata 2025-2030.

CEL 1: Podniesienie jakości usług społecznych oraz poprawa warunków życia mieszkańców obszaru rewitalizacji

Zwiększenie dostępności do usług społecznych, opiekuńczych i zdrowotnych

Poprawa warunków edukacyjnych oraz infrastruktury instytucji publicznych

Rozwój miejsc integracji społecznej i aktywności lokalnej

Poprawa warunków mieszkaniowych w zasobach gminy

Wspieranie aktywności społecznej poprzez modernizację infrastruktury rekreacyjno-sportowej

CEL 2: Wzmocnienie funkcjonalności i atrakcyjności przestrzeni publicznych w obszarze rewitalizacji

Tworzenie estetycznych, funkcjonalnych i bezpiecznych przestrzeni wspólnych

Rozwój infrastruktury komunikacyjnej i poprawa dostępności przestrzeni

Wzmacnianie ładu przestrzennego i poprawa jakości środowiska życia

Wspieranie poprawy warunków mieszkaniowych w zasobie publicznym

CEL 3: Ograniczenie negatywnego oddziaływania na środowisko

Zwiększenie efektywności energetycznej

Rozwój nowoczesnej infrastruktury komunalnej poprawiającej jakość życia mieszkańców

Wzmacnianie bezpieczeństwa i odporności infrastruktury technicznej

Ochrona i racjonalne gospodarowanie zasobami środowiska

Wzrost świadomości ekologicznej

Powiązanie z dokumentami strategicznymi

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kramsk na lata 2025-2030 w swoich założeniach uwzględnia również działania oraz kompleksowe rozwiązania problemów, które zostały ujęte w dokumentach strategicznych, zarówno na szczeblu lokalnym, jak i regionalnym.

W dalszej części rozdziału omówiono powiązanie niniejszego Gminnego Programu Rewitalizacji z celami i kierunkami działań zawartymi we wskazanych dokumentach.

Strategia Rozwoju Gminy Kramsk do 2030 roku

Strategia Rozwoju Gminy Kramsk do 2030 roku została przyjęta na mocy uchwały nr XLVI/373/2022 Rady Gminy Kramsk z dnia 25 listopada 2022 r.

W tabeli przedstawiono zgodność celów określonych w Gminnym Programie Rewitalizacji z celami wyznaczonymi w przedmiotowej Strategii.

Tabela 22 Zgodność celów rewitalizacji ze Strategią Rozwoju Gminy Kramsk do 2030 roku

Cele Strategii	Cele GPR	Zakres spójności
Wysoka atrakcyjność gminy dla mieszkańców i odwiedzających	Podniesienie jakości usług społecznych oraz poprawa warunków życia mieszkańców obszaru rewitalizacji	Poprawa dostępności usług publicznych wzmacnia funkcję osiedleńczą i społeczną gminy. Infrastruktura rekreacyjna podnosi jakość życia i atrakcyjność gminy dla mieszkańców i odwiedzających. Tworzenie przestrzeni aktywności lokalnej wpływa na integrację mieszkańców i ich aktywizację.
Dziedzictwo przyrodniczo-kulturowe i rolniczy charakter gminy stanowiące atut rozwojowy i wyróżnik w regionie	Wzmocnienie funkcjonalności i atrakcyjności przestrzeni publicznych w obszarze rewitalizacji	Rewitalizacja przestrzeni publicznych sprzyja ochronie i eksponowaniu lokalnych walorów krajobrazowych i kulturowych. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne wzmacniają tożsamość miejsca

Cele Strategii	Cele GPR	Zakres spójności
		i poprawiają estetykę otoczenia.
Kwalifikacje i przedsiębiorczość filarami rozwoju społeczno-ekonomicznego gminy	Podniesienie jakości usług społecznych oraz poprawa warunków życia mieszkańców obszaru rewitalizacji	Poprawa warunków edukacyjnych oraz infrastruktury instytucji publicznych sprzyja rozwojowi kapitału ludzkiego.
	Ograniczenie negatywnego oddziaływania na środowisko	Rozwój nowoczesnej, efektywnej infrastruktury technicznej tworzy warunki dla trwałego rozwoju gospodarczego. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne wspierają nowoczesne, konkurencyjne i odporne środowisko rozwoju lokalnego.

Źródło: opracowanie własne

Cele rewitalizacji oraz kierunki działań ujęte w Gminnym Programie Rewitalizacji są w pełni zgodne z założeniami Strategii Rozwoju Gminy Kramsk do 2030 roku.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Kramsk na lata 2020-2030

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Kramsk na lata 2020-2030 została wprowadzona uchwałą nr XV/118/19 Rady Gminy Kramsk z dnia 30 grudnia 2019 roku.

Kolejna tabela prezentuje zgodność celów określonych w Gminnym Programie Rewitalizacji z celami wyznaczonymi w przedmiotowej Strategii.

Tabela 23 Zgodność celów rewitalizacji ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Kramsk na lata 2020-2030

Cele Strategii	Cele GPR	Zakres spójności
Wsparcie rodzin w zakresie problemów społecznych	Podniesienie jakości usług społecznych oraz poprawa warunków życia mieszkańców obszaru rewitalizacji	GPR realizuje cele SRPS poprzez poprawę dostępu do usług społecznych, opiekuńczych i wsparcia rodzin na obszarach rewitalizacji. Działania GPR

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY KRAMSK NA LATA 2025-2030

Cele Strategii	Cele GPR	Zakres spójności
		wzmacniają system wsparcia rodzin.
Działania mające na celu rozszerzenie i dostępność usług w zakresie opieki zdrowotnej	Podniesienie jakości usług społecznych oraz poprawa warunków życia mieszkańców obszaru rewitalizacji	Spójność w zakresie poprawy dostępności usług zdrowotnych i opiekuńczych dla mieszkańców.
Działania w kierunku rozwiązania problemów społecznych dzieci i młodzieży	Podniesienie jakości usług społecznych oraz poprawa warunków życia mieszkańców obszaru rewitalizacji	GPR wspiera cele SRPS poprzez poprawę zaplecza edukacyjnego i warunków rozwoju dzieci i młodzieży. Tworzenie przestrzeni integracji sprzyja profilaktyce problemów społecznych dzieci i młodzieży.
Rozwój zintegrowanego systemu polityki społecznej zapewniającego pomoc osobom niepełnosprawnym	Podniesienie jakości usług społecznych oraz poprawa warunków życia mieszkańców obszaru rewitalizacji	GPR wzmacnia lokalny system wsparcia osób ze szczególnymi potrzebami. Infrastruktura powstała dzięki realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych sprzyja dostępności i bezpieczeństwu usług społecznych.
Podniesienie jakości i poziomu życia osób starszych	Podniesienie jakości usług społecznych oraz poprawa warunków życia mieszkańców obszaru rewitalizacji	Przedsięwzięcia rewitalizacyjne odpowiadają na potrzeby seniorów zidentyfikowane w SRPS GPR wspiera aktywizację i przeciwdziała izolacji społecznej osób starszych
	Ograniczenie negatywnego oddziaływania na środowisko	Poprawa jakości środowiska i infrastruktury technicznej wpływa bezpośrednio na komfort życia seniorów

Źródło: opracowanie własne

Cele Gminnego Programu Rewitalizacji są w pełni zgodne z celami strategicznymi ujętymi w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Kramsk na lata 2020-2030.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego to dokument planistyczny określający politykę zagospodarowania przestrzennego Gminy Kramsk. Ostatnia zmiana Studium została przyjęta na mocy uchwały nr LVI/433/2023 Rady Gminy Kramsk z dnia 21 lipca 2023 r.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kramsk jest dokumentem w pełni spójnym z ustaleniami Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kramsk, które określa długookresową politykę przestrzenną gminy oraz kierunki jej rozwoju społeczno-gospodarczego i przestrzennego. Studium wskazuje jako jeden z kluczowych celów poprawę warunków i jakości życia mieszkańców, zachowanie ładu przestrzennego oraz racjonalne zagospodarowanie terenów już zurbanizowanych, co znajduje bezpośrednie odzwierciedlenie w celach i działaniach GPR.

Założenia GPR dotyczące podniesienia jakości usług społecznych oraz poprawy warunków życia mieszkańców obszaru rewitalizacji są zgodne z uwarunkowaniami i kierunkami Studium w zakresie kształtowania warunków życia ludności, rozwoju infrastruktury społecznej, edukacyjnej i zdrowotnej oraz poprawy standardu zamieszkania. Studium podkreśla potrzebę wzmocnienia istniejących struktur osadniczych oraz koncentracji działań rozwojowych w obszarach już zagospodarowanych, co znajduje odzwierciedlenie w terytorialnym ukierunkowaniu interwencji rewitalizacyjnej.

Cele GPR odnoszące się do wzmocnienia funkcjonalności i atrakcyjności przestrzeni publicznych pozostają w pełnej zgodności z ustaleniami Studium w zakresie kształtowania ładu przestrzennego, poprawy estetyki i funkcjonalności przestrzeni wspólnych oraz porządkowania struktury przestrzennej gminy. Studium wskazuje obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji, a działania rewitalizacyjne stanowią narzędzie realizacji tych kierunków poprzez kompleksowe zagospodarowanie zdegradowanych fragmentów przestrzeni.

Również cele środowiskowe GPR, obejmujące ograniczenie negatywnego oddziaływania na środowisko, zwiększenie efektywności energetycznej oraz rozwój nowoczesnej infrastruktury technicznej, są zgodne z ustaleniami Studium w zakresie ochrony środowiska przyrodniczego, racjonalnego gospodarowania zasobami oraz poprawy bezpieczeństwa i odporności infrastruktury technicznej. Studium kładzie nacisk na ochronę cennych obszarów przyrodniczych, racjonalne użytkowanie terenów oraz modernizację infrastruktury komunalnej, co znajduje swoje rozwinięcie w projektach i kierunkach działań GPR.

Podsumowując, Gminny Program Rewitalizacji stanowi dokument wykonawczy wobec Studium, operacjonalizując jego ustalenia w odniesieniu do wyznaczonych obszarów rewitalizacji. Działania przewidziane w GPR są zgodne z polityką przestrzenną Gminy, nie naruszają ustaleń Studium oraz wspierają realizację jego celów poprzez zintegrowane działania społeczne, przestrzenne, techniczne i środowiskowe.

Gminny Program Rewitalizacji uwzględnia wszystkie cele polityki przestrzennej. Należy zatem uznać, że jest on zgodny z założeniami Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Kramsk. W związku z powyższym nie przewiduje się wprowadzenia zmian w obecnym dokumencie Studium.

Należy jednak wskazać, że zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1688) Gmina Kramsk powinna do dnia 30 czerwca 2026 r. opracować plan ogólny będący aktem planowania przestrzennego. Plan ogólny musi zachować zgodność z Gminnym Programem Rewitalizacji.

Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2030 roku

Strategia rozwoju województwa jest dokumentem wyznaczającym wizję rozwoju regionu w perspektywie do 2030 roku.

Gminny Program Rewitalizacji jest spójny z celami rozwoju województwa, które uwzględniono w następującej tabeli.

Tabela 24 Zgodność celów rewitalizacji ze Strategią Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2030 roku

Cele Strategii	Cele GPR	Zakres spójności
Wzrost gospodarczy Wielkopolski bazujący na wiedzy swoich mieszkańców	Podniesienie jakości usług społecznych oraz poprawa warunków życia mieszkańców obszaru rewitalizacji	Poprawa warunków edukacyjnych, dostępności usług społecznych i jakości życia sprzyja rozwojowi kapitału ludzkiego, który stanowi podstawę wzrostu gospodarczego regionu. Działania GPR wspierają rozwój kompetencji mieszkańców i podnoszenie kwalifikacji, zgodnie z kierunkiem strategicznym województwa.
Rozwój społeczny Wielkopolski oparty na zasobach materialnych i niematerialnych regionu	Podniesienie jakości usług społecznych oraz poprawa warunków życia mieszkańców obszaru rewitalizacji	Rewitalizacja wzmacnia spójność społeczną i wykorzystanie lokalnych zasobów społecznych oraz infrastrukturalnych. GPR wspiera kapitał społeczny i aktywność mieszkańców, zgodnie z regionalnymi kierunkami rozwoju społecznego
Rozwój infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego Wielkopolsk	Ograniczenie negatywnego oddziaływania na środowisko	Cele środowiskowe GPR są bezpośrednio zgodne z regionalnymi priorytetami w zakresie zrównoważonego rozwoju infrastruktury. Działania GPR wspierają transformację energetyczną i ograniczanie presji na środowisko.
Wzrost skuteczności wielkopolskich instytucji i sprawności zarządzania regionem	Wzmocnienie funkcjonalności i atrakcyjności przestrzeni	GPR wzmacnia zdolność instytucjonalną gminy do planowania i realizacji zintegrowanych działań

Cele Strategii	Cele GPR	Zakres spójności
	publicznych w obszarze rewitalizacji	rozwojowych. Skoncentrowane działania rewitalizacyjne sprzyjają efektywnemu zarządzaniu przestrzenią i infrastrukturą publiczną. Przedmiotowy GPR służyć będzie rozwiązaniu problemów zdiagnozowanych na obszarze zdegradowanym Gminy Kramsk. Mając powyższe na uwadze, realizowane przedsięwzięcie wpisują się w pakiet działań pn. Rewitalizacja obszarów zdegradowanych oraz w założenia celu strategicznego 4.

Źródło: opracowanie własne

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego. Wielkopolska 2020+

Dokument określa politykę przestrzenną województwa wielkopolskiego, w tym model rozwoju przestrzennego, cele polityki przestrzennej i kierunki zagospodarowania przestrzennego województwa oraz rozmieszczenie inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, a także zasady zagospodarowania obszarów funkcjonalnych. Został przyjęty Uchwałą Nr V/70/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 25 marca 2019 r.

Gmina Kramsk znajduje się w granicach miejskiego obszaru funkcjonalnego ośrodka subregionalnego Konina, dla którego kluczowym celem są działania wspierające przemiany gospodarcze w obliczu wyczerpywania się zasobów węgla brunatnego.

Dla realizacji celu kluczowego zdefiniowano cele polityki przestrzennej, które wskazano w kolejnej tabeli wraz z informacją co do spójności z założeniami Gminnego Programu Rewitalizacji.

Tabela 25 Zgodność z celami polityki przestrzennej miejskiego obszaru funkcjonalnego ośrodka subregionalnego Konina

Cele polityki przestrzennej	Cele GPR	Zakres spójności
Kształtowanie ładu przestrzennego – regulowanie procesów urbanizacyjnych	Wzmocnienie funkcjonalności i atrakcyjności przestrzeni publicznych w obszarze rewitalizacji	GPR koncentruje interwencję na obszarach już zagospodarowanych i zdegradowanych, wspierając uzupełnianie i porządkowanie istniejącej struktury osadniczej. Działania rewitalizacyjne sprzyjają poprawie jakości zagospodarowania bez generowania presji na nowe tereny. GPR stanowi bezpośrednie narzędzie realizacji działań rewitalizacyjnych. Rewitalizacja ma charakter kompleksowy – łączy działania przestrzenne z interwencją społeczną
Poprawa obsługi komunikacyjnej	Wzmocnienie funkcjonalności i atrakcyjności przestrzeni publicznych w obszarze rewitalizacji	GPR wspiera poprawę dostępności lokalnej i wewnętrznej obszarów rewitalizacji. Działania GPR mają charakter komplementarny wobec inwestycji ponadlokalnych, poprawiając dostępność na poziomie lokalnym.
Ochrona i kształtowanie środowiska przyrodniczego – rekultywacja i ochrona zasobów	Ograniczenie negatywnego oddziaływania na środowisko	GPR wspiera transformację energetyczną i ograniczanie niskiej emisji. Rewitalizacja sprzyja ograniczaniu konfliktów funkcjonalnych w przestrzeni.
Ochrona i efektywne wykorzystanie potencjału kulturowego	Wzmocnienie funkcjonalności i atrakcyjności przestrzeni publicznych w obszarze rewitalizacji	Działania GPR sprzyjają zachowaniu tożsamości miejsca i poprawie ekspozycji wartości kulturowych. Rewitalizacja przestrzeni publicznych wzmacnia walory kulturowe i krajobrazowe.
Wykorzystanie i wzmacnianie potencjału społeczno-gospodarczego	Podniesienie jakości usług społecznych oraz poprawa warunków życia	GPR wzmacnia kapitał ludzki i społeczny jako podstawę rozwoju społeczno-gospodarczego.

Cele polityki przestrzennej	Cele GPR	Zakres spójności
	mieszkańców obszaru rewitalizacji	Działania rewitalizacyjne wspierają lokalną przedsiębiorczość i aktywność mieszkańców.
Rozwój systemów infrastruktury technicznej	Podniesienie jakości usług społecznych oraz poprawa warunków życia mieszkańców obszaru rewitalizacji	GPR jest spójny z zasadami rozbudowy i modernizacji infrastruktury technicznej. Działania GPR wspierają odporność infrastrukturalną i cele klimatyczne

Źródło: opracowanie własne

Gmina Kramsk ze względu na położenie przynależy do Wschodniego Obszaru Funkcjonalnego, dla którego kluczowym celem jest restrukturyzacja gospodarki opartej na energetyce i górnictwie oraz rozwój funkcji usługowych.

Dla realizacji celu kluczowego zdefiniowano cele polityki przestrzennej, które wskazano w kolejnej tabeli wraz z informacją co do spójności z założeniami Gminnego Programu Rewitalizacji.

Tabela 26 Zgodność z celami polityki przestrzennej Wschodniego Obszaru Funkcjonalnego

Cele polityki przestrzennej	Cele GPR	Zakres spójności
Podtrzymanie i restrukturyzacja przemysłu energetycznego	Ograniczenie negatywnego oddziaływania na środowisko	Działania GPR wpisują się w kierunek ograniczania negatywnych skutków działalności przemysłowej i przygotowania obszaru do transformacji energetycznej. GPR wspiera kierunek transformacji energetycznej poprzez działania proefektywnościowe i ograniczanie emisji. Rewitalizacja stanowi narzędzie ponownego włączania zdegradowanych terenów do struktury funkcjonalnej gminy.
Kształtowanie nowych funkcji stanowiących podstawę rozwoju obszaru	Podniesienie jakości usług społecznych oraz poprawa warunków życia	GPR sprzyja rozwojowi funkcji usługowych, społecznych i rekreacyjnych jako

Cele polityki przestrzennej	Cele GPR	Zakres spójności
	mieszkańców obszaru rewitalizacji	alternatywy dla monofunkcyjnej gospodarki. GPR wzmacnia lokalną aktywność i kapitał społeczny, będące podstawą rozwoju nowych funkcji.
	Wzmocnienie funkcjonalności i atrakcyjności przestrzeni publicznych	Poprawa jakości przestrzeni publicznych zwiększa atrakcyjność inwestycyjną i funkcjonalną obszaru.
Kształtowanie środowiska przyrodniczego	Ograniczenie negatywnego oddziaływania na środowisko	Cele środowiskowe GPR są bezpośrednio zgodne z kierunkami rekultywacji, rewitalizacji i ochrony zasobów przyrodniczych. GPR stanowi lokalne narzędzie realizacji działań rekultywacyjnych i rewitalizacyjnych. Działania rewitalizacyjne sprzyjają poprawie stanu środowiska wodnego i bezpieczeństwa ekologicznego. GPR wspiera ograniczanie emisji i poprawę jakości środowiska naturalnego.

Źródło: opracowanie własne

Gmina Kramsk została również uwzględniona w ramach obszarów wiejskich uczestniczących w procesach rozwojowych. Dla wskazanych obszarów istotne są następujące kierunki działań:

- wzmocnienie kapitału ludzkiego i rozwój edukacji,
- wsparcie sektorów pozarolniczych oraz wzmocnienie endogenicznej bazy ekonomicznej,
- rozwój turystyki, w tym turystyki wiejskiej i agroturystyki,
- przeciwdziałanie procesom migracyjnym,
- zwiększenie możliwości zatrudnienia przez zwiększenie mobilności zawodowej,
- budowa infrastruktury związanej z odnawialnymi źródłami energii,

- budowa infrastruktury wodno-kanalizacyjnej,
- zapewnienie efektywnej infrastruktury transportowej i poprawa transportu zbiorowego,
- tworzenie instytucjonalnych warunków do zwiększenia inwestycji pozarolniczych,
- stymulowanie rozwoju lokalnego oraz inicjatyw lokalnych,
- propagowanie i wdrażanie idei odnowy wsi,
- promocja i ochrona dziedzictwa kulturowego wsi,
- rozwój organizacji pozarządowych działających na wsi.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kramsk wpisuje się bezpośrednio oraz pośrednio

w większość z wymienionych kierunków działań.

Ponadto Gmina Kramsk należy do Obszarów ochrony gleb dla celów produkcji rolnej. Cele polityki regionalnej wobec przedmiotowych obszarów powinny być realizowane poprzez kierunki takie jak:

- wsparcie ekologicznej produkcji rolnej oraz odnowy tradycyjnych, regionalnych ras zwierząt i odmian roślin,
- ograniczanie erozji gleb,
- wprowadzanie zadrzewień do przestrzeni rolniczej, zwłaszcza wzdłuż jezior i rzek, mających na celu zabezpieczenie antyerozyjne dla gleb rolniczych i zabezpieczenie przed sptywem do wód powierzchniowych substancji biogenych oraz jako refugia dla zwierząt,
- budowa i konserwacja oraz właściwa eksploatacja urządzeń melioracyjnych,
- wsparcie edukacji rolniczej i promocja wysokiej jakości żywności oraz produktów tradycyjnych i regionalnych.

Założeniem Gminnego Programu Rewitalizacji jest między innymi ochrona środowiska, a kierunkami działań temu służącymi są w szczególności „Zwiększenie efektywności energetycznej” oraz „Ochrona i racjonalne gospodarowanie zasobami

środowiska”. Należy zatem uznać, że GPR jest spójny z założeniami dla przedmiotowego Obszaru.

W związku z występowaniem obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego na terenie Gminy Kramsk, została ona zaliczona do Obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi w skali dorzeczy, dla których kluczowa jest realizacja następujących kierunków działań:

- zwiększenie skali sztucznej retencji, zarówno retencji małej poprawiającej zaopatrzenie rolnictwa w wodę, jak i retencji dużej na głównych ciekach wodnych (w tym zakresie priorytetową inwestycją dla Wielkopolski jest zbiornik retencyjny Wielowieś Klasztorna na Prośnie),
- modernizacja i rozbudowa budowli hydrotechnicznych zabezpieczających przed zbyt wysokimi stanami powodziowymi oraz łagodzących ich skalę i skutki – rozbudowa systemów wałów i polderów,
- wzrost retencji korytowej przez konserwację międzywali bądź teras zalewowych rzek,
- prace melioracyjne porządkujące stosunki wodne, ograniczające stany ekstremalne,
- odnowa i ochrona ekosystemów wilgotnych,
- zadrzewienia i zalesienia,
- ochrona wód przed zanieczyszczeniami rolniczymi,
- ilościowa ochrona wód podziemnych oraz ochrona przed zanieczyszczeniami,
- renaturalizacja cieków wodnych (w tym odbudowa zdegradowanych środowisk wodnych),
- „oddawanie” rzekom terenów zalewowych,
- racjonalna gospodarka wodami opadowymi,
- wsparcie działalności oraz doposażanie jednostek straży pożarnej w sprzęt służący do usuwania skutków powodzi i podtopień.

Zaplanowane działania rewitalizacyjne będą służyć realizacji wskazanych kierunków. Elementami projektów infrastrukturalnych będzie między innymi

racjonalna gospodarka wodami opadowymi. Należy zatem uznać zgodność Gminnego Programu Rewitalizacji w odniesieniu do celów polityki regionalnej dla przedmiotowego Obszaru.

Gmina Kramsk należy także do Obszarów cennych przyrodniczo. Cel kluczowy dla tych Obszarów realizowany powinien być przede wszystkim przez następujące kierunki działań:

- osłabianie negatywnego wpływu działalności człowieka na ekosystemy: usuwanie przyczyn i skutków eutrofizacji, odwadniania ekosystemów, postępującej antropogenizacji flory i fauny, w tym w wyniku suburbanizacji,
- ochrona siedlisk i gatunków rodzimych przed inwazyjnymi gatunkami obcymi oraz genetycznie modyfikowanymi,
- ograniczanie nadmiernej eksploatacji gatunków dziko żyjących, ochrona stanowisk rozrodu, tras migracyjnych i obszarów żerowania,
- ograniczanie likwidacji ekosystemów, ich odtwarzanie, przeciwdziałanie ich fragmentacji oraz przywracanie i utrzymywanie drożności korytarzy ekologicznych,
- racjonalizacja i wzmocnienie instytucjonalnego i infrastrukturalnego systemu ochrony przyrody,
- prowadzenie inwentaryzacji przyrodniczej, tworzenie planów ochrony przyrody, w tym Priorytetowych Ram Działania dla obszarów Natura 2000 oraz wsparcie badań z zakresu różnorodności biologicznej,
- ochrona i tworzenie siedlisk wilgotnych,
- wsparcie działania oraz doposażanie podmiotów biorących udział w akcjach ratowniczych przeprowadzanych w czasie pożarów oraz innych klęsk i zdarzeń powodujących zagrożenia dla środowiska.

Gminny Program Rewitalizacji poprzez działania ukierunkowane na ochronę środowiska wpisuje się w cele wyznaczone dla wspomnianych Obszarów.

Należy również zaznaczyć, że Gmina Kramsk występuje wśród jednostek należących do **Obszarów ochrony krajobrazów kulturowych**, wobec których należy realizować między innymi kierunki działań takie jak:

- identyfikacja i ocena krajobrazów oraz określenie przyczyn i kierunków ich zmian, także przez sformułowanie zaleceń w planie wojewódzkim,
- zachęcanie samorządów lokalnych do uwzględnienia kwestii krajobrazowych w odpowiednich dokumentach gminnych,
- zrównoważone użytkowanie przestrzeni, ograniczanie przekształcania terenów cennych pod względem przyrodniczym i krajobrazowym, także nieobjętych ochroną prawną, w tym likwidacji zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, prac zmieniających znacząco rzeźbę terenu, likwidowania i przekształcania zbiorników wodnych oraz obszarów wodnobotnych,
- rekultywacja obszarów zdegradowanych.

Gminny Program Rewitalizacji wpisuje się w ostatni ze wskazanych kierunków działań, gdyż jego założeniem jest rewitalizacja obszarów zdegradowanych, w tym poprzez ochronę zasobów dziedzictwa kulturowego.

Gmina Kramsk została także zaklasyfikowana jako Obszary ochrony i kształtowania zasobów wodnych. W ich przypadku istotne są następujące kierunki działań:

- zwiększenie skali sztucznej retencji, zarówno retencji małej poprawiającej zaopatrzenie rolnictwa w wodę, jak i retencji dużej na głównych ciekach wodnych (w tym zakresie priorytetową inwestycją dla Wielkopolski jest zbiornik retencyjny Wielowieś Klasztorna na Prośnie),
- modernizacja i rozbudowa budowli hydrotechnicznych zabezpieczających przed zbyt wysokimi stanami powodziowymi oraz łagodzących ich skalę i skutki,
- rozbudowa systemów wałów i polderów,
- wzrost retencji korytowej przez konserwację międzywali bądź teras zalewowych rzek,

- prace melioracyjne porządkujące stosunki wodne, ograniczające stany ekstremalne,
- odnowa i ochrona ekosystemów wilgotnych,
- zadrzewienia i zalesienia,
- ochrona wód przed zanieczyszczeniami rolniczymi,
- ilościowa ochrona wód podziemnych oraz ochrona przed zanieczyszczeniami,
- renaturalizacja cieków wodnych (w tym odbudowa zdegradowanych środowisk wodnych),
- „oddawanie” rzekom terenów zalewowych,
- racjonalna gospodarka wodami opadowymi,
- wsparcie działalności oraz doposażanie jednostek straży pożarnej w sprzęt służący do usuwania skutków powodzi i podtopień.

Jak już wspomniano, elementami projektów infrastrukturalnych będzie między innymi racjonalna gospodarka wodami opadowymi. Należy zatem uznać zgodność Gminnego Programu Rewitalizacji w odniesieniu do celów polityki regionalnej dla przedmiotowego Obszaru.

Gmina Kramsk wymieniona jest również wśród jednostek samorządowych należących do **Obszarów o najniższej dostępności do usług warunkujących możliwości rozwojowe**, dla których istotne są następujące kierunki działań:

- poprawa dostępności komunikacyjnej do usług
- wsparcie systemowych rozwiązań (prawnych, formalnych, organizacyjnych) zwiększających popyt i podaż usług publicznych,
- wspieranie zaangażowania podmiotów gospodarki społecznej w realizację usług publicznych,
- poprawa podaży usług, w tym e-usług.

Realizacja Gminnego Programu Rewitalizacji wpłynie na poprawę dostępności komunikacyjnej oraz zwiększenie dostępu do usług społecznych.

Ponadto Gmina Kramsk należy do **Obszarów o najniższej dostępności transportowej do ośrodków wojewódzkich**, dla których kluczowe są kierunki działań takie jak:

- modernizacja podstawowej sieci drogowej, budowa nowych odcinków tworzących i organizujących system oraz scalających i wiążących go z systemami zewnętrznymi,
- wzmocnienie lokalnej sieci dróg, szczególnie na obszarach o najniższej dostępności transportowej do ośrodka wojewódzkiego,
- modernizacja i rozwój systemów drogowych wraz z budową obwodnic, w tym obwodnic śródmiejskich,
- poprawa bezpieczeństwa na drogach poprzez przebudowę miejsc niebezpiecznych oraz wsparcie podmiotów działających w strefie ratownictwa drogowego,
- budowa spójnego systemu dróg rowerowych i infrastruktury im towarzyszącej.

W ramach Gminnego Programu Rewitalizacji zaplanowano budowę przeprawy mostowej oraz budowę drogi pieszo-rowerowej, co będzie służyć zarówno uspołnieniu sieci dróg, jak i poprawie bezpieczeństwa.

Opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne zostały zaplanowane tak, aby w jak najwyższym stopniu zapewniały kompleksowe rozwiązanie zdiagnozowanych problemów na obszarze rewitalizacji i w znaczący sposób wpłynęły na osiągnięcie założonych celów i kierunków działań.

Katalog działań rewitalizacyjnych obejmuje 19 podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz 8 uzupełniających przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Przedsięwzięcia podstawowe

Tabela 27 Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 1

Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 1	
Nazwa przedsięwzięcia	Termomodernizacja budynku świetlicy w miejscowości Drążek
Nazwa realizatora	Gmina Kramsk
Opis przedsięwzięcia	Przedsięwzięcie obejmuje termomodernizację budynku Świetlicy w miejscowości Drążek wraz z odnowieniem jego wnętrza. Zakres prac obejmuje ocieplenie obiektu, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, wymianę źródła ciepła oraz remont pomieszczeń, w tym malowanie ścian i wymianę podłóg. Realizacja projektu poprawi efektywność energetyczną budynku, podniesie komfort użytkowania oraz pozwoli na lepsze wykorzystanie świetlicy jako miejsca integracji lokalnej społeczności.
Opis działań zapewniających dostępność dla osób ze szczególnymi potrzebami	Przedsięwzięcie rewitalizacyjne zapewni dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, pochodzenie czy orientację seksualną. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi niepełnosprawnościami nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia.
Lokalizacja	Podobszar rewitalizacji nr 1 – Drążek (działka nr 165, obręb 06 Drążek)
Szacowana wartość	600 000,00 zł
Spełniane cele i kierunki działań	CEL 1: Podniesienie jakości usług społecznych oraz poprawa warunków życia mieszkańców obszaru rewitalizacji Rozwój miejsc integracji społecznej i aktywności lokalnej CEL 3: Ograniczenie negatywnego oddziaływania na środowisko Zwiększenie efektywności energetycznej Wzmacnianie bezpieczeństwa i odporności infrastruktury technicznej
Prognozowane rezultaty	Poprawa efektywności energetycznej; Poprawa jakości środowiska naturalnego; Poprawa jakości usług społecznych, edukacyjnych i kulturalnych
Wskaźniki realizacji	Liczba obiektów poddanych termomodernizacji
Przewidywany termin realizacji	2028-2030

Tabela 28 Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 2

Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 2	
Nazwa przedsięwzięcia	Termomodernizacja i remont budynku ośrodka zdrowia w Kramsku
Nazwa realizatora	Gmina Kramsk
Opis przedsięwzięcia	Przedsięwzięcie obejmuje pełną termomodernizację oraz remont budynku Ośrodka Zdrowia w Kramsku. Zakres prac obejmuje ocieplenie ścian i dachu, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, wymianę źródła ciepła oraz odnowienie pomieszczeń wewnętrznych. Realizacja projektu poprawi efektywność energetyczną obiektu, warunki pracy personelu oraz komfort i bezpieczeństwo pacjentów korzystających z placówki.
Opis działań zapewniających dostępność dla osób ze szczególnymi potrzebami	Przedsięwzięcie rewitalizacyjne zapewni dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, pochodzenie czy orientację seksualną. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi niepełnosprawnościami nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia.
Lokalizacja	Podobszar rewitalizacji nr 4 – Kramsk (działka nr 585, obręb 13 Kramsk)
Szacowana wartość	4 000 000,00 zł
Spełniane cele i kierunki działań	CEL 1: Podniesienie jakości usług społecznych oraz poprawa warunków życia mieszkańców obszaru rewitalizacji Zwiększenie dostępności do usług społecznych, opiekuńczych i zdrowotnych CEL 3: Ograniczenie negatywnego oddziaływania na środowisko Zwiększenie efektywności energetycznej Wzmacnianie bezpieczeństwa i odporności infrastruktury technicznej
Prognozowane rezultaty	Poprawa efektywności energetycznej; Poprawa jakości środowiska naturalnego; Poprawa warunków funkcjonowania placówki ochrony zdrowia; Poprawa dostępności usług zdrowotnych
Wskaźniki realizacji	Liczba obiektów poddanych termomodernizacji
Przewidywany termin realizacji	2028-2030

Tabela 29 Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 3

Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 3	
Nazwa przedsięwzięcia	Termomodernizacja budynku i remont pomieszczeń Centrum Usług Społecznych w Kramsku
Nazwa realizatora	Gmina Kramsk
Opis przedsięwzięcia	Przedsięwzięcie obejmuje termomodernizację oraz remont pomieszczeń Centrum Usług Społecznych w Kramsku. Zakres prac obejmuje ocieplenie budynku i dachu, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, wymianę źródła ciepła oraz odnowienie wnętrza. Realizacja projektu poprawi efektywność energetyczną obiektu oraz podniesie jakość i funkcjonalność przestrzeni wykorzystywanej do świadczenia usług społecznych.
Opis działań zapewniających dostępność dla osób ze szczególnymi potrzebami	Przedsięwzięcie rewitalizacyjne zapewni dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, pochodzenie czy orientację seksualną. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi niepełnosprawnościami nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia.
Lokalizacja	Podobszar rewitalizacji nr 4 – Kramsk (działka nr 522/1, obręb 13 Kramsk)
Szacowana wartość	1 500 000,00 zł
Spełniane cele i kierunki działań	CEL 1: Podniesienie jakości usług społecznych oraz poprawa warunków życia mieszkańców obszaru rewitalizacji Zwiększenie dostępności do usług społecznych, opiekuńczych i zdrowotnych CEL 3: Ograniczenie negatywnego oddziaływania na środowisko Zwiększenie efektywności energetycznej Wzmacnianie bezpieczeństwa i odporności infrastruktury technicznej
Prognozowane rezultaty	Poprawa efektywności energetycznej; Poprawa jakości środowiska naturalnego; Poprawa jakości usług społecznych
Wskaźniki realizacji	Liczba obiektów poddanych termomodernizacji
Przewidywany termin realizacji	2028-2030

Tabela 30 Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 4

Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 4	
Nazwa przedsięwzięcia	Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej w Kramsku
Nazwa realizatora	Gmina Kramsk
Opis przedsięwzięcia	Przedsięwzięcie obejmuje termomodernizację budynku Szkoły Podstawowej w Kramsku oraz remont pomieszczeń wewnętrznych. Zakres prac obejmuje ocieplenie ścian zewnętrznych, częściowe docieplenie dachu, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej oraz modernizację wybranych pomieszczeń. Realizacja projektu poprawi efektywność energetyczną obiektu, warunki nauki oraz komfort użytkowników szkoły.
Opis działań zapewniających dostępność dla osób ze szczególnymi potrzebami	Przedsięwzięcie rewitalizacyjne zapewni dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, pochodzenie czy orientację seksualną. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi niepełnosprawnościami nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia.
Lokalizacja	Podobszar rewitalizacji nr 4 – Kramsk (działka nr 587, obręb 13 Kramsk)
Szacowana wartość	6 000 000,00 zł
Spełniane cele i kierunki działań	CEL 1: Podniesienie jakości usług społecznych oraz poprawa warunków życia mieszkańców obszaru rewitalizacji Poprawa warunków edukacyjnych oraz infrastruktury instytucji publicznych CEL 3: Ograniczenie negatywnego oddziaływania na środowisko Zwiększenie efektywności energetycznej Wzmacnianie bezpieczeństwa i odporności infrastruktury technicznej
Prognozowane rezultaty	Poprawa efektywności energetycznej; Poprawa jakości środowiska naturalnego; Poprawa jakości usług edukacyjnych
Wskaźniki realizacji	Liczba obiektów poddanych termomodernizacji
Przewidywany termin realizacji	2028-2030

Tabela 31 Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 5

Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 5	
Nazwa przedsięwzięcia	Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej w Helenowie Drugim
Nazwa realizatora	Gmina Kramsk
Opis przedsięwzięcia	Przedsięwzięcie obejmuje termomodernizację budynku Szkoły Podstawowej w Helenowie Drugim wraz z remontem pomieszczeń. Zakres prac obejmuje ocieplenie budynku, remont i ocieplenie dachu, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej oraz wymianę źródła ciepła. Realizacja projektu poprawi efektywność energetyczną obiektu oraz warunki nauki i użytkowania szkoły.
Opis działań zapewniających dostępność dla osób ze szczególnymi potrzebami	Przedsięwzięcie rewitalizacyjne zapewni dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, pochodzenie czy orientację seksualną. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi niepełnosprawnościami nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia.
Lokalizacja	Poza obszarem rewitalizacji – sołectwo Helenów Drugi (działka nr 170, obręb 10 Helenów Drugi)
Szacowana wartość	3 000 000,00 zł
Spełniane cele i kierunki działań	CEL 1: Podniesienie jakości usług społecznych oraz poprawa warunków życia mieszkańców obszaru rewitalizacji Poprawa warunków edukacyjnych oraz infrastruktury instytucji publicznych CEL 3: Ograniczenie negatywnego oddziaływania na środowisko Zwiększenie efektywności energetycznej Wzmacnianie bezpieczeństwa i odporności infrastruktury technicznej
Prognozowane rezultaty	Poprawa efektywności energetycznej; Poprawa jakości środowiska naturalnego; Poprawa jakości usług edukacyjnych
Wskaźniki realizacji	Liczba obiektów poddanych termomodernizacji
Przewidywany termin realizacji	2028-2030

Tabela 32 Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 6

Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 6	
Nazwa przedsięwzięcia	Termomodernizacja budynku będącego w zasobach mieszkaniowych gminy w miejscowości Kramsk
Nazwa realizatora	Gmina Kramsk
Opis przedsięwzięcia	Przedsięwzięcie obejmuje termomodernizację budynku mieszkalnego gminnego. Zakres prac obejmuje ocieplenie budynku wraz z dociepleniem dachu, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej oraz remont klatki schodowej. Realizacja projektu poprawi efektywność energetyczną obiektu, wpłynie na obniżenie kosztów jego utrzymania oraz zwiększy komfort i bezpieczeństwo mieszkańców, przyczyniając się jednocześnie do podniesienia standardu zasobu mieszkaniowego Gminy Kramsk.
Opis działań zapewniających dostępność dla osób ze szczególnymi potrzebami	Przedsięwzięcie rewitalizacyjne zapewni dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, pochodzenie czy orientację seksualną. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi niepełnosprawnościami nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia.
Lokalizacja	Podobszar rewitalizacji nr 3 – Kramsk, ul. Kościelna 30 (działka nr 117/2, obręb 13 Kramsk)
Szacowana wartość	400 000,00 zł
Spełniane cele i kierunki działań	CEL 1: Podniesienie jakości usług społecznych oraz poprawa warunków życia mieszkańców obszaru rewitalizacji Poprawa warunków mieszkaniowych w zasobach gminy CEL 3: Ograniczenie negatywnego oddziaływania na środowisko Zwiększenie efektywności energetycznej Wzmacnianie bezpieczeństwa i odporności infrastruktury technicznej
Prognozowane rezultaty	Poprawa efektywności energetycznej; Poprawa jakości środowiska naturalnego; Poprawa stanu technicznego zasobu mieszkaniowego Gminy
Wskaźniki realizacji	Liczba obiektów poddanych termomodernizacji
Przewidywany termin realizacji	2028-2030

Tabela 33 Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 7

Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 7	
Nazwa przedsięwzięcia	Termomodernizacja lokalu mieszkalnego w miejscowości Ksawerów
Nazwa realizatora	Gmina Kramsk
Opis przedsięwzięcia	Przedsięwzięcie obejmuje termomodernizację budynku mieszkalnego zlokalizowanego w Ksawerowie. Zakres prac obejmuje wykonanie ocieplenia budynku i dachu oraz wymianę stolarki okiennej i drzwiowej. Realizacja projektu poprawi efektywność energetyczną obiektu, obniży koszty jego eksploatacji oraz podniesie standard i komfort użytkowania lokalu mieszkalnego.
Opis działań zapewniających dostępność dla osób ze szczególnymi potrzebami	Przedsięwzięcie rewitalizacyjne zapewni dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, pochodzenie czy orientację seksualną. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi niepełnosprawnościami nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia.
Lokalizacja	Podobszar rewitalizacji nr 5 – Ksawerów (działka nr 160, obręb 17 Ksawerów)
Szacowana wartość	410 000,00 zł
Spełniane cele i kierunki działań	CEL 1: Podniesienie jakości usług społecznych oraz poprawa warunków życia mieszkańców obszaru rewitalizacji Poprawa warunków mieszkaniowych w zasobach gminy CEL 3: Ograniczenie negatywnego oddziaływania na środowisko Zwiększenie efektywności energetycznej Wzmacnianie bezpieczeństwa i odporności infrastruktury technicznej
Prognozowane rezultaty	Poprawa efektywności energetycznej; Poprawa jakości środowiska naturalnego; Podniesienie stanu technicznego mieszkań
Wskaźniki realizacji	Liczba obiektów poddanych termomodernizacji
Przewidywany termin realizacji	2028-2030

Tabela 34 Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 8

Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 8	
Nazwa przedsięwzięcia	Termomodernizacja lokalu mieszkalnego w miejscowości Wysokie
Nazwa realizatora	Gmina Kramsk
Opis przedsięwzięcia	Przedsięwzięcie obejmuje termomodernizację budynku mieszkalnego zlokalizowanego w miejscowości Wysokie. Zakres prac obejmuje wymianę źródła ciepła, wykonanie ocieplenia budynku i dachu oraz wymianę stolarki okiennej i drzwiowej. Realizacja projektu poprawi efektywność energetyczną obiektu, obniży koszty jego eksploatacji oraz podniesie standard i komfort użytkownika lokalu mieszkalnego.
Opis działań zapewniających dostępność dla osób ze szczególnymi potrzebami	Przedsięwzięcie rewitalizacyjne zapewni dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, pochodzenie czy orientację seksualną. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi niepełnosprawnościami nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia.
Lokalizacja	Poza obszarem rewitalizacji – działka nr 43/1, obręb Wysokie
Szacowana wartość	400 000,00 zł
Spełniane cele i kierunki działań	CEL 1: Podniesienie jakości usług społecznych oraz poprawa warunków życia mieszkańców obszaru rewitalizacji Poprawa warunków mieszkaniowych w zasobach gminy CEL 3: Ograniczenie negatywnego oddziaływania na środowisko Zwiększenie efektywności energetycznej Wzmacnianie bezpieczeństwa i odporności infrastruktury technicznej
Prognozowane rezultaty	Poprawa efektywności energetycznej; Poprawa jakości środowiska naturalnego; Podniesienie stanu technicznego mieszkań
Wskaźniki realizacji	Liczba obiektów poddanych termomodernizacji
Przewidywany termin realizacji	2028-2030

Tabela 35 Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 9

Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 9	
Nazwa przedsięwzięcia	Termomodernizacja i remont pomieszczeń budynku OSP w Wysokiem
Nazwa realizatora	Gmina Kramsk
Opis przedsięwzięcia	Przedsięwzięcie polega na przeprowadzeniu termomodernizacji oraz remontu pomieszczeń budynku Ochotniczej Straży Pożarnej w miejscowości Wysokie. Zakres prac obejmuje wykonanie ocieplenia budynku, wymianę stolarki okiennej oraz częściową wymianę stolarki drzwiowej, a także wymianę źródła ciepła na bardziej efektywne i energooszczędne. Realizacja inwestycji przyczyni się do poprawy efektywności energetycznej obiektu, obniżenia kosztów jego utrzymania oraz podniesienia standardu i komfortu użytkowania budynku, który służy zarówno działalności OSP, jak i lokalnej społeczności, w tym mieszkańcom obszaru rewitalizacji.
Opis działań zapewniających dostępność dla osób ze szczególnymi potrzebami	Przedsięwzięcie rewitalizacyjne zapewni dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, pochodzenie czy orientację seksualną. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi niepełnosprawnościami nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia.
Lokalizacja	Poza obszarem rewitalizacji – działka nr 25/1, obręb Wysokie
Szacowana wartość	3 000 000,00 zł
Spełniane cele i kierunki działań	CEL 1: Podniesienie jakości usług społecznych oraz poprawa warunków życia mieszkańców obszaru rewitalizacji Rozwój miejsc integracji społecznej i aktywności lokalnej
Prognozowane rezultaty	Zwiększenie trwałości i funkcjonalności infrastruktury; Poprawa jakości usług społecznych, edukacyjnych i kulturalnych
Wskaźniki realizacji	Liczba obiektów poddanych termomodernizacji
Przewidywany termin realizacji	2028-2030

Tabela 36 Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 10

Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 10	
Nazwa przedsięwzięcia	Termomodernizacja, remont i adaptacja budynku w miejscowości Bilczew na świetlicę środowiskową
Nazwa realizatora	Gmina Kramsk
Opis przedsięwzięcia	<p>Przedsięwzięcie polega na przeprowadzeniu kompleksowej termomodernizacji, remontu oraz adaptacji istniejącego budynku zlokalizowanego w miejscowości Bilczew na potrzeby świetlicy środowiskowej. Celem przedsięwzięcia jest poprawa efektywności energetycznej obiektu, podniesienie jego standardu technicznego oraz stworzenie funkcjonalnej przestrzeni służącej integracji i aktywizacji mieszkańców. Zakres prac obejmuje wykonanie robót termomodernizacyjnych, w tym ocieplenie ścian zewnętrznych budynku, wymianę pokrycia dachowego, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej oraz montaż systemu ogrzewania. W ramach inwestycji przewidziano również prace remontowe wewnątrz obiektu, obejmujące wykonanie nowych posadzek, szpachlowanie oraz malowanie ścian i sufitów. Realizacja przedsięwzięcia pozwoli na dostosowanie budynku do pełnienia funkcji świetlicy środowiskowej, stanowiącej miejsce spotkań, integracji i aktywizacji społecznej mieszkańców oraz prowadzenia zajęć kulturalno-edukacyjnych.</p> <p>Ze względu na niewielką odległość od obszaru rewitalizacji oraz ogólnodostępny charakter obiektu, z powstałej infrastruktury korzystać będą również mieszkańcy obszaru rewitalizacji. Projekt przyczyni się tym samym do zwiększenia dostępności przestrzeni sprzyjających integracji społecznej oraz aktywizacji mieszkańców całej Gminy, w tym osób zamieszkujących obszar rewitalizacji.</p>
Opis działań zapewniających dostępność dla osób ze szczególnymi potrzebami	Przedsięwzięcie rewitalizacyjne zapewni dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, pochodzenie czy orientację seksualną. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi niepełnosprawnościami nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia.
Lokalizacja	Poza obszarem rewitalizacji – działka nr 10/2, obręb Bilczew
Szacowana wartość	500 000,00 zł
Spełniane cele i kierunki działań	<p>CEL 1: Podniesienie jakości usług społecznych oraz poprawa warunków życia mieszkańców obszaru rewitalizacji</p> <p>Zwiększenie dostępności do usług społecznych, opiekuńczych i zdrowotnych</p>

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY KRAMSK NA LATA 2025-2030

Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 10	
	<p>Rozwój miejsc integracji społecznej i aktywności lokalnej</p> <p>CEL 2: Wzmocnienie funkcjonalności i atrakcyjności przestrzeni publicznych w obszarze rewitalizacji</p> <p>Tworzenie estetycznych, funkcjonalnych i bezpiecznych przestrzeni wspólnych</p> <p>CEL 3: Ograniczenie negatywnego oddziaływania na środowisko</p> <p>Zwiększenie efektywności energetycznej</p> <p>Wzmacnianie bezpieczeństwa i odporności infrastruktury technicznej</p>
Prognozowane rezultaty	<p>Poprawa efektywności energetycznej;</p> <p>Poprawa jakości środowiska naturalnego</p>
Wskaźniki realizacji	<p>Liczba obiektów poddanych termomodernizacji</p>
Przewidywany termin realizacji	<p>2028-2030</p>

Tabela 37 Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 11

Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 11	
Nazwa przedsięwzięcia	Termomodernizacja, remont i adaptacja budynku w miejscowości Świąciec na cele obrony cywilnej
Nazwa realizatora	Gmina Kramsk
Opis przedsięwzięcia	Przedsięwzięcie obejmuje termomodernizację, remont i adaptację budynku w miejscowości Świąciec wraz z remontem pomieszczeń. Zakres prac obejmuje ocieplenie budynku, remont i ocieplenie dachu, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej oraz wymianę źródła ciepła. Realizacja inwestycji przyczyni się do poprawy efektywności energetycznej obiektu oraz jego dostosowania do pełnienia funkcji związanych z ochroną ludności. W wyniku przeprowadzonych prac budynek zostanie przystosowany do wykorzystania na potrzeby obrony cywilnej. Dostosowanie budynku poprawi gotowość lokalnej społeczności, w tym mieszkańców obszaru rewitalizacji, do reagowania w sytuacjach nadzwyczajnych oraz wzmocni lokalny system zarządzania kryzysowego.
Opis działań zapewniających dostępność dla osób ze szczególnymi potrzebami	Przedsięwzięcie rewitalizacyjne zapewni dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, pochodzenie czy orientację seksualną. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi niepełnosprawnościami nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia.
Lokalizacja	Poza obszarem rewitalizacji – działka nr 74, obręb Świąciec
Szacowana wartość	1 500 000,00 zł
Spełniane cele i kierunki działań	<p>CEL 1: Podniesienie jakości usług społecznych oraz poprawa warunków życia mieszkańców obszaru rewitalizacji</p> <p>Zwiększenie dostępności do usług społecznych, opiekuńczych i zdrowotnych Rozwój miejsc integracji społecznej i aktywności lokalnej</p> <p>CEL 2: Wzmocnienie funkcjonalności i atrakcyjności przestrzeni publicznych w obszarze rewitalizacji</p> <p>Tworzenie estetycznych, funkcjonalnych i bezpiecznych przestrzeni wspólnych</p> <p>CEL 3: Ograniczenie negatywnego oddziaływania na środowisko</p> <p>Zwiększenie efektywności energetycznej Wzmacnianie bezpieczeństwa i odporności infrastruktury technicznej</p>

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY KRAMSK NA LATA 2025-2030

Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 11	
Prognozowane rezultaty	Poprawa efektywności energetycznej; Poprawa jakości środowiska naturalnego
Wskaźniki realizacji	Liczba obiektów poddanych termomodernizacji
Przewidywany termin realizacji	2028-2030

Tabela 38 Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 12

Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 12	
Nazwa przedsięwzięcia	Adaptacja pomieszczeń w budynku Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnego w miejscowości Helenów Drugi na usługi rehabilitacyjne
Nazwa realizatora	Gmina Kramsk
Opis przedsięwzięcia	Przedsięwzięcie polega na adaptacji wybranych w budynku Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnego w miejscowości Helenów Drugi w celu uruchomienia usług rehabilitacyjnych. Realizacja przedsięwzięcia przyczyni się do zwiększenia dostępności usług zdrowotnych, a także poprawy jakości świadczonych usług opiekuńczych.
Opis działań zapewniających dostępność dla osób ze szczególnymi potrzebami	Przedsięwzięcie rewitalizacyjne zapewni dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, pochodzenie czy orientację seksualną. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi niepełnosprawnościami nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia.
Lokalizacja	Poza obszarem rewitalizacji– sołectwo Helenów Drugi (działka nr 115, obręb 10 Helenów Drugi)
Szacowana wartość	300 000,00 zł
Spełniane cele i kierunki działań	CEL 1: Podniesienie jakości usług społecznych oraz poprawa warunków życia mieszkańców obszaru rewitalizacji Zwiększenie dostępności do usług społecznych, opiekuńczych i zdrowotnych
Prognozowane rezultaty	Zwiększenie dostępności usług opiekuńczych na terenie Gminy; Poprawa efektywności energetycznej
Wskaźniki realizacji	Liczba zmodernizowanych obiektów opiekuńczo-mieszkalnych Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami
Przewidywany termin realizacji	2027

Tabela 39 Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 13

Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 13	
Nazwa przedsięwzięcia	Zagospodarowanie terenu wokół Urzędu Gminy
Nazwa realizatora	Gmina Kramsk
Opis przedsięwzięcia	Przedsięwzięcie obejmuje zagospodarowanie terenu wokół Urzędu Gminy. Zakres prac obejmuje budowę nowych miejsc postojowych, wykonanie systemu odwodnienia, nasadzenia zieleni, w tym drzew, oraz wykonanie patio na dziedzińcu. Realizacja projektu poprawi funkcjonalność i estetykę przestrzeni, zwiększy komfort użytkowników Urzędu oraz uporządkuje i uatrakcyjni teren wokół obiektu.
Opis działań zapewniających dostępność dla osób ze szczególnymi potrzebami	Przedsięwzięcie rewitalizacyjne zapewni dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, pochodzenie czy orientację seksualną. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi niepełnosprawnościami nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia.
Lokalizacja	Podobszar rewitalizacji nr 3 – Kramsk (działki nr3/2, obręb 13 Kramsk)
Szacowana wartość	1 000 000,00 zł
Spełniane cele i kierunki działań	CEL 2: Wzmocnienie funkcjonalności i atrakcyjności przestrzeni publicznych w obszarze rewitalizacji Tworzenie estetycznych, funkcjonalnych i bezpiecznych przestrzeni wspólnych Wzmacnianie ładu przestrzennego i poprawa jakości środowiska życia
Prognozowane rezultaty	Zwiększenie atrakcyjności i funkcjonalności przestrzeni wspólnych
Wskaźniki realizacji	Powierzchnia zrewitalizowanych przestrzeni publicznych Liczba nowych elementów małej architektury Liczba powstałych miejsc parkingowych
Przewidywany termin realizacji	2028-2030

Tabela 40 Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 14

Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 14	
Nazwa przedsięwzięcia	Wykonanie ścieżki pieszo-rowerowej przy drodze wojewódzkiej
Nazwa realizatora	Gmina Kramsk
Opis przedsięwzięcia	Przedsięwzięcie obejmuje wykonanie ścieżki pieszo-rowerowej przy drodze wojewódzkiej. W ramach przedsięwzięcia przewiduje się budowę bezpiecznej, utwardzonej nawierzchni wraz z niezbędnym oznakowaniem i dostosowaniem infrastruktury towarzyszącej. Realizacja inwestycji poprawi bezpieczeństwo użytkowników, usprawni lokalną komunikację oraz podniesie atrakcyjność terenów rekreacyjnych dla pieszych i rowerzystów.
Opis działań zapewniających dostępność dla osób ze szczególnymi potrzebami	Przedsięwzięcie rewitalizacyjne zapewni dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, pochodzenie czy orientację seksualną. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi niepełnosprawnościami nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia.
Lokalizacja	Podobszar rewitalizacji nr 2 –Jabłków (działki nr 154 obręb 12 Jabłków), Poza obszarem rewitalizacji - działki nr 325, obręb 13 Kramsk-Pole, Poza obszarem rewitalizacji – działka nr 50, obręb Święte, działka nr 152, obręb Lichnowo
Szacowana wartość	4 000 000,00 zł
Spełniane cele i kierunki działań	CEL 2: Wzmocnienie funkcjonalności i atrakcyjności przestrzeni publicznych w obszarze rewitalizacji Tworzenie estetycznych, funkcjonalnych i bezpiecznych przestrzeni wspólnych Rozwój infrastruktury komunikacyjnej i poprawa dostępności przestrzeni Wzmacnianie ładu przestrzennego i poprawa jakości środowiska życia CEL 3: Ograniczenie negatywnego oddziaływania na środowisko Wzmacnianie bezpieczeństwa i odporności infrastruktury technicznej
Prognozowane rezultaty	Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców; Poprawa dostępności komunikacyjnej obszaru rewitalizacji
Wskaźniki realizacji	Długość wybudowanej ścieżki pieszo-rowerowej
Przewidywany termin realizacji	2027-2028

Tabela 41 Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 15

Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 15	
Nazwa przedsięwzięcia	Wyznaczenie i budowa szlaku turystyczno-edukacyjnego nad rzeką Wartą w miejscowości Biechowy
Nazwa realizatora	Gmina Kramsk
Opis przedsięwzięcia	<p>Przedsięwzięcie polega na wyznaczeniu oraz zagospodarowaniu szlaku turystyczno-edukacyjnego wzdłuż rzeki Warty na terenie miejscowości Biechowy. W ramach zadania planuje się uporządkowanie i oznakowanie trasy spacerowo-rowerowej przebiegającej wzdłuż warty przeciwpowodziowego oraz montaż tablic informacyjno-edukacyjnych prezentujących walory przyrodnicze tego obszaru, w szczególności gatunki ptaków występujących w dolinie rzeki.</p> <p>Realizacja przedsięwzięcia przyczyni się do zwiększenia atrakcyjności przestrzeni publicznej, stworzenia miejsca rekreacji i aktywnego wypoczynku oraz poszerzenia wiedzy przyrodniczej mieszkańców i odwiedzających. Przedsięwzięcie będzie sprzyjać integracji społecznej oraz rozwojowi turystyki lokalnej.</p>
Opis działań zapewniających dostępność dla osób ze szczególnymi potrzebami	Przedsięwzięcie rewitalizacyjne zapewni dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, pochodzenie czy orientację seksualną. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi niepełnosprawnościami nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia.
Lokalizacja	Poza obszarem rewitalizacji – działka nr 91, obręb Ksawerów
Szacowana wartość	250 000,00 zł
Spełniane cele i kierunki działań	<p>CEL 1: Podniesienie jakości usług społecznych oraz poprawa warunków życia mieszkańców obszaru rewitalizacji</p> <p>Wspieranie aktywności społecznej poprzez modernizację infrastruktury rekreacyjno-sportowej</p> <p>CEL 2: Wzmocnienie funkcjonalności i atrakcyjności przestrzeni publicznych w obszarze rewitalizacji</p> <p>Tworzenie estetycznych, funkcjonalnych i bezpiecznych przestrzeni wspólnych</p> <p>CEL 3: Ograniczenie negatywnego oddziaływania na środowisko</p> <p>Wzrost świadomości ekologicznej</p>

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY KRAMSK NA LATA 2025-2030

Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 15	
Prognozowane rezultaty	Zwiększenie atrakcyjności przestrzeni publicznych Wzmocnienie potencjału turystycznego
Wskaźniki realizacji	Długość wybudowanego szlaku turystyczno-edukacyjnego
Przewidywany termin realizacji	2028-2030

Tabela 42 Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 16

Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 16	
Nazwa przedsięwzięcia	Wyznaczenie ścieżek trekkingowych na terenach leśnych w miejscowości Drążek
Nazwa realizatora	Gmina Kramsk
Opis przedsięwzięcia	Przedsięwzięcie polega na wyznaczeniu i oznakowaniu ścieżek trekkingowych na terenach leśnych zlokalizowanych w miejscowości Drążek. Realizacja przedsięwzięcia przyczyni się do zwiększenia dostępności terenów rekreacyjnych, rozwoju aktywnych form spędzania czasu wolnego oraz poprawy atrakcyjności przyrodniczej i turystycznej obszaru rewitalizacji.
Opis działań zapewniających dostępność dla osób ze szczególnymi potrzebami	Przedsięwzięcie rewitalizacyjne zapewni dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, pochodzenie czy orientację seksualną. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi niepełnosprawnościami nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia.
Lokalizacja	Podobszar rewitalizacji nr 1 – Drążek – działki nr 119, 187, 5239/1, 5, 3, obręb Drążek
Szacowana wartość	100 000,00 zł
Spełniane cele i kierunki działań	CEL 1: Podniesienie jakości usług społecznych oraz poprawa warunków życia mieszkańców obszaru rewitalizacji Wspieranie aktywności społecznej poprzez modernizację infrastruktury rekreacyjno-sportowej CEL 2: Wzmocnienie funkcjonalności i atrakcyjności przestrzeni publicznych w obszarze rewitalizacji Tworzenie estetycznych, funkcjonalnych i bezpiecznych przestrzeni wspólnych
Prognozowane rezultaty	Zwiększenie atrakcyjności przestrzeni publicznych; Wzmocnienie potencjału turystycznego
Wskaźniki realizacji	Długość wybudowanej ścieżki trekkingowej
Przewidywany termin realizacji	2027-2029

Tabela 43 Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 17

Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 17	
Nazwa przedsięwzięcia	Budowa przeprawy mostowej przez rzekę Wartę w miejscowości Biechowy, gmina Kramsk, wraz z niezbędnymi drogami dojazdowymi
Nazwa realizatora	Powiat Koniński
Opis przedsięwzięcia	Przedsięwzięcie obejmuje budowę przeprawy mostowej w miejscowości Biechowy wraz z wykonaniem kompleksowej infrastruktury okołomostowej. Projekt zakłada realizację obiektu mostowego o długości około 500 metrów oraz budowę dróg dojazdowych, chodników i ścieżek pieszo-rowerowych. Inwestycja stworzy nowe, bezpieczne i wygodne połączenie komunikacyjne pomiędzy gminami Krzymów i Kramsk, poprawiając dostępność transportową, warunki przemieszczania się mieszkańców oraz rozwijając lokalny układ komunikacyjny regionu.
Opis działań zapewniających dostępność dla osób ze szczególnymi potrzebami	Przedsięwzięcie rewitalizacyjne zapewni dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, pochodzenie czy orientację seksualną. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi niepełnosprawnościami nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia.
Lokalizacja	Podobszar rewitalizacji nr 5 – Ksawerów (działki nr 91,94 obręb 17 Ksawerów)
Szacowana wartość	koszt całkowity 212 000 000,00 zł, w tym partycypacja Gminy w kosztach: 1 500 000,00 zł
Spełniane cele i kierunki działań	CEL 2: Wzmocnienie funkcjonalności i atrakcyjności przestrzeni publicznych w obszarze rewitalizacji Tworzenie estetycznych, funkcjonalnych i bezpiecznych przestrzeni wspólnych Rozwój infrastruktury komunikacyjnej i poprawa dostępności przestrzeni Wzmacnianie ładu przestrzennego i poprawa jakości środowiska życia CEL 3: Ograniczenie negatywnego oddziaływania na środowisko Wzmacnianie bezpieczeństwa i odporności infrastruktury technicznej

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY KRAMSK NA LATA 2025-2030

Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 17	
Prognozowane rezultaty	Zwiększenie atrakcyjności i funkcjonalności przestrzeni wspólnych Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców Poprawa dostępności komunikacyjnej obszaru rewitalizacji
Wskaźniki realizacji	Długość wybudowanej ścieżki pieszo-rowerowej Liczba wybudowanych obiektów inżynierskich
Przewidywany termin realizacji	2027-2030

Tabela 44 Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 18

Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 18	
Nazwa przedsięwzięcia	Rozbudowa stacji uzdatniania wody w Kramsku
Nazwa realizatora	Gmina Kramsk
Opis przedsięwzięcia	Przedsięwzięcie obejmuje rozbudowę stacji uzdatniania wody w Kramsku poprzez wykonanie remontu budynku, modernizację zbiorników na wodę oraz odnowienie i unowocześnienie urządzeń stanowiących wyposażenie całej stacji. Przedsięwzięcie zakłada również zagospodarowanie terenu wokół obiektu, co poprawi funkcjonalność i bezpieczeństwo jego użytkowania. Realizacja inwestycji zapewni wyższą jakość i niezawodność procesów uzdatniania wody, podnosząc standard zaopatrzenia mieszkańców w wodę oraz zwiększając efektywność pracy stacji.
Opis działań zapewniających dostępność dla osób ze szczególnymi potrzebami	Przedsięwzięcie rewitalizacyjne zapewni dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, pochodzenie czy orientację seksualną. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi niepełnosprawnościami nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia.
Lokalizacja	Podobszar rewitalizacji nr 3 – Kramsk (ul. Kościelna 32 B, działki nr 19/5, obręb 13 Kramsk)
Szacowana wartość	5 500 000,00 zł
Spełniane cele i kierunki działań	CEL 3: Ograniczenie negatywnego oddziaływania na środowisko Rozwój nowoczesnej infrastruktury komunalnej poprawiającej jakość życia mieszkańców Wzmacnianie bezpieczeństwa i odporności infrastruktury technicznej Ochrona i racjonalne gospodarowanie zasobami środowiska
Prognozowane rezultaty	Poprawa jakości życia mieszkańców; Poprawa bezpieczeństwa zdrowotnego mieszkańców, Zwiększenie odporności systemu na sytuacje kryzysowe
Wskaźniki realizacji	Liczba rozbudowanych stacji uzdatniania wody
Przewidywany termin realizacji	2025-2026

Tabela 45 Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 19

Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 19	
Nazwa przedsięwzięcia	Budowa Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Gminie Kramsk
Nazwa realizatora	Gmina Kramsk
Opis przedsięwzięcia	Przedsięwzięcie obejmuje budowę Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Gminie Kramsk poprzez realizację zadaszonych boksów magazynowych, kontenerów na odpady, kontenera socjalno-biurowego oraz wagi najazdowej. Projekt zakłada również utworzenie ścieżki edukacyjnej, mającej na celu zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców. Realizacja inwestycji poprawi organizację gospodarki odpadami w Gminie, w tym również na obszarze rewitalizacji, zwiększy efektywność i bezpieczeństwo zbiórki surowców oraz stworzy przestrzeń edukacyjną promującą proekologiczne postawy.
Opis działań zapewniających dostępność dla osób ze szczególnymi potrzebami	Przedsięwzięcie rewitalizacyjne zapewni dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, pochodzenie czy orientację seksualną. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi niepełnosprawnościami nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia.
Lokalizacja	Poza obszarem rewitalizacji – sołectwo Dębicz (działka nr 186/5, obręb 07 Dębicz)
Szacowana wartość	3 000 000,00 zł
Spełniane cele i kierunki działań	CEL 3 Ograniczenie negatywnego oddziaływania na środowisko Rozwój nowoczesnej infrastruktury komunalnej poprawiającej jakość życia mieszkańców Wzmacnianie bezpieczeństwa i odporności infrastruktury technicznej Ochrona i racjonalne gospodarowanie zasobami środowiska
Prognozowane rezultaty	Poprawa jakości życia mieszkańców; Poprawa bezpieczeństwa zdrowotnego mieszkańców
Wskaźniki realizacji	Liczba wybudowanych punktów selektywnej zbiórki odpadów
Przewidywany termin realizacji	2027

Przedsięwzięcia uzupełniające

Gmina Kramsk zaplanowała również przedsięwzięcia uzupełniające, o których mowa w art. 15 ust. 1 pkt 5 lit. b ustawy o rewitalizacji (Dz. U. z 2024 r. poz. 278). Zadaniem tych projektów jest wzmocnienie i uzupełnienie działań podstawowych realizowanych na obszarze rewitalizacji. Przedsięwzięcia uzupełniające mają charakter miękkiej i koncentrują się na aktywizacji społecznej, integracji mieszkańców oraz wzmocnianiu kapitału społecznego, co pozwala na maksymalne wykorzystanie efektów inwestycji infrastrukturalnych i przestrzennych.

Poprzez organizację warsztatów, spotkań, imprez lokalnych, wydarzeń kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych, a także realizację projektów wobec obszarów cennych przyrodniczo, przedsięwzięcia te uzupełniają działania podstawowe w następujący sposób:

- zwiększają dostęp i uczestnictwo mieszkańców obszaru rewitalizacji,
- wzmocniają funkcjonalność przestrzeni publicznych,
- podnoszą efektywność inwestycji infrastrukturalnych,
- przeciwdziałają wykluczeniu społecznemu i wzmocniają integrację,
- wzmocniają lokalną tożsamość i kultywują tradycję,
- przyczyniają się do ochrony środowiska naturalnego.

Dzięki tym przedsięwzięciom inwestycje infrastrukturalne i przestrzenne realizowane w ramach obszaru rewitalizacji zyskują pełniejszy efekt społeczny, zapewniając, że zarówno nowa infrastruktura, jak i zrewitalizowane przestrzenie są aktywnie wykorzystywane przez mieszkańców obszaru rewitalizacji, co w konsekwencji przyczynia się do trwałego podniesienia jakości życia i wzmocnienia kapitału społecznego w Gminie Kramsk.

W tabeli przedstawiono zaplanowane w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Kramsk przedsięwzięcia uzupełniające.

Tabela 46 Przedsięwzięcia uzupełniające

Zwiększenie dostępności usług psychologicznych oraz wsparcie dobrostanu psychicznego mieszkańców obszaru rewitalizacji

Przedsięwzięcie obejmuje działania ukierunkowane na zwiększenie dostępności wsparcia psychologicznego dla mieszkańców gminy, w tym osób zamieszkujących obszar rewitalizacji oraz osób dotkniętych społecznymi skutkami transformacji energetycznej. W ramach zadania planuje się utworzenie stacjonarnego miejsca świadczenia usług psychologicznych w budynku Centrum Usług Społecznych w Kramsku. Działanie stanowi uzupełnienie przedsięwzięcia podstawowego pn. „Termomodernizacja budynku i remont pomieszczeń Centrum Usług Społecznych w Kramsku”.

Wspieranie rozwoju społecznego i emocjonalnego dzieci i młodzieży

Przedsięwzięcie obejmuje organizację cyklicznych warsztatów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży prowadzonych na terenie szkół zlokalizowanych w gminie Kramsk. Celem warsztatów jest kompleksowe wsparcie rozwoju emocjonalnego i społecznego dzieci i młodzieży, a także zwiększenie poczucia bezpieczeństwa młodych mieszkańców Gminy Kramsk, w tym również obszaru rewitalizacji, poprzez połączenie działań profilaktycznych, edukacyjnych i wychowawczych. Warsztaty będą prowadzone przez doświadczonego psychologa we współpracy z funkcjonariuszem Policji. Przedsięwzięcie stanowi uzupełnienie przedsięwzięć podstawowych pn. „Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej w Kramsku” oraz „Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej w Helenowie Drugim”.

Integracja i aktywizacja społeczna mieszkańców obszaru rewitalizacji

Przedsięwzięcie obejmuje działania mające na celu integrację i aktywizację mieszkańców, w tym dzieci, młodzieży, seniorów oraz osób z niepełnosprawnościami, poprzez warsztaty, spotkania integracyjne, imprezy lokalne, wydarzenia międzypokoleniowe, społeczne i charytatywne.

Wspieranie działalności Kół Gospodyń Wiejskich oraz kultywowanie lokalnych tradycji

W ramach przedsięwzięcia zaplanowano działania obejmujące spotkania i warsztaty kulinarne oraz rękodzielnicze, promocję lokalnych tradycji, organizację festiwali i wydarzeń tematycznych, w tym Festiwalu Kół Gospodyń Wiejskich Powiatu Konińskiego oraz inicjatyw kulturalno-charytatywnych.

Rozwój życia kulturalnego mieszkańców obszaru rewitalizacji

Przedsięwzięcie obejmuje organizację wydarzeń gminnych i plenerowych, takich jak Dni Kramska, Dożynki Gminne, Jarmark Bożonarodzeniowy, koncerty, konkursy, recytatorskie oraz inicjatywy o charakterze kulturalnym.

Wspieranie aktywności sportowej i rekreacyjnej mieszkańców obszaru rewitalizacji

W ramach przedsięwzięcia zaplanowano organizację zajęć sportowych, treningi, mecze, zajęcia fitness, aerobik oraz festynów sportowo-rekreacyjnych dla dzieci, młodzieży i dorosłych w obiektach sportowych i przestrzeniach publicznych.

Rozwój kompetencji artystycznych i muzycznych dzieci i młodzieży

W ramach przedsięwzięcia zaplanowano organizację zajęć tanecznych, muzycznych i wokalnych oraz warsztaty artystyczne dla dzieci i młodzieży.

Ochrona i odtwarzanie bioróżnorodności obszaru rewitalizacji

Przedsięwzięcie polega na realizacji działań mających na celu ochronę oraz odtwarzanie bioróżnorodności na terenach cennych przyrodniczo, zlokalizowanych w szczególności w dolinie rzeki Warty, w tym w obrębie obszaru przyrodniczego Bagna Kramskie. W ramach zadania planuje się m.in. wdrożenie projektów ukierunkowanych na reintrodukcję gatunków ptaków typowych dla tego obszaru przyrodniczego, a także działania sprzyjające poprawie warunków siedliskowych dla rodzimych gatunków roślin i zwierząt.

Źródło: opracowanie własne

Realizację przedsięwzięć uzupełniających zaplanowano w całym okresie obowiązywania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Kramsk.

Mechanizmy integrowania działań i przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Założeniem Gminnego Programu Rewitalizacji jest zapewnienie spójności i wzajemnego uzupełniania się przedsięwzięć rewitalizacyjnych – zarówno podstawowych, jak i uzupełniających – oraz ich ścisłe powiązanie z celami rewitalizacji.

Zgodnie z ustawą o rewitalizacji, warunkiem niezbędnym dla realizacji i wspierania projektów rewitalizacyjnych jest zachowanie komplementarności działań w pięciu kluczowych wymiarach: przestrzennym, problemowym, proceduralno-instytucjonalnym, międzyokresowym oraz w zakresie źródeł finansowania.

Gminny Program Rewitalizacji ma charakter dokumentu kompleksowego i zintegrowanego, gdyż został opracowany w oparciu o zapisy ustawy o rewitalizacji, które określają zarówno ramy formalne dokumentu, jak i zasady prowadzenia całego procesu rewitalizacji. GPR pełni funkcję strategiczną, łącząc diagnozę problemów i potencjałów, cele rewitalizacji oraz odpowiadające im przedsięwzięcia.

Diagnoza została przeprowadzona w odniesieniu do wszystkich sfer: społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej. W każdej z nich zidentyfikowano kluczowe problemy rozwojowe, a jednocześnie wskazano istniejące potencjały, które mogą stanowić podstawę planowanych działań naprawczych i rozwojowych.

Zaplanowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne – zarówno podstawowe, jak i uzupełniające – tworzą spójną i wzajemnie powiązaną wiązkę działań, odpowiadającą na zdiagnozowane problemy obszaru rewitalizacji oraz rzeczywiste potrzeby interesariuszy. Ich komplementarność przejawia się w powiązaniu pod względem:

- problemów, które rozwiązują,
- przestrzeni, w której są realizowane,
- zasad i procedur zarządzania ich wdrażaniem,

- wykorzystywanych źródeł finansowania,
- odniesienia do wcześniej realizowanych działań i projektów.

W kolejnych podrozdziałach przedstawiono szczegółową analizę komplementarności przedsięwzięć rewitalizacyjnych w poszczególnych wymiarach.

Komplementarność przestrzenna

Komplementarność przestrzenna odnosi się do lokalizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych w granicach wyznaczonego obszaru rewitalizacji oraz do ich wzajemnych powiązań przestrzennych, które umożliwiają skoordynowane i skuteczne przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom występującym w poszczególnych sferach funkcjonowania gminy.

Zgodnie z art. 10 ust. 2 ustawy o rewitalizacji, obszar rewitalizacji nie może obejmować więcej niż 20% powierzchni gminy ani być zamieszkały przez więcej niż 30% jej mieszkańców. Przepisy dopuszczają również podział obszaru rewitalizacji na podobszary, w tym takie, które nie posiadają wspólnych granic.

W Gminie Kramsk wyznaczono pięć podobszarów rewitalizacji:

- Podobszar rewitalizacji nr 1 – Drążek,
- Podobszar rewitalizacji nr 2 – Jabłków,
- Podobszar rewitalizacji nr 3 – Konstantynów,
- Podobszar rewitalizacji nr 4 – Kramsk,
- Podobszar rewitalizacji nr 5 – Ksawerów.

Planowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne zostały skoncentrowane przede wszystkim na obszarze rewitalizacji, co pozwala na bezpośrednie i znaczące oddziaływanie na jego mieszkańców poprzez odpowiedź na zdiagnozowane problemy oraz wykorzystanie lokalnych potencjałów. Realizacja zaplanowanych działań będzie miała charakter całościowy, a ich pozytywne efekty będą odczuwalne na całym obszarze rewitalizacji.

Jednocześnie część przedsięwzięć przewidziano do realizacji poza granicami obszaru rewitalizacji. Działania te pozostają jednak w ścisłym związku z jego funkcjonowaniem, wspierając procesy rewitalizacyjne poprzez poprawę dostępności infrastruktury, rozwój funkcji społecznych oraz podnoszenie jakości przestrzeni publicznych i świadczonych usług.

Takie podejście wynika z potrzeby kompleksowego oddziaływania na procesy rozwoju społeczno-przestrzennego oraz dążenia do wzmocnienia pozytywnego wpływu rewitalizacji na obszar całej gminy. Wszystkie przedsięwzięcia będą realizowane w sposób ukierunkowany na eliminowanie zjawisk kryzysowych, przeciwdziałanie ich rozprzestrzenianiu się na pozostałe tereny gminy oraz ograniczanie ryzyka wystąpienia niepożądanych skutków ubocznych, w tym zjawisk wykluczenia społecznego.

Komplementarność problemowa

Komplementarność problemowa wynika z istoty procesu rewitalizacji, w którym kluczową rolę odgrywa sfera społeczna, stanowiąca główny punkt odniesienia dla działań podejmowanych w pozostałych obszarach, tj. gospodarczym, środowiskowym, przestrzenno-funkcjonalnym oraz technicznym. Takie podejście pozwala na całościowe i spójne reagowanie na złożone problemy obszaru rewitalizacji.

Zapewnienie komplementarności problemowej ma na celu ograniczenie ryzyka rozproszenia i fragmentaryzacji interwencji. Osiągnięciu tego służy jasno określona wizja obszaru po zakończeniu procesu rewitalizacji, a także precyzyjnie sformułowane cele rewitalizacji. Do celów tych przyporządkowano konkretne kierunki działań oraz odpowiadające im przedsięwzięcia rewitalizacyjne – zarówno podstawowe, jak i uzupełniające – które wzajemnie się uzupełniają i wspólnie przyczyniają się do rozwiązywania zdiagnozowanych problemów w różnych sferach funkcjonowania obszaru.

Kolejne tabele prezentują powiązanie poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych podstawowych oraz powiązanie ich z problemami w poszczególnych sferach.

Tabela 48 Komplementarność problemowa przedsięwzięć rewitalizacyjnych

	Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera środowiskowa	Sfera przestrzenno - funkcjonalna	Sfera techniczna
Termomodernizacja budynku świetlicy w miejscowości Drążek	X		X	X	
Termomodernizacja i remont budynku ośrodka zdrowia w Kramsku	X		X	X	
Termomodernizacja budynku i remont pomieszczeń Centrum Usług Społecznych w Kramsku	X		X	X	
Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej w Kramsku	X		X	X	
Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej w Helenowie Drugim	X		X	X	
Termomodernizacja budynku będącego w zasobach mieszkaniowych gminy w miejscowości Kramsk	X		X	X	
Termomodernizacja lokalu mieszkalnego w miejscowości Ksawerów	X		X	X	
Termomodernizacja lokalu mieszkalnego w miejscowości Wysokie	X		X	X	
Termomodernizacja i remont pomieszczeń budynku OSP w Wysokiem	X		X	X	
Termomodernizacja, remont i adaptacja budynku w miejscowości Bilczew na świetlicę środowiskową	X		X	X	
Termomodernizacja, remont i adaptacja budynku w miejscowości Świącice na cele obrony cywilnej	X		X	X	
Adaptacja pomieszczeń w budynku Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnego w	X			X	

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY KRAMSK NA LATA 2025-2030

	Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera środowiskowa	Sfera przestrzenno - funkcjonalna	Sfera techniczna
miejsowości Helenów Drugi na usługi rehabilitacyjne					
Zagospodarowanie terenu wokół Urzędu Gminy	X			X	
Wykonanie ścieżki pieszo-rowerowej przy drodze wojewódzkiej	X		X	X	X
Wyznaczenie i budowa szlaku turystyczno-edukacyjnego nad rzeką Wartą w miejscowości Biechowy	X		X	X	X
Wyznaczenie ścieżek trekkingowych na terenach leśnych w miejscowości Drążek	X		X	X	X
Budowa przeprawy mostowej przez rzekę Wartę w miejscowości Biechowy, gmina Kramsk, wraz z niezbędnymi drogami dojazdowymi	X			X	X
Rozbudowa stacji uzdatniania wody w Kramsku			X	X	X
Budowa Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Gminie Kramsk			X	X	X

Źródło: opracowanie własne

Komplementarność proceduralno-instytucjonalna

Utworzony system zarządzania Gminnym Program Rewitalizacji, umożliwia efektywne współdziałanie różnych instytucji oraz wzajemne uzupełnianie się i spójność w zakresie wdrażanych procedur.

Za realizację Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Kramsk odpowiadać będzie przede wszystkim Wójt Gminy Kramsk przy wsparciu Urzędu Gminy oraz jednostek organizacyjnych Gminy.

Szczegółowe informacje dotyczące systemu zarządzania zawarto w rozdziale pn. Struktura zarządzania realizacją Gminnego Programu Rewitalizacji

Komplementarność źródeł finansowania

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne realizowane w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Kramsk będą finansowane z różnorodnych źródeł, w tym m.in. z uzupełniających się środków własnych gminy, środków europejskich, w tym z Funduszy Europejskich dla Wielkopolski 2021-2027 oraz innych źródeł z wykluczeniem ryzyka podwójnego finansowania.

Szczegółowe informacje dotyczące źródeł finansowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych wraz z kosztami realizacji zostały omówione w rozdziale pn. Szacunkowe ramy finansowania.

Komplementarność międzyokresowa

Komplementarność międzyokresowa odnosi się do zachowania spójności czasowej w planowaniu i realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Zaplanowane działania stanowią elementy świadomie zaprojektowanej, długofalowej interwencji, w której poszczególne przedsięwzięcia są realizowane w logicznej kolejności i wzajemnie się uzupełniają.

Takie sekwencyjne podejście umożliwia stopniowe osiągnięcie założonych celów rewitalizacji, a w dalszej perspektywie prowadzi do urzeczywistnienia wizji rozwoju obszaru rewitalizacji. Dzięki temu działania podejmowane w różnych okresach nie mają charakteru incydentalnego, lecz tworzą spójny proces, zapewniający trwałość i ciągłość efektów rewitalizacji.

Warto również zaznaczyć, że wszystkie zaplanowane w dokumencie działania zostały osadzone w perspektywie do 2030 r. Umożliwia to realizację zadań z wykorzystaniem środków unijnych w perspektywie finansowej Unii Europejskiej na lata 2021-2027.

Szacunkowe ramy finansowe

Realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych w sposób skuteczny i efektywny wymaga pozyskania odpowiednich nakładów. Niniejszy rozdział przedstawia szacunkowe ramy finansowe realizacji planowanych przedsięwzięć w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Kramsk. Gminny Program Rewitalizacji będzie wdrażany z wykorzystaniem zróżnicowanych źródeł finansowych.

Kolejna tabela przedstawia szacunkowe koszty wszystkich planowanych podstawowych przedsięwzięć wraz z propozycją możliwych źródeł finansowania, które nie stanowią katalogu zamkniętego.

Tabela 49 Szacunkowe ramy finansowania podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Szacunkowe ramy finansowanie przedsięwzięć								
Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Wnioskodawca	Szacowana wartość przedsięwzięcia	Źródła finansowania	Szacowana wartość przedsięwzięcia wraz ze źródłami finansowania			
					Budżet jst	Środki krajowe	Środki UE	Środki prywatne
1	Termomodernizacja budynku świetlicy w miejscowości Drążek	Gmina Kramsk	600 000,00	budżet jst, środki UE	90 000,00	0,00	510 000,00	0,00
2	Termomodernizacja i remont budynku ośrodka zdrowia w Kramsku	Gmina Kramsk	4 000 000,00	budżet jst, środki UE	600 000,00	0,00	3 400 000,00	0,00
3	Termomodernizacja budynku i remont pomieszczeń Centrum Usług Społecznych w Kramsku	Gmina Kramsk	1 500 000,00	budżet jst, środki UE	225 000,00	0,00	1 275 000,00	0,00
4	Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej w Kramsku	Gmina Kramsk	6 000 000,00	budżet jst, Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027	900 000,00	0,00	5 100 000,00	0,00
5	Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej w Helenowie Drugim	Gmina Kramsk	3 000 000,00	budżet jst, środki UE	450 000,00	0,00	2 550 000,00	0,00
6	Termomodernizacja budynku będącego w zasobach	Gmina Kramsk	400 000,00	budżet jst, środki UE	60 000,00	0,00	340 000,00	0,00

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY KRAMSK NA LATA 2025-2030

Szacunkowe ramy finansowanie przedsięwzięć								
Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Wnioskodawca	Szacowana wartość przedsięwzięcia	Źródła finansowania	Szacowana wartość przedsięwzięcia wraz ze źródłami finansowania			
					Budżet jst	Środki krajowe	Środki UE	Środki prywatne
	mieszkaniowych gminy w miejscowości Kramsk							
7	Termomodernizacja lokalu mieszkalnego w miejscowości Ksawerów	Gmina Kramsk	410 000,00	budżet jst, środki UE	61 500,00	0,00	348 500,00	0,00
8	Termomodernizacja lokalu mieszkalnego w miejscowości Wysokie	Gmina Kramsk	400 000,00	budżet jst, środki UE	60 000,00	0,00	340 000,00	0,00
9	Termomodernizacja i remont pomieszczeń budynku OSP w Wysokiem	Gmina Kramsk	3 000 000,060	budżet jst, środki UE	450 000,00	0,00	2 550 000,00	0,00
10	Termomodernizacja, remont i adaptacja budynku w miejscowości Bilczew na świetlicę środowiskową	Gmina Kramsk	500 000,00	budżet jst, środki UE	75 000,00	0,00	425 000,00	0,00
11	Termomodernizacja, remont i adaptacja budynku	Gmina Kramsk	1 500 000,00	budżet jst, środki UE	225 000,00	0,00	1 275 000,00	0,00

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY KRAMSK NA LATA 2025-2030

Szacunkowe ramy finansowanie przedsięwzięć								
Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Wnioskodawca	Szacowana wartość przedsięwzięcia	Źródła finansowania	Szacowana wartość przedsięwzięcia wraz ze źródłami finansowania			
					Budżet jst	Środki krajowe	Środki UE	Środki prywatne
	w miejscowości Świącice na cele obrony cywilnej							
12	Adaptacja pomieszczeń w budynku Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnego w miejscowości Helenów Drugi na usługi rehabilitacyjne	Gmina Kramsk	300 000,00	budżet jst, środki UE	45 000,00	0,00	255 000,00	0,00
13	Zagospodarowanie terenu wokół Urzędu Gminy	Gmina Kramsk	300 000,00	budżet jst, środki UE	45 000,00	0,00	255 000,00	0,00
14	Wykonanie ścieżki pieszo-rowerowej przy drodze wojewódzkiej	Gmina Kramsk	4 000 000,00	budżet jst, środki UE	600 000,00	0,00	3 400 000,00	0,00
15	Wyznaczenie i budowa szlaku turystyczno-edukacyjnego nad rzeką Wartą w miejscowości Biechowy	Gmina Kramsk	250 000,00	budżet jst, środki UE	37 500,00	0,00	212 500,00	0,00
16	Wyznaczenie ścieżek trekkingowych na	Gmina Kramsk	100 000,00	budżet jst, środki UE	15 000,00	0,00	85 000,00	0,00

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY KRAMSK NA LATA 2025-2030

Szacunkowe ramy finansowanie przedsięwzięć								
Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Wnioskodawca	Szacowana wartość przedsięwzięcia	Źródła finansowania	Szacowana wartość przedsięwzięcia wraz ze źródłami finansowania			
					Budżet jst	Środki krajowe	Środki UE	Środki prywatne
	terenach leśnych w miejscowości Drążek							
17	Budowa przeprawy mostowej przez rzekę Wartę w miejscowości Biechowy, gmina Kramsk, wraz z niezbędnymi drogami dojazdowymi	Gmina Kramsk	1 500 000,00	budżet jst, środki UE	225 000,00	0,00	1 275 000,00	0,00
18	Rozbudowa stacji uzdatniania wody w Kramsku	Gmina Kramsk	5 500 000,00	budżet jst, środki UE	825 000,00	0,00	4 675 000,00	0,00
19	Budowa Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Gminie Kramsk	Gmina Kramsk	3 000 000,00	budżet jst, Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027	450 000,00	0,00	2 550 000,00	0,00

Struktura zarządzania realizacją Gminnego Programu Rewitalizacji

Zgodnie z treścią art. 3 ust. 1 ustawy o rewitalizacji przygotowanie, koordynacja i stwarzanie warunków do prowadzenia rewitalizacji, jak również proces jej wdrażania, stanowi zadanie własne gminy.

Realizacja procesu rewitalizacji powinna odbywać się w sposób transparentny i zrozumiały, z zapewnieniem aktywnego udziału interesariuszy na wszystkich etapach jej prowadzenia. Kluczowe jest, aby działania rewitalizacyjne były prowadzone w sposób przeciwdziałający wykluczeniu społecznemu oraz zapewniały równy dostęp wszystkim mieszkańcom do rezultatów i korzyści płynących z procesu.

Opis struktury zarządzania

Za zarządzanie i wdrażanie Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Kramsk oraz przedstawianie okresowych ocen z postępu jego realizacji będzie odpowiedzialny Wójt Gminy Kramsk. Pełni on rolę nadzorczą nad całym procesem rewitalizacji, a jego zadania wykonywane są we współpracy z pracownikami Urzędu Gminy Kramsk.

Wsparcie doradcze świadczyć będzie Komitet Rewitalizacji. Komitet stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami Gminy oraz sprawuje funkcję opiniotwórczo-doradczą w sprawach związanych z wdrażaniem Gminnego Programu Rewitalizacji.

Zasady wyznaczania składu oraz zasady działania Komitetu Rewitalizacji określa uchwała nr XIX/144/2025 Rady Gminy Kramsk z dnia 30 grudnia 2025 r. Do zadań Komitetu rewitalizacji należą w szczególności:

- podejmowanie działań mających wpływ na proces rewitalizacji na każdym etapie i poziomie prac nad Gminnym Programem Rewitalizacji,
- sprawowanie nadzoru, monitorowanie i ewaluacja działań rewitalizacyjnych,
- opiniowanie oceny aktualności i stopnia realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji.

Komitet Rewitalizacji powołano na mocy Zarządzenia nr 155/2026 Wójta Gminy Kramsk z dnia 3 marca 2026 r.

Opis zaangażowania interesariuszy

Partycypacja społeczna i aktywny udział interesariuszy, w tym partnerów społeczno-gospodarczych, są nieodzownymi elementami procesu rewitalizacji. Zaangażowanie interesariuszy w powstawanie Gminnego Programu Rewitalizacji umożliwia komunikację i pozwala na uzyskanie opinii na temat proponowanych planowanych działań.

Na etapie opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji

Opracowanie Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Kramsk na lata 2025-2030 odbyło się z uwzględnieniem partnerów określonych w art. 8 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. Udział poszczególnych typów partnerów w pracach nad Gminnym Programem Rewitalizacji Gminy Kramsk zapewniono w następujący sposób:

- władze regionalne, lokalne i miejskie oraz inne instytucje publiczne – przede wszystkim Rada Gminy Kramsk oraz gminne instytucje publiczne,
- partnerów gospodarczych i społecznych – przede wszystkim mieszkańcy Gminy Kramsk, sołtysi, lokalni przedsiębiorcy,
- właściwe podmioty reprezentujące społeczeństwo obywatelskie, takie jak partnerzy działający na rzecz środowiska, organizacje pozarządowe oraz podmioty odpowiedzialne za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób z niepełnosprawnościami, równouprawnienia płci i niedyskryminacji – przede wszystkim stowarzyszenia i organizacje pozarządowe działające na terenie Gminy Kramsk.

Przeprowadzono konsultacje społeczne projektu uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Kramsk. Konsultacje społeczne odbyły się w terminie od 18 września do 22 października 2025 r. w następujących formach:

- Zbieranie uwag w postaci papierowej lub elektronicznej poprzez wypełnienie formularza uwag dostępnego w Urzędzie Gminy Kramsk, w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy Kramsk, na stronie internetowej Gminy Kramsk;
- Wypełnienie ankiety w formie papierowej lub elektronicznej dostępnej w Urzędzie Gminy Kramsk, Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Kramsk oraz na stronie internetowej Gminy Kramsk;
- Zbieranie uwag ustnych z wykorzystaniem dedykowanego numeru telefonu.

W trakcie trwania konsultacji nie zgłoszono uwag w formie papierowej i elektronicznej oraz nie wpłynęła żadna uwaga w formie ustnej. W związku z brakiem zgłoszonych uwag w trakcie konsultacji społecznych nie było konieczności wprowadzania zmian do dokumentu „Diagnozy na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Kramsk”, a także projektu uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na obszarze Gminy Kramsk. Szczegółowy raport z konsultacji został opublikowany do publicznej wiadomości.

Przeprowadzono również konsultacje społeczne projektu uchwały w sprawie określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji. Konsultacje społeczne odbyły się w terminie od 12 listopada do 17 grudnia 2025 r. w następujących formach:

- Zbieranie uwag w postaci papierowej lub elektronicznej poprzez wypełnienie formularza uwag dostępnego w Urzędzie Gminy Kramsk, w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy Kramsk, na stronie internetowej Gminy Kramsk;

- Wypełnienie ankiety w formie papierowej lub elektronicznej dostępnej w Urzędzie Gminy Kramsk, Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Kramsk oraz na stronie internetowej Gminy Kramsk;
- Zbieranie uwag ustnych z wykorzystaniem dedykowanego numeru telefonu.

W trakcie trwania konsultacji nie zgłoszono uwag w formie papierowej i elektronicznej oraz nie wpłynęła żadna uwaga w formie ustnej. W związku z brakiem zgłoszonych uwag w trakcie konsultacji społecznych nie było konieczności wprowadzania zmian do projektu uchwały w sprawie określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji. Szczegółowy raport z konsultacji został opublikowany do publicznej wiadomości.

W dniach od 5 stycznia do 26 stycznia 2026 r. przeprowadzono publiczny nabór na członków Komitetu Rewitalizacji. Z uwagi na brak wystarczającej liczby zgłoszeń przeprowadzono nabór uzupełniający w terminie od 2 lutego do 23 lutego 2026 r.

Należy podkreślić, że konsultacje społeczne odbywały się zgodnie z art. 6 ustawy o rewitalizacji, czyli z publicznym powiadomieniem, na stronie internetowej Gminy, BIP, ogłoszeniach w Urzędzie Gminy w Kramsku, a także w prasie, o przedmiocie i terminach konsultacji.

Ostatnią formą partycypacji będą konsultacje społeczne projektu Gminnego Programu Rewitalizacji.

Należy zauważyć, że do udziału we wszystkich przeprowadzonych konsultacjach społecznych zaproszono szerokie grono interesariuszy ze środowiska lokalnego, jednakże wśród osób uczestniczących w konsultacjach nie wystąpiły wszystkie podmioty określone w art. 36 ustawy wdrożeniowej.

Na etapie wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kramsk na lata 2025-2030 będzie realizowany zgodnie z zasadami partnerstwa, wielopoziomowego zarządzania i oddolnego podejścia określonymi w art. 8 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r.

Koszty zarządzania realizacją Gminnego Programu Rewitalizacji

Koszty związane z zarządzaniem procesem rewitalizacji w Gminie Kramsk zostaną ujęte w bieżących kosztach funkcjonowania Gminy Kramsk. Stanowiąc będą wydatki na wynagrodzenia pracowników zajmujących się wdrażaniem Gminnego Programu Rewitalizacji.

Nie przewiduje się wyodrębnienia osobnego stanowiska do realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji, w związku z czym zadania związane z wdrażaniem dokumentu zostaną powierzone pracownikom według aktualnej struktury organizacyjnej, zgodnie z właściwością poszczególnych wydziałów.

Ponadto dodatkowym organem w procesie zarządzania Gminnym Programem Rewitalizacji jest Komitet Rewitalizacji, pełniący funkcje opiniodawczo-doradcze, którego praca ma charakter społeczny. Obsługa organizacyjna Komitetu będzie pełniona w ramach działań Urzędu Gminy w Kramsku.

W przypadku konieczności aktualizacji Gminnego Programu Rewitalizacji należy również uwzględnić koszt jej wykonania przez zewnętrznych ekspertów.

Harmonogram realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji

Planowany okres obowiązywania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Kramsk na lata 2025-2030 obejmuje 5-letnią perspektywę jego realizacji.

Prace nad Gminnym Programem Rewitalizacji Gminy Kramsk rozpoczęły się na początku 2024 r. Na mocy uchwały nr XVII/119/2025 Rady Gminy Kramsk z dnia 29 października 2025 r. wyznaczono obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji na terenie Gminy Kramsk. Następnie Rada Gminy Kramsk uchwałą nr XVIII/139/2025 z dnia 8 grudnia

2025 r. przystąpiła do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Kramsk na lata 2025-2035.

Zakończeniem etapu prac przygotowawczych jest przyjęcie Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Kramsk na lata 2025-2030. Niezwłocznie po tym, rada gminy wprowadza przedsięwzięcia rewitalizacyjne, służące realizacji zadań własnych gminy, do załącznika do uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej gminy.

Zasady wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji określono na podstawie uchwały nr XIX/144/2025 Rady Gminy Kramsk z dnia 30 grudnia 2025 r.

W dniach od 5 stycznia do 26 stycznia 2026 r. przeprowadzono publiczny nabór na członków Komitetu Rewitalizacji. Z uwagi na brak wystarczającej liczby zgłoszeń przeprowadzono nabór uzupełniający w terminie od 2 lutego do 23 lutego 2026 r.

Zarządzeniem nr 155/2026 Wójta Gminy Kramsk z dnia 3 marca 2026 r. powołano Komitet Rewitalizacji.

Na etapie opracowywania Gminnego Programu Rewitalizacji przeprowadzono badanie ankietowe na potrzeby pogłębienia diagnozy obszaru rewitalizacji. Badanie ankietowe zostało udostępnione w formie elektronicznej za pośrednictwem strony internetowej Gminy Kramsk oraz przy udziale mediów społecznościowych Gminy w terminie od 5 marca do 12 marca 2026 r. W badaniu wzięło 49 osób.

Gminny Program Rewitalizacji podlega ocenie aktualności i stopnia realizacji, dokonywanej przez wójta, burmistrza albo prezydenta miasta co najmniej raz na 3 lata.

Rok 2030 jest rokiem kończącym Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kramsk, w którym zostanie przeprowadzona ewaluacja Gminnego Programu Rewitalizacji.

W kolejnej tabeli zaprezentowano ramowy harmonogram realizacji procesu rewitalizacji.

Tabela 50 Ramowy harmonogram realizacji Gminnego Programu

Zakres działań	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Prace przygotowawcze							
Przyjęcie GPR							
Powołanie Komitetu Rewitalizacji							
Realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych							
Monitoring							
Ocena aktualności GPR							
Ewaluacja ex-post							

Źródło: opracowanie własne

Planowane terminy realizacji poszczególnych przedsięwzięć zostały zaprezentowane w rozdziale *Opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych*.

Systemy monitorowania i oceny Gminnego Programu Rewitalizacji

Zaplanowanie systemu monitorowania i ewaluacji jest konieczne, ponieważ umożliwia efektywne, zarządzanie Gminnym Programem Rewitalizacji oraz jego ocenę poprzez weryfikowanie skuteczności prowadzenia działań rewitalizacyjnych.

Monitoring

Monitoring stanowi proces regularnego gromadzenia i analizowania informacji dotyczących realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji. Jest prowadzony w celu zapewnienia ciągłości, prawidłowości i efektywności realizacji działań – pozwala wykryć zagrożenia i ewentualną konieczność modyfikacji planowanych przedsięwzięć.

Monitoring realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Kramsk będzie polegał na analizie wskaźników realizacji poszczególnych celów rewitalizacji i sporządzaniu na podstawie jej wyników corocznych raportów z realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji. Za sporządzanie raportów z monitoringu będą odpowiedzialni

pracownicy Urzędu Gminy w Kramsku. W procesie realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji istotna jest również odpowiednio przeprowadzona ewaluacja, dzięki której możliwe będzie określenie jakości i efektów procesów rewitalizacyjnych.

Wskaźniki realizacji celów Gminnego Programu Rewitalizacji

W tabeli przedstawiono wskaźniki produktu i rezultatu w odniesieniu do celów rewitalizacji. Wskaźnikom przypisane zostały wartości docelowe.

Tabela 51 Wskaźniki realizacji celów rewitalizacyjnych

CEL 1: Podniesienie jakości usług społecznych oraz poprawa warunków życia mieszkańców obszaru rewitalizacji	
Liczba zmodernizowanych obiektów sportowych	2
Liczba nowych elementów małej architektury	53
Liczba zmodernizowanych obiektów użyteczności publicznej	1
Liczba zmodernizowanych obiektów opiekuńczo-mieszkalnych	1
CEL 2: Wzmocnienie funkcjonalności i atrakcyjności przestrzeni publicznych w obszarze rewitalizacji	
Powierzchnia zrewitalizowanych przestrzeni publicznych	5,3704 ha
Liczba powstałych miejsc parkingowych	37
Długość wybudowanej ścieżki pieszo-rowerowej	ok. 3 300 m
Długość wybudowanego szlaku turystyczno-edukacyjnego	ok. 3 500 m
Długość wybudowanej ścieżki trekkingowej	ok. 3 500 m
CEL 3: Ograniczenie negatywnego oddziaływania na środowisko	
Liczba obiektów poddanych termomodernizacji	10
Liczba wybudowanych punktów selektywnej zbiórki odpadów	1
Liczba rozbudowanych stacji uzdatniania wody	1
Wszystkie cele	
Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami	1

Źródło: opracowanie własne

Ocena aktualności i stopnia realizacji

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kramsk będzie podlegał ocenie aktualności i stopnia realizacji przez Wójta Gminy Kramsk co najmniej raz na 3 lata. Sporządzona przez Wójta ocena będzie podlegała następnie zaopiniowaniu przez Komitet Rewitalizacji oraz ogłoszeniu na stronie Gminy Kramsk w Biuletynie Informacji Publicznej.

W przypadku zaistnienia konieczności aktualizacji Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Kramsk, Wójt Gminy wystąpi do Rady Gminy Kramsk z wnioskiem o jego zmianę. Aktualizacja nastąpi w trybie uchwały Rady Gminy Kramsk.

Określenie niezbędnych zmian w uchwałach

Określenie niezbędnych zmian w uchwale, o której mowa w art. 7 ust. 3 ustawy o rewitalizacji

Zasady wyznaczania składu oraz funkcjonowania Komitetu Rewitalizacji zostały określone w uchwale nr XIX/144/2025 Rady Gminy Kramsk z dnia 30 grudnia 2025 r., podjętej przed uchwaleniem Gminnego Programu Rewitalizacji. W związku z powyższym nie występuje konieczność dokonywania zmian w ww. uchwale.

Określenie niezbędnych zmian w uchwałach, o których mowa w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie kodeksu cywilnego

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kramsk nie przewiduje zmian w uchwałach, o których mowa w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 roku o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i zmianie Kodeksu cywilnego.

Specjalna strefa rewitalizacji

W Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Kramsk na lata 2025-2030 nie przewiduje się ustalenia na obszarze rewitalizacji Specjalnej Strefy Rewitalizacji, o której mowa w art. 25 ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 roku.

Wskazanie sposobu realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego

Zmiany w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

Ostatnia zmiana Studium została przyjęta na mocy uchwały nr LVI/433/2023 Rady Gminy Kramsk z dnia 21 lipca 2023 r.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kramsk na lata 2025-2030 nie przewiduje wprowadzenia zmian w ww. dokumencie.

Zmiany w Planie ogólnym

W związku z wejściem w życie w dniu 24 września 2023 r. przepisów ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw, na gminach ciąży obowiązek sporządzenia planu ogólnego do końca czerwca 2026 r.

Gmina podjęła uchwałę nr II/19/2024 Rady Gminy Kramsk z dnia 27 maja 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego Gminy Kramsk.

Plan ogólny musi zachować zgodność z Gminnym Programem Rewitalizacji.

Zmiany w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego

W granicach obszaru rewitalizacji obowiązują miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, przyjęte stosownymi uchwałami. Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kramsk nie przewiduje zmian w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Ponadto nie wymaga uchwalenia nowych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji

Kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji wynikają z diagnozy i analiz, zdiagnozowanych problemów, konsultacji społecznych, opinii oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych ujętych w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Kramsk na lata 2025-2030. Na mapie, stanowiącej załącznik graficzny do Gminnego Programu Rewitalizacji, wskazano lokalizację przedsięwzięć rewitalizacyjnych w granicach obszaru rewitalizacji.

Kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji przedstawiono jako odrębny załącznik.

Spis tabel

Tabela 1 Jednostki analityczne na obszarze Gminy Kramsk	8
Tabela 2 Podsumowanie analizy wskaźnikowej w sferze społecznej – część pierwsza ..	12
Tabela 3 Podsumowanie analizy wskaźnikowej w sferze społecznej – część druga	15
Tabela 4 Podsumowanie analizy wskaźnikowej w sferze gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej.....	18
Tabela 5 Obszar zdegradowany na terenie Gminy Kramsk	23
Tabela 6 Zestawienie wskaźników w zakresie występowania problemu ubóstwa (w odniesieniu do osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej) na podobszarach rewitalizacji.....	39
Tabela 7 Zestawienie wskaźników w zakresie występowania problemu ubóstwa (w odniesieniu do osób pobierających zasiłki rodzinny) na podobszarach rewitalizacji....	40
Tabela 8 Zestawienie wskaźników w zakresie występowania problemu bezrobocia na podobszarach rewitalizacji.....	42
Tabela 9 Zestawienie wskaźników w zakresie występowania problemu bezrobocia (w odniesieniu do osób długotrwale bezrobotnych) na podobszarach rewitalizacji	43
Tabela 10 Wyniki egzaminów ósmoklasisty w roku szkolnym 2022/2023	44
Tabela 11 Wyniki egzaminów ósmoklasisty w roku szkolnym 2023/2024	45
Tabela 12 Wyniki egzaminów ósmoklasisty w roku szkolnym 2024/2025	45
Tabela 13 Zestawienie wskaźników w zakresie bezpieczeństwa publicznego (w odniesieniu do liczby wdrożonych procedur „Niebieskiej Karty”) na podobszarach rewitalizacji.....	47
Tabela 14 Zestawienie wskaźników w zakresie bezpieczeństwa publicznego (w odniesieniu do liczby popełnionych przestępstw) na podobszarach rewitalizacji	48
Tabela 15 Zestawienie wskaźników w zakresie niskiego poziomu aktywności społecznej (w zakresie frekwencji wyborczej) na podobszarach rewitalizacji.....	50
Tabela 16 Zestawienie wskaźników w zakresie niewystarczającego poziomu przedsiębiorczości na podobszarach rewitalizacji.....	52
Tabela 17 Występowanie wyrobów zawierających azbest w poszczególnych podobszarach rewitalizacji.....	54

Tabela 18 Budynki stanowiące zasób Gminy Kramsk wybudowane przed 1950 r. zlokalizowane na obszarze rewitalizacji.....	57
Tabela 19 Zestawienie wskaźnika w zakresie występowania problemu degradacji stanu technicznego obiektów zabytkowych na podobszarach rewitalizacji.....	59
Tabela 20 Zabytki zlokalizowane na obszarze rewitalizacji Gminy Kramsk	63
Tabela 21 Zidentyfikowane problemy w poszczególnych sferach na obszarze rewitalizacji	65
Tabela 22 Zgodność celów rewitalizacji ze Strategią Rozwoju Gminy Kramsk do 2030 roku	71
Tabela 23 Zgodność celów rewitalizacji ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Kramsk na lata 2020-2030.....	72
Tabela 24 Zgodność celów rewitalizacji ze Strategią Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2030 roku	76
Tabela 25 Zgodność z celami polityki przestrzennej miejskiego obszaru funkcjonalnego ośrodka subregionalnego Konina	78
Tabela 26 Zgodność z celami polityki przestrzennej Wschodniego Obszaru Funkcjonalnego.....	79
Tabela 27 Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 1	88
Tabela 28 Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 2.....	89
Tabela 29 Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 3.....	90
Tabela 30 Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 4.....	91
Tabela 31 Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 5.....	92
Tabela 32 Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 6.....	93
Tabela 33 Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 7.....	94
Tabela 34 Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 8.....	95
Tabela 35 Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 9.....	96
Tabela 36 Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 10.....	97
Tabela 37 Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 11	99
Tabela 38 Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 12.....	101
Tabela 39 Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 13.....	102
Tabela 40 Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 14.....	103

Tabela 41 Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 15.....	104
Tabela 42 Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 16.....	106
Tabela 43 Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 17.....	107
Tabela 44 Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 18.....	109
Tabela 45 Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 19.....	110
Tabela 47 Przedsięwzięcia uzupełniające	112
Tabela 48 Schemat wzajemnych powiązań podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.....	118
Tabela 49 Komplementarność problemowa przedsięwzięć rewitalizacyjnych.....	119
Tabela 50 Szacunkowe ramy finansowania podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.....	123
Tabela 51 Ramowy harmonogram realizacji Gminnego Programu.....	133
Tabela 52 Wskaźniki realizacji celów rewitalizacyjnych.....	134

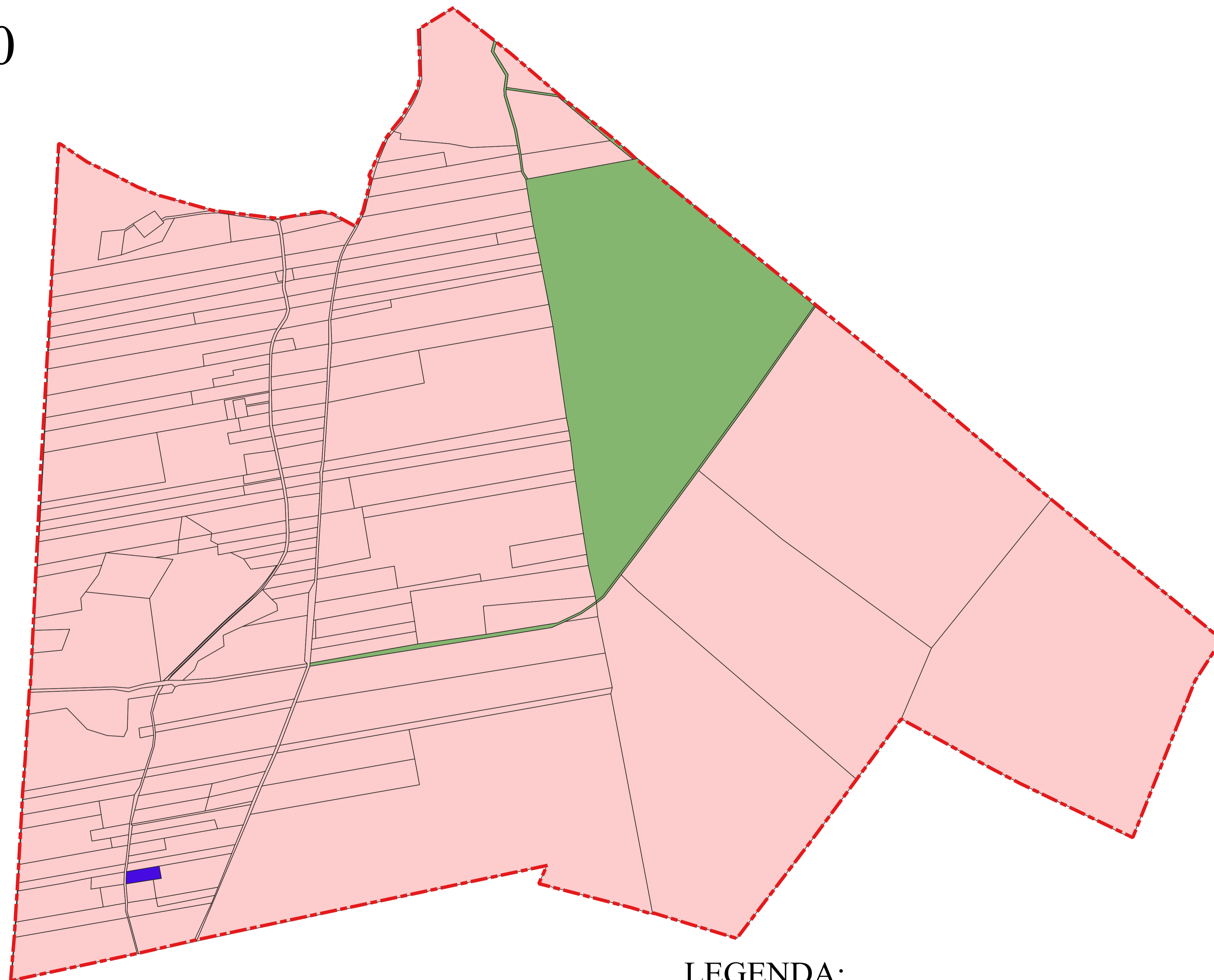
Spis rysunków

Rysunek 1 Zasięg obszaru zdegradowanego – Sołectwo Drążek.....	25
Rysunek 2 Zasięg obszaru zdegradowanego - sołectwo Helenów Drugi.....	26
Rysunek 3 Zasięg obszaru zdegradowanego – Sołectwo Jabłków	27
Rysunek 4 Zasięg obszaru zdegradowanego – Sołectwo Konstantynów.....	28
Rysunek 5 Zasięg obszaru zdegradowanego – Sołectwo Kramsk.....	29
Rysunek 6 Zasięg obszaru zdegradowanego – Sołectwo Ksawerów.....	30
Rysunek 7 Zasięg obszaru zdegradowanego – Sołectwo Święte	31
Rysunek 8 Zasięg obszaru zdegradowanego – Sołectwo Wysokie	32
Rysunek 9 Zasięg Podobszaru rewitalizacji nr 1 - Drążek	33
Rysunek 10 Zasięg Podobszaru rewitalizacji nr 2 - Jabłków.....	34
Rysunek 11 Zasięg Podobszaru rewitalizacji nr 3 - Konstantynów	35
Rysunek 12 Zasięg Podobszaru rewitalizacji nr 4 - Kramsk	36
Rysunek 13 Zasięg Podobszaru rewitalizacji nr 5 - Ksawerów	37

Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych – Podobszar rewitalizacji nr 1 – Drażek

1:5 000

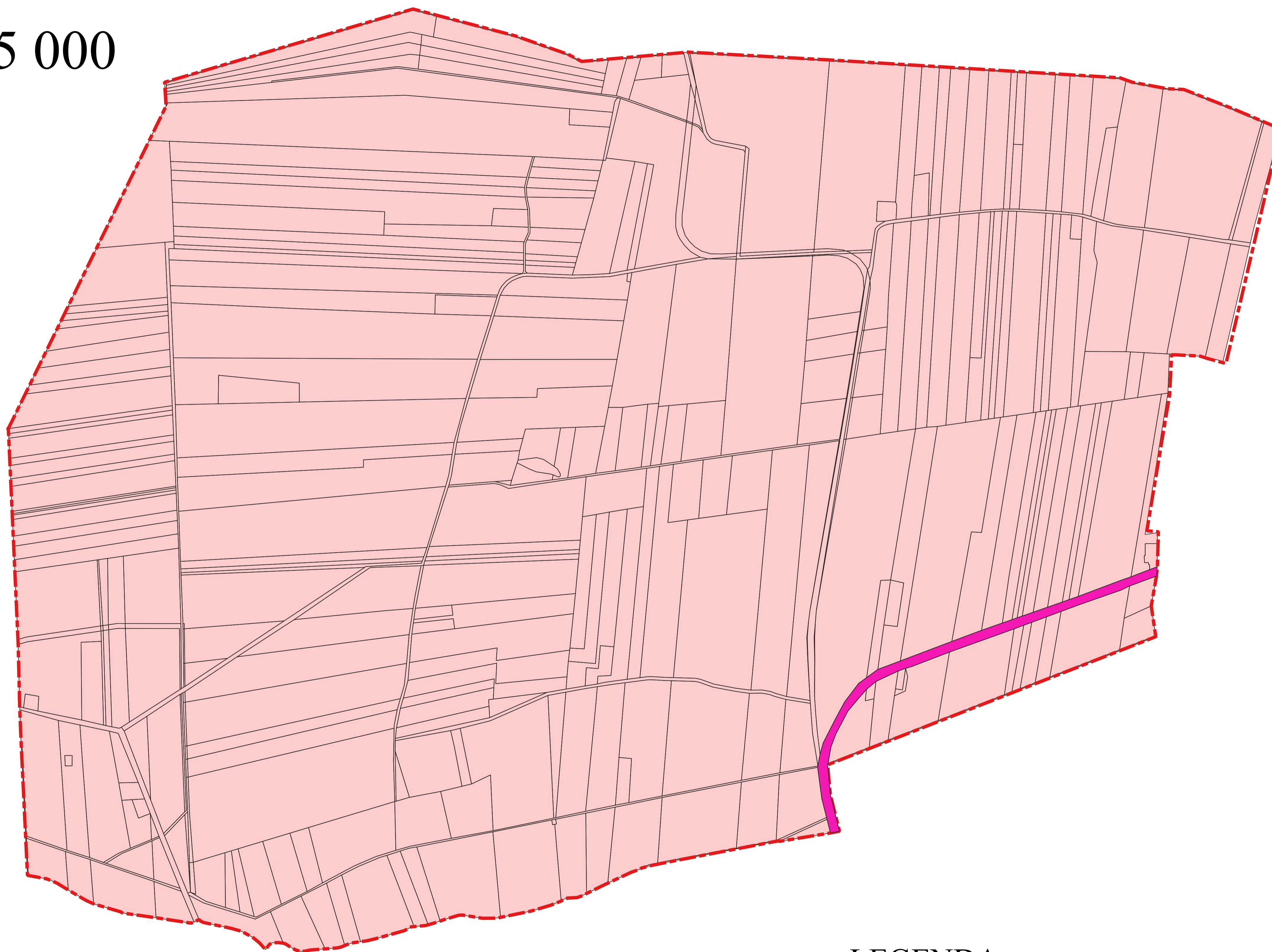
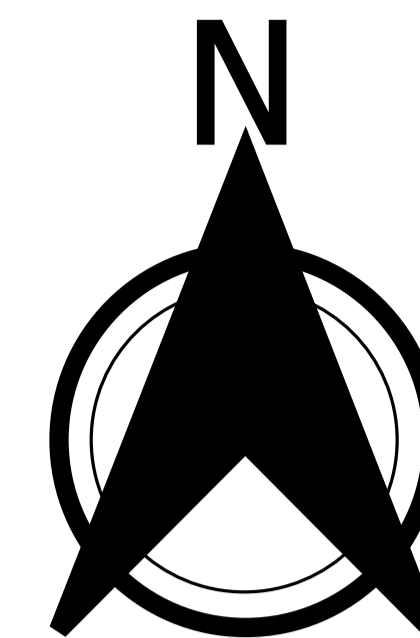

LEGENDA:

- Termomodernizacja budynku świetlicy w miejscowości Drażek
- Wyznaczenie ścieżek trekkingowych na terenach leśnych w miejscowości Drażek
- Obszar rewitalizacji
- Granica sołectwa Drażek

Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych – Podobszar rewitalizacji nr 2 – Jabłków

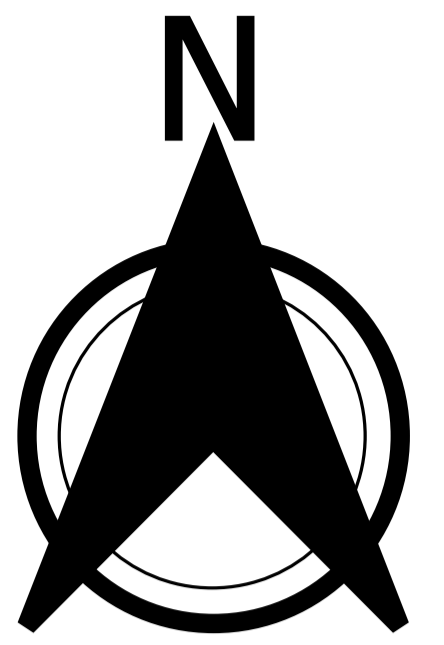
1:5 000

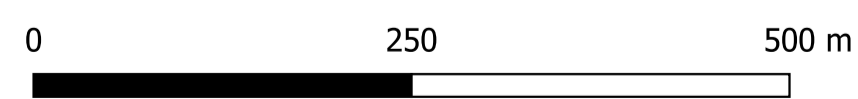
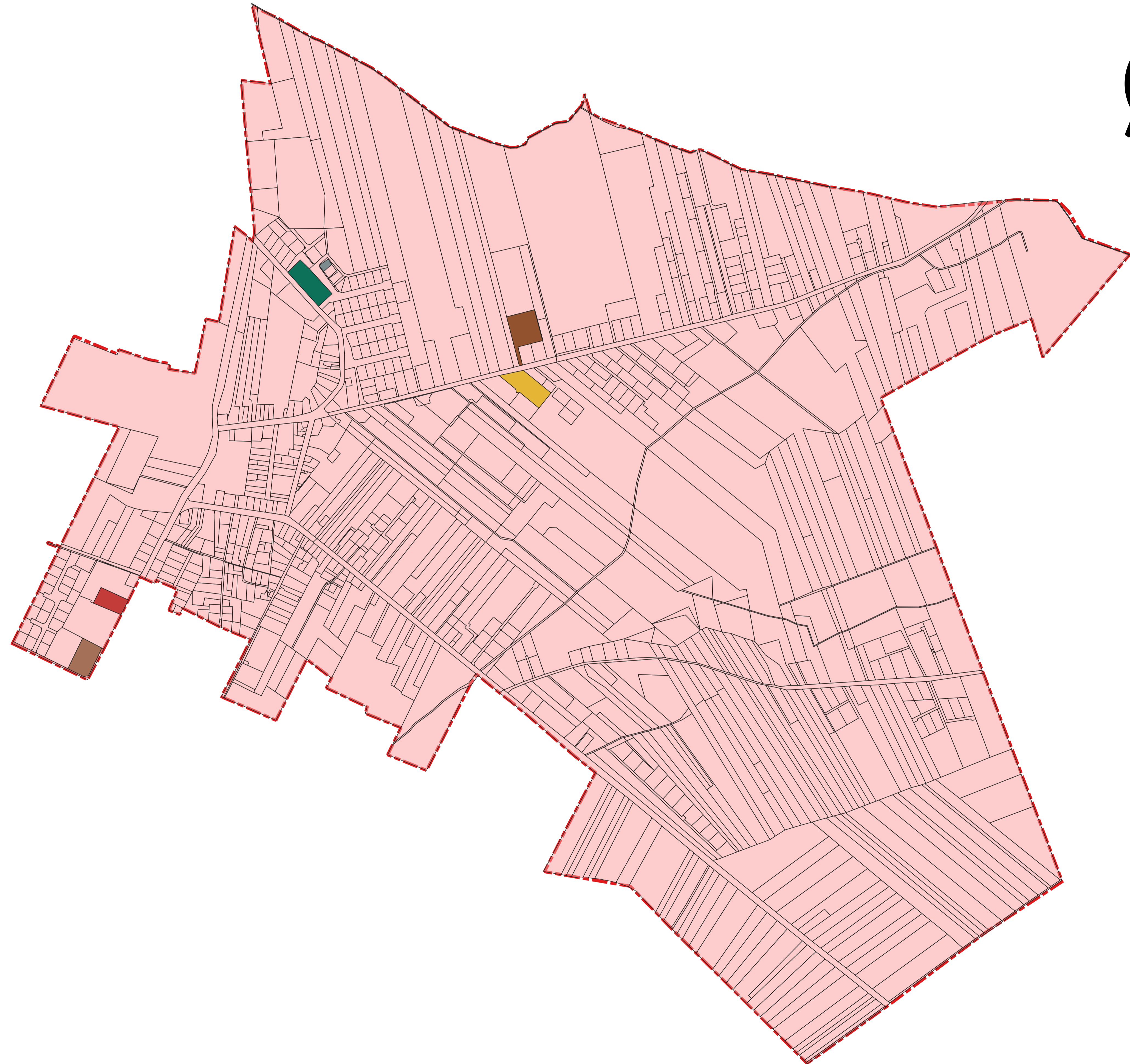
LEGENDA:

- Wykonanie ścieżki pieszo-rowerowej przy drodze wojewódzkiej
- Obszar rewitalizacji
- Granica sołectwa Jabłków

Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych – Podobszar rewitalizacji nr 4 – Kramsk

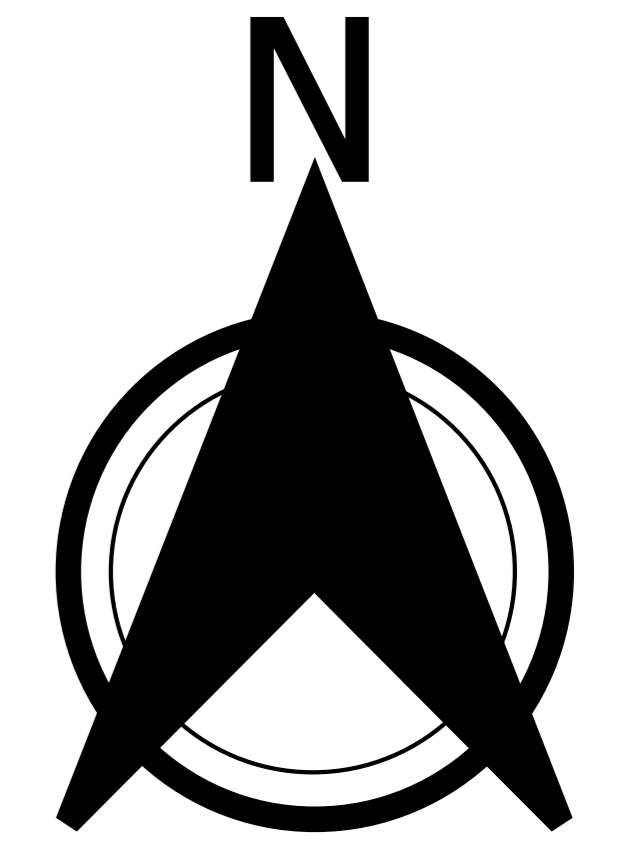
1:5 000

LEGENDA:

- Granica sołectwa Kramsk
- Obszar rewitalizacji
- Termomodernizacja budynku i remont pomieszczeń Centrum Usług Społecznych w Kramsku
- Zagospodarowanie terenu wokół Urzędu Gminy
- Termomodernizacja budynku będącego w zasobach mieszkaniowych gminy w miejscowości Kramsk
- Rozbudowa stacji uzdatniania wody w Kramsku
- Termomodernizacja i remont budynku ośrodka zdrowia w Kramsku
- Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej w Kramsku

Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych – Podobszar rewitalizacji nr 5– Ksawerów

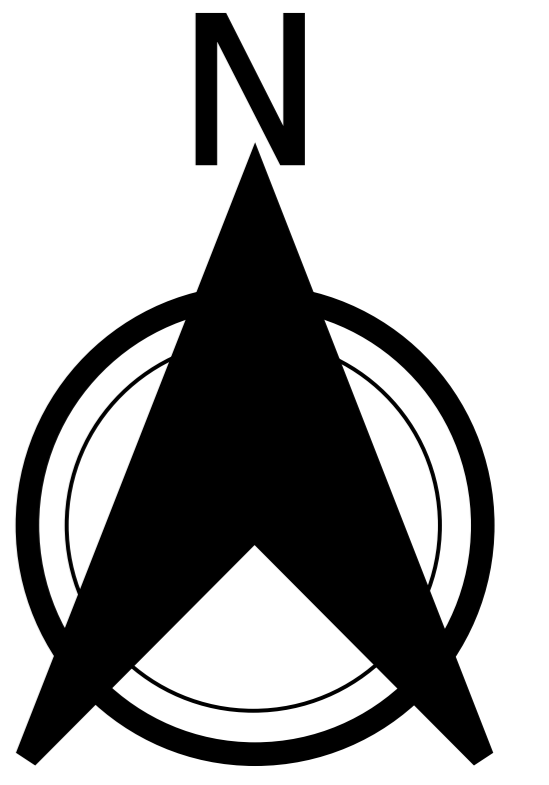
1:5 000

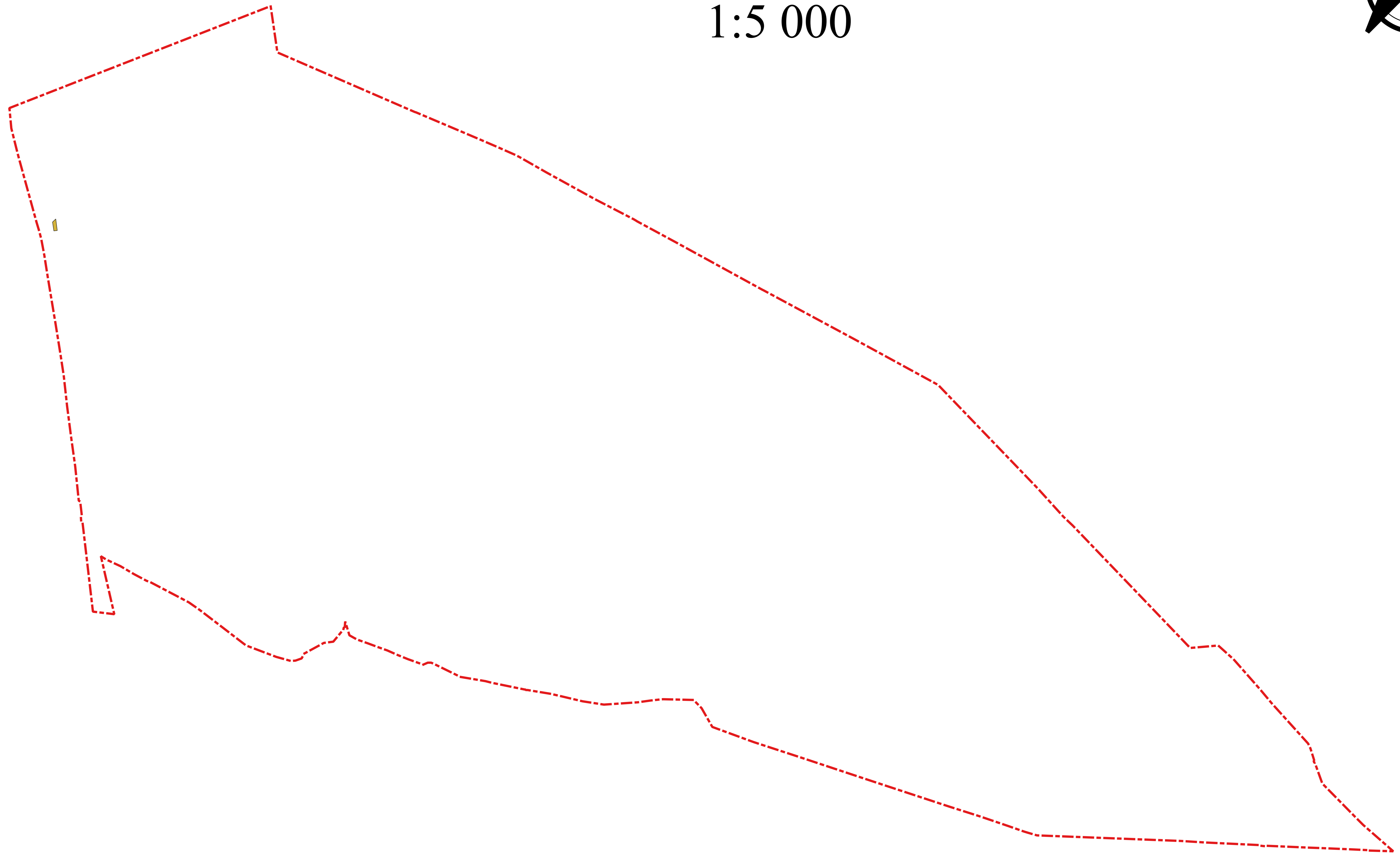
LEGENDA:

- Granica obrębu Ksawerów
- Obszar rewitalizacji
- Termomodernizacja lokalu mieszkalnego w miejscowości Ksawerów
- Wyznaczenie i budowa szlaku turystyczno-edukacyjnego nad rzeką Wartą w miejscowości Biechowy
- Budowa przeprawy mostowej przez rzekę Wartę w miejscowości Biechowy, gmina Kramsk, wraz z niezbędnymi drogami dojazdowymi

Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych – Poza obszarem rewitalizacji – Bilczew

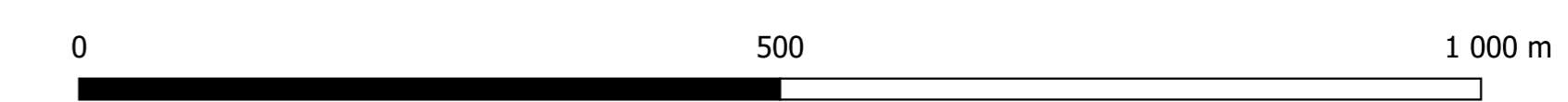

1:5 000

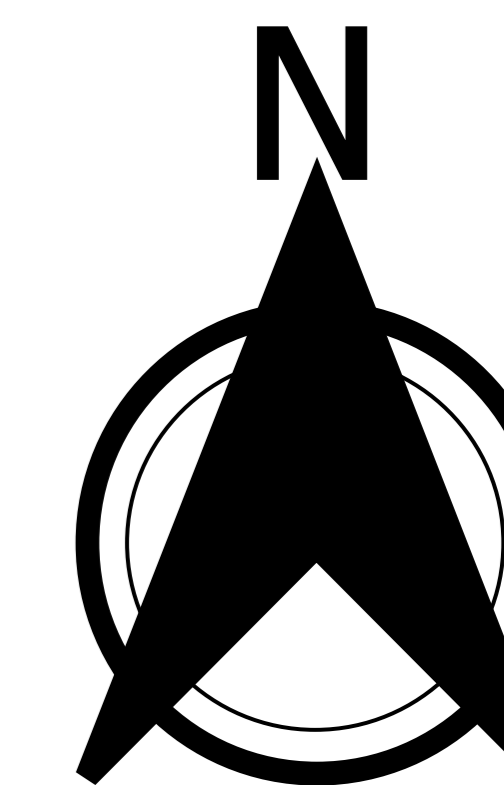

LEGENDA:

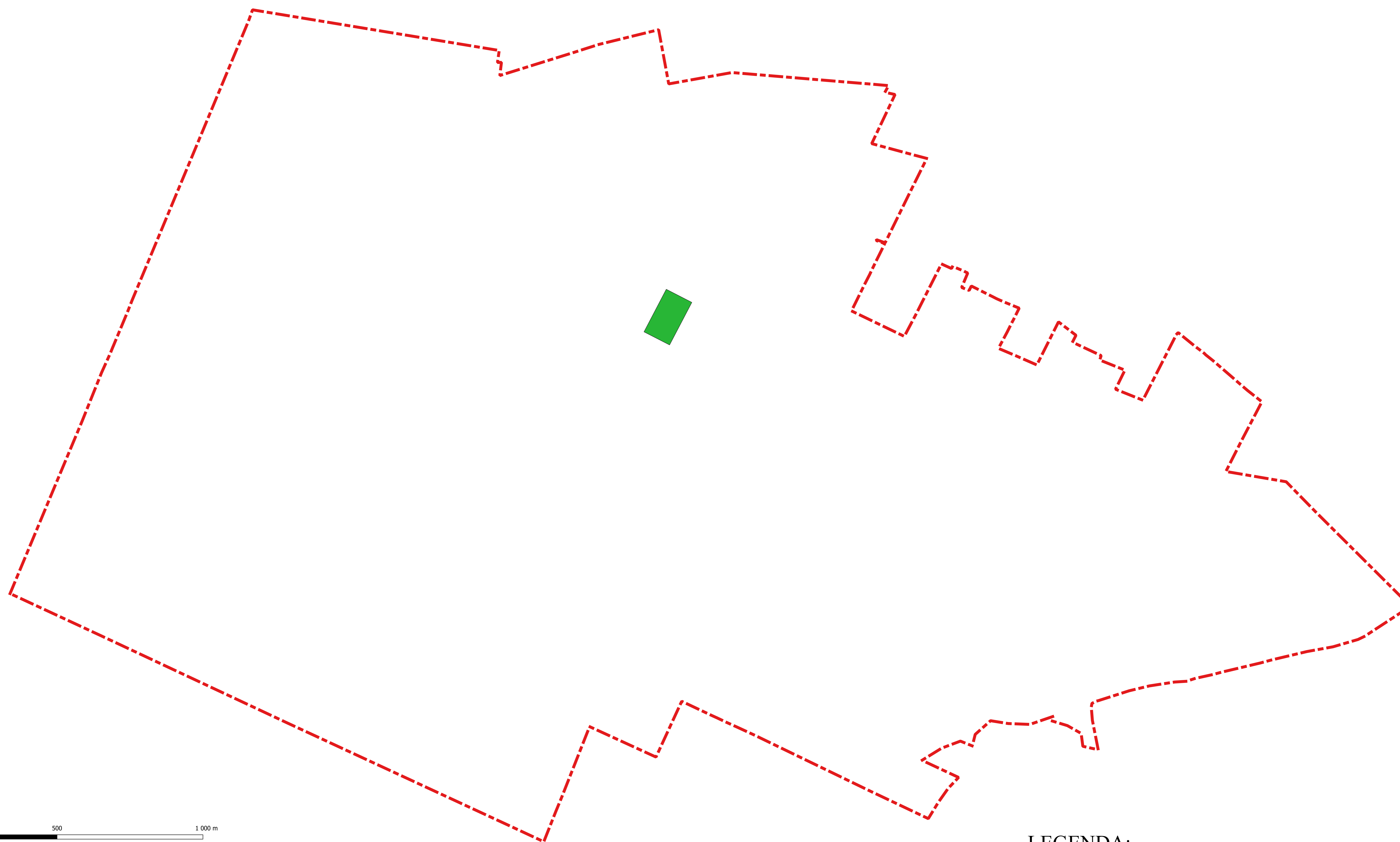
- Termomodernizacja, remont i adaptacja budynku w miejscowości Bilczew na świetlicę środowiskową
- Granica obrębu Bilczew

Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych – Poza obszarem rewitalizacji – sołectwo Dębicz

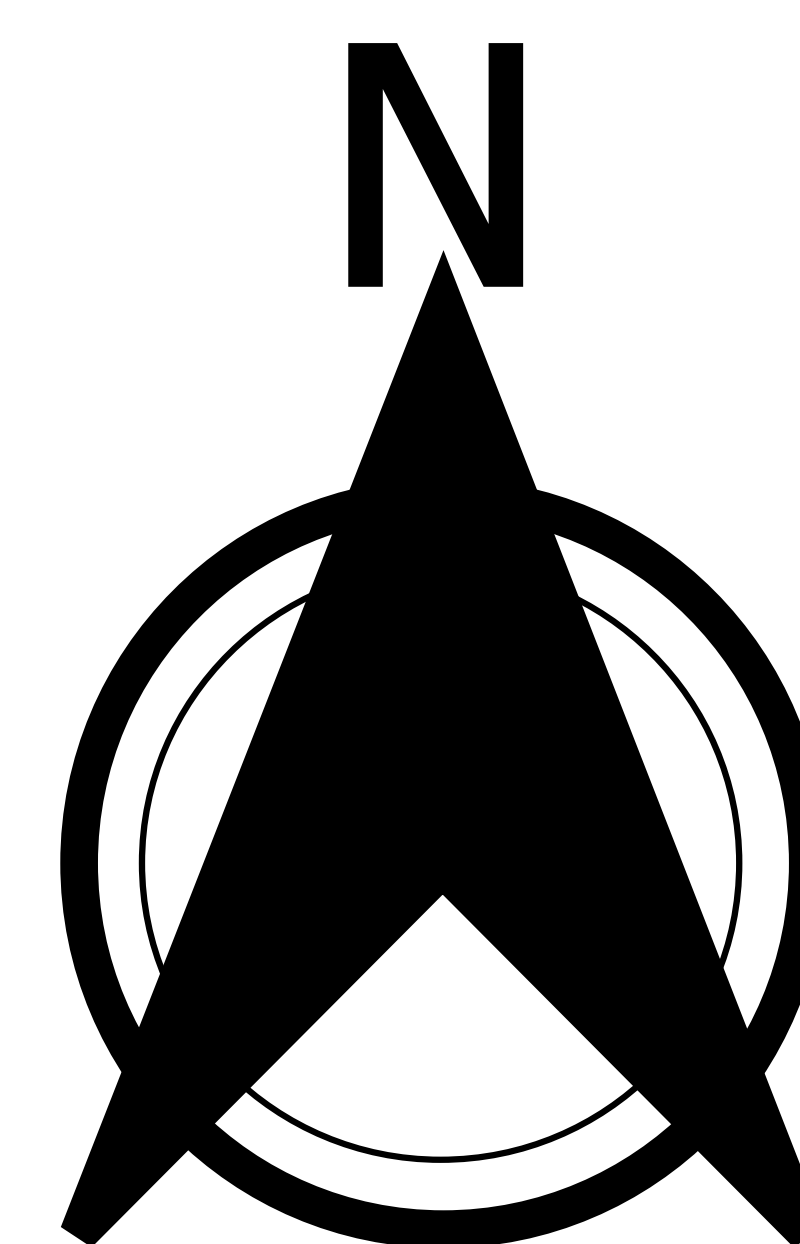
1:5 000

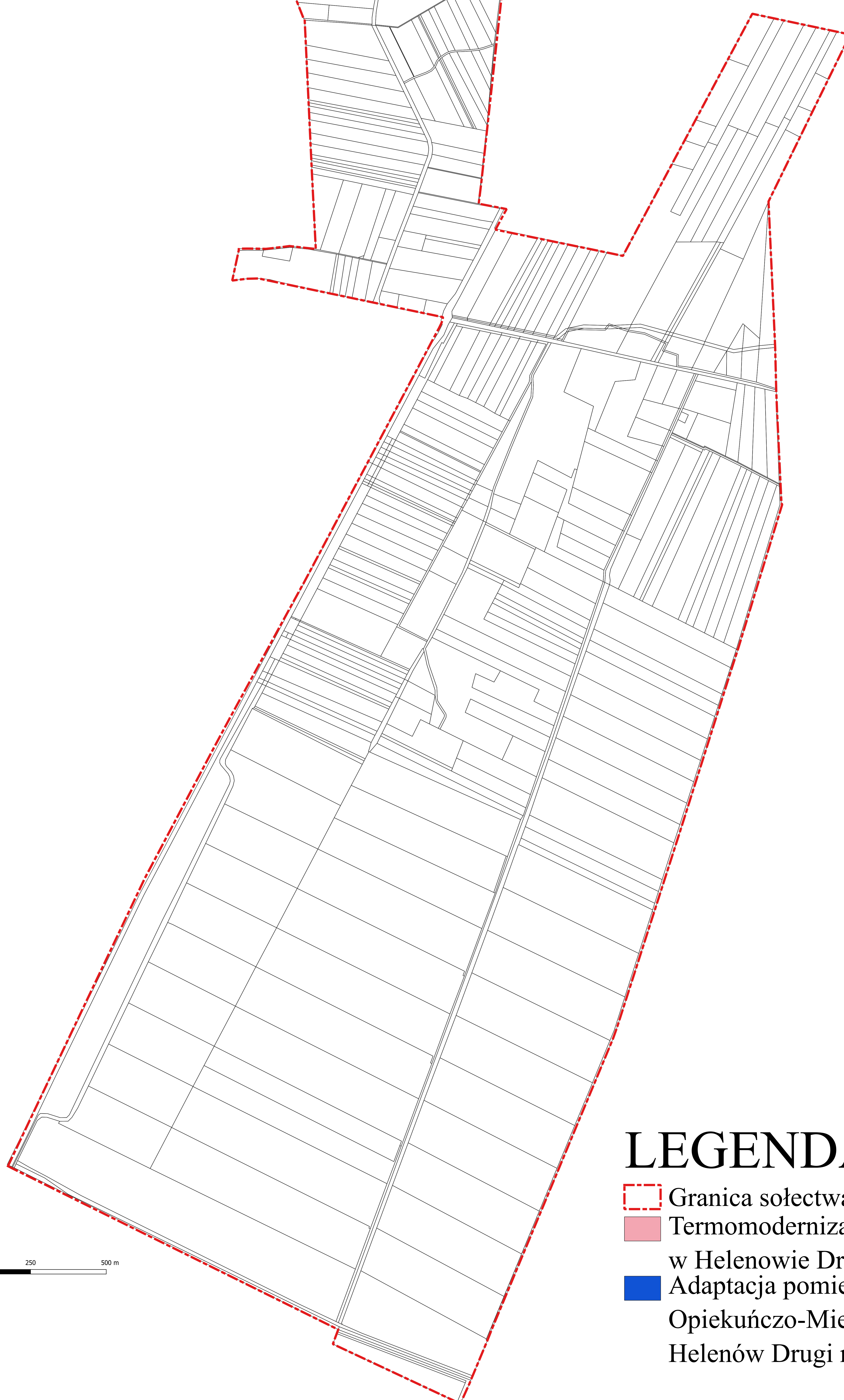
LEGENDA:

- Budowa Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Gminie Kramsk
- Granica sołectwa Dębicz

Podstawowe kierunki zmian
funkcjonalno-przestrzennych –
Poza obszarem rewitalizacji –
sołectwo Helenów Drugi

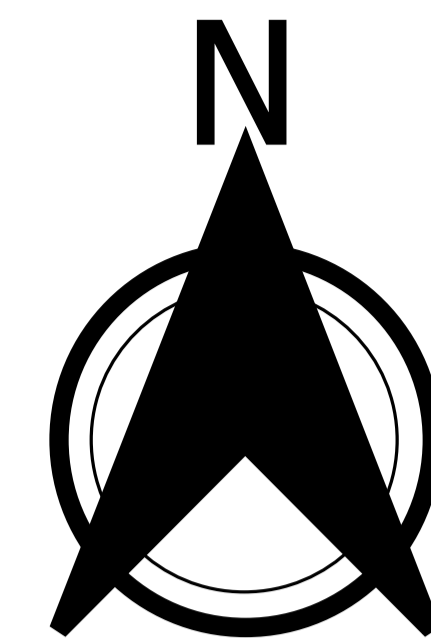
1:5 000

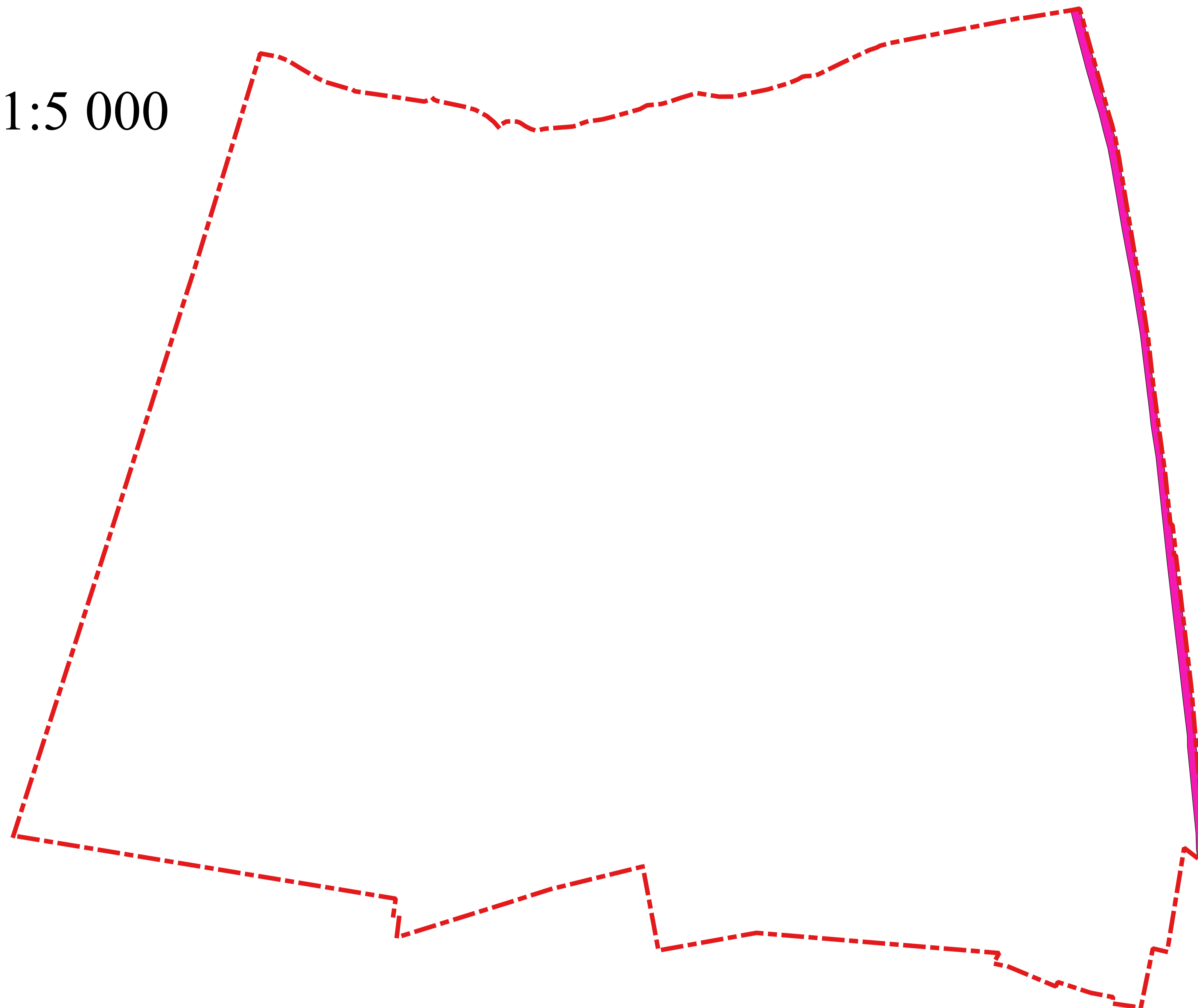
LEGENDA:

- Granica sołectwa Helenów Drugi
- Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej w Helenowie Drugim
- Adaptacja pomieszczeń w budynku Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnego w miejscowości Helenów Drugi na usługi rehabilitacyjne

Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych – Poza obszarem rewitalizacji - sołectwo Kramsk-Pole

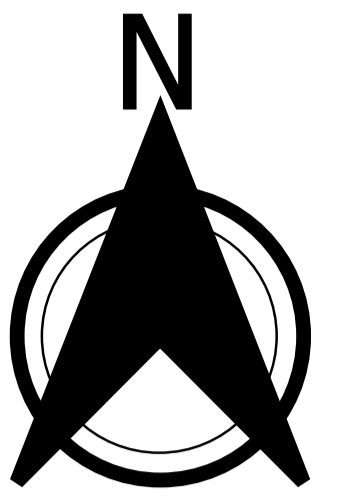
1:5 000

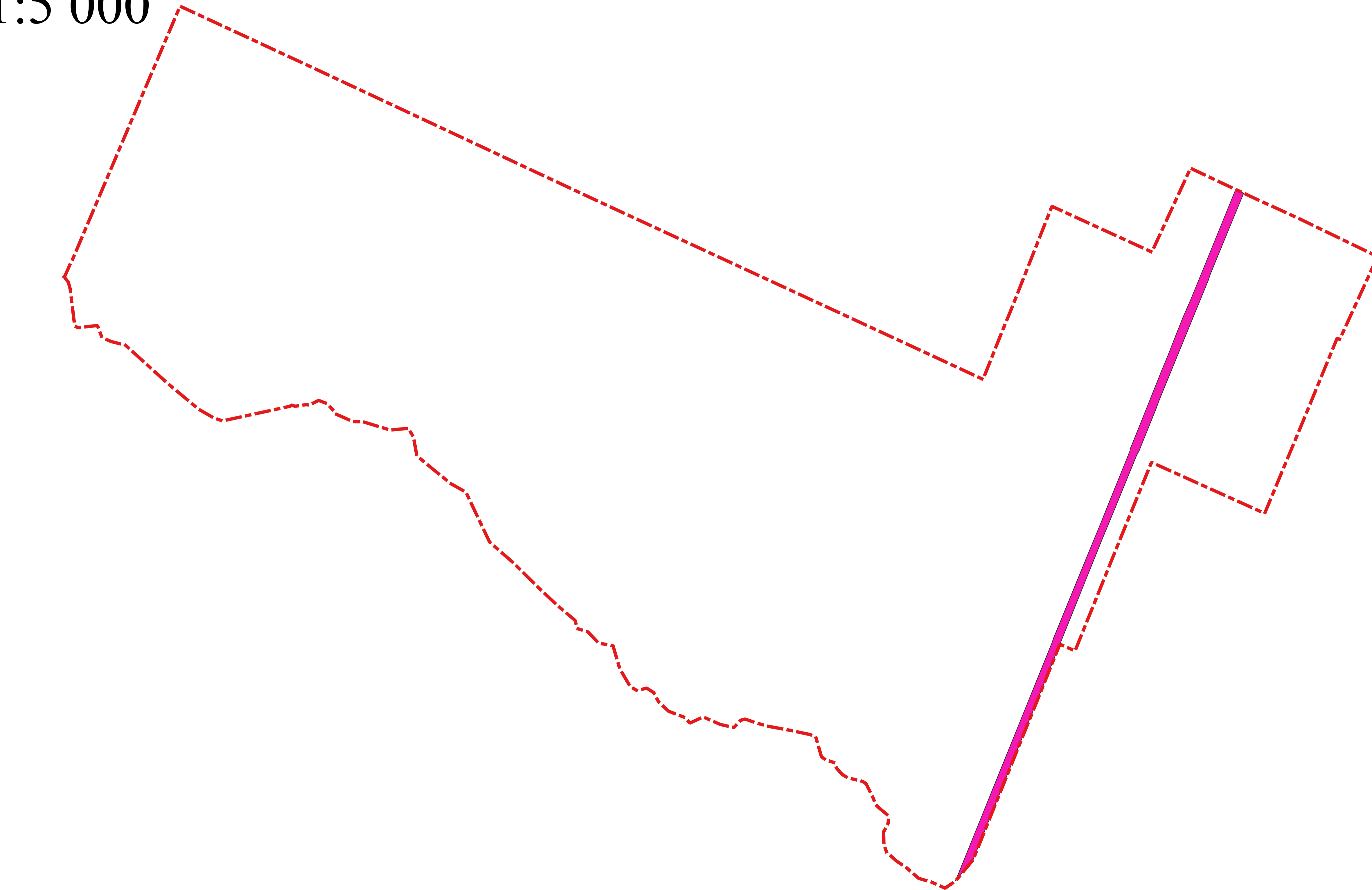
LEGENDA:

- Wykonanie ścieżki pieszo-rowerowej przy drodze wojewódzkiej
- Granica sołectwa Kramsk-Pole

Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych – Poza obszarem rewitalizacji – sołectwo Lichnowo

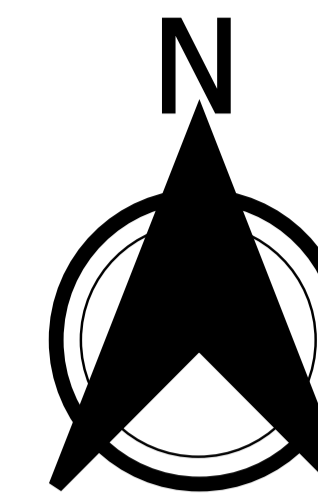
1:5 000

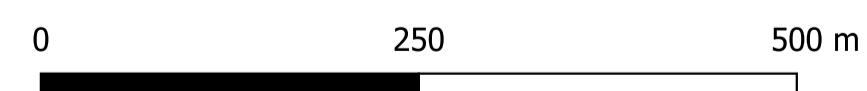
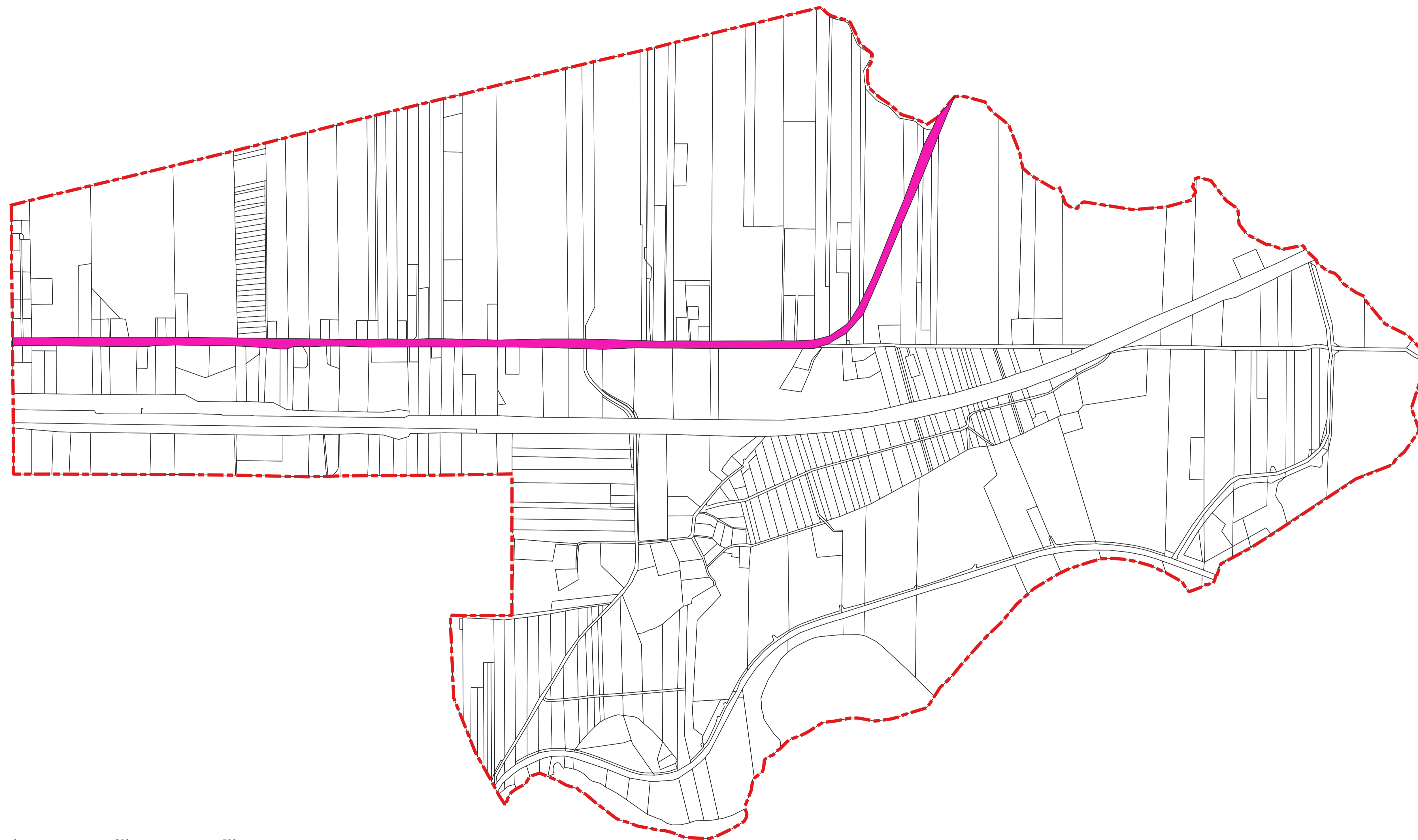
LEGENDA:

- Wykonanie ścieżki pieszo-rowerowej przy drodze wojewódzkiej
- Granica sołectwa Lichnowo

Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych – Poza obszarem rewitalizacji – sołectwo Święte

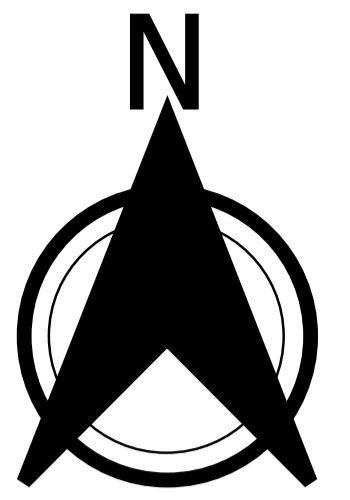
1:5 000

LEGENDA:

- Wykonanie ścieżki pieszo-rowerowej przy drodze wojewódzkiej
- Granica sołectwa Święte

Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych – Poza obszarem rewitalizacji – sołectwo Wysokie

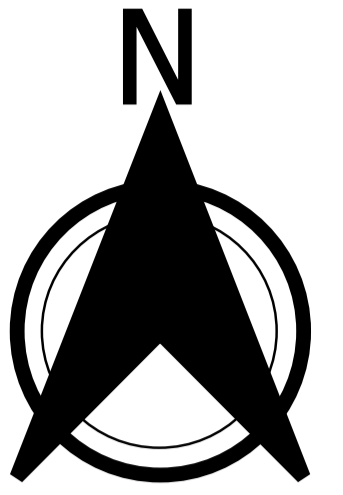
1:5 000

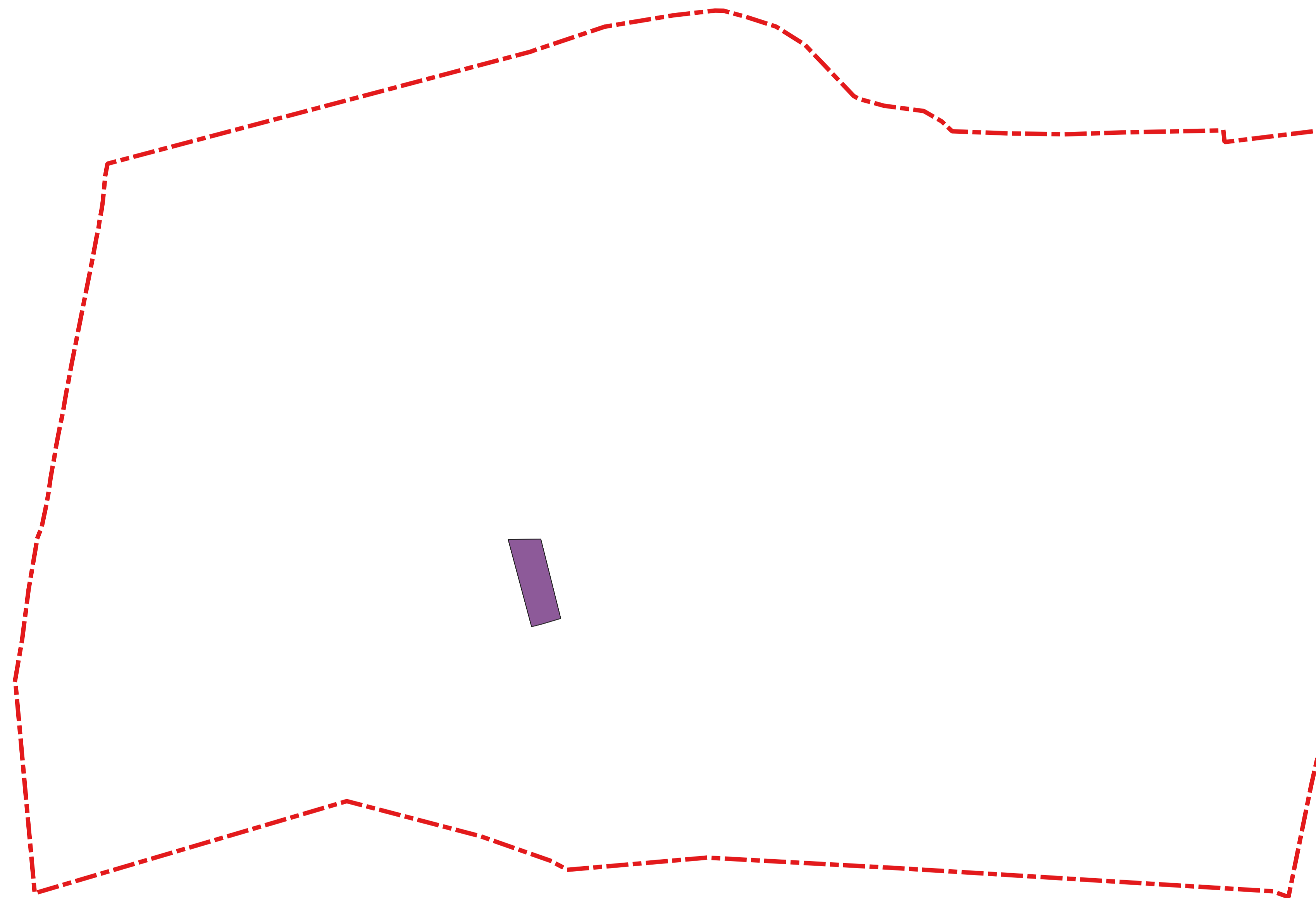
LEGENDA:

- Termomodernizacja lokalu mieszkalnego w miejscowości Wysokie
- Termomodernizacja i remont pomieszczeń budynku OSP w Wysokiem
- Granica sołectwa Wysokie

Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych – Poza obszarem rewitalizacji – Święciec

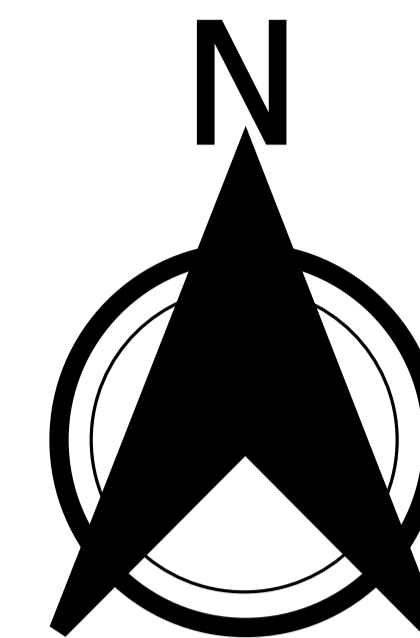
1:5 000

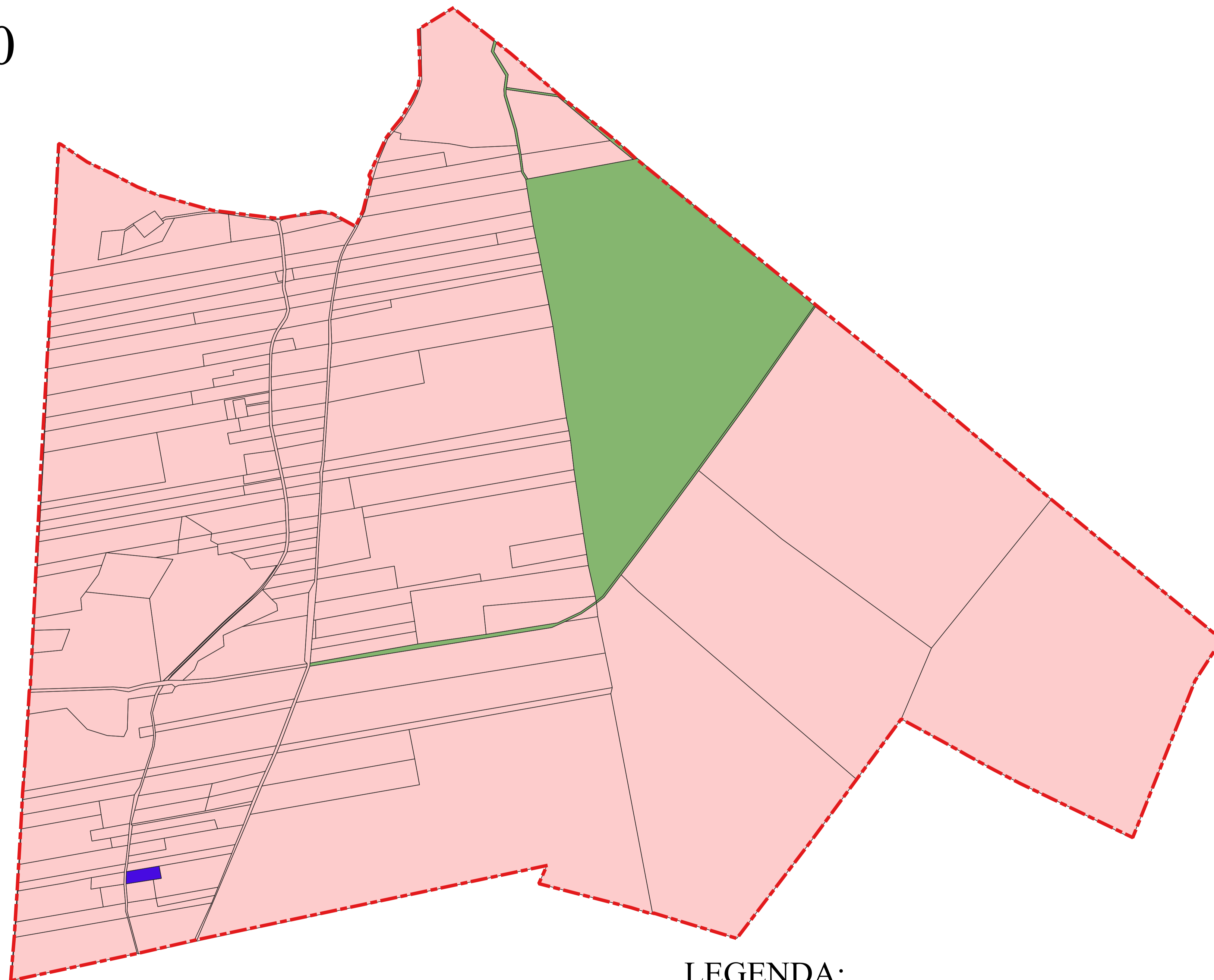
LEGENDA:

- Termomodernizacja, remont i adaptacja budynku w miejscowości Święciec na cele obrony cywilnej
- Granica obrębu Święciec

Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych – Podobszar rewitalizacji nr 1 – Drażek

1:5 000

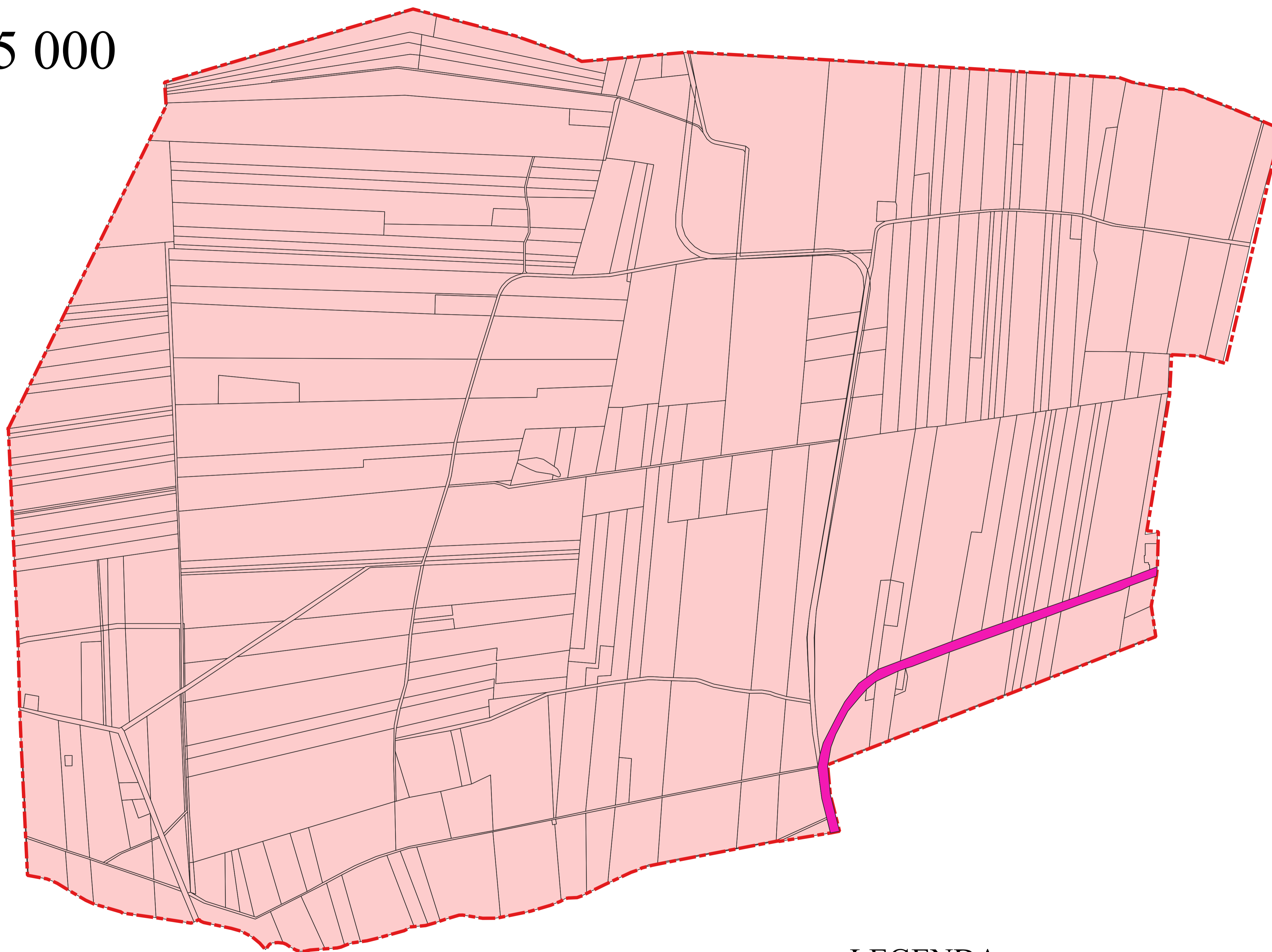

LEGENDA:

- Termomodernizacja budynku świetlicy w miejscowości Drażek
- Wyznaczenie ścieżek trekkingowych na terenach leśnych w miejscowości Drażek
- Obszar rewitalizacji
- Granica sołectwa Drażek

Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych – Podobszar rewitalizacji nr 2 – Jabłków

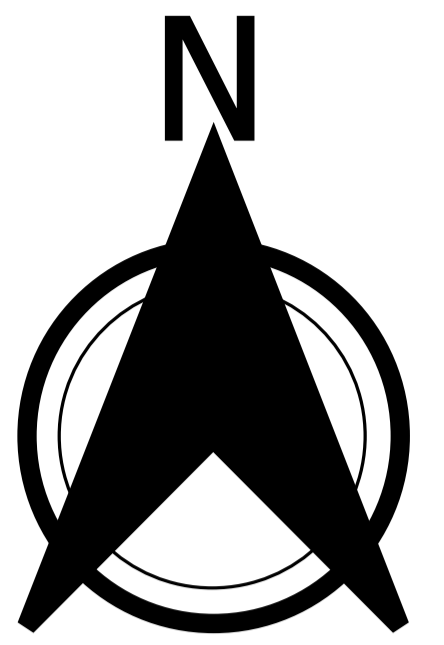
1:5 000

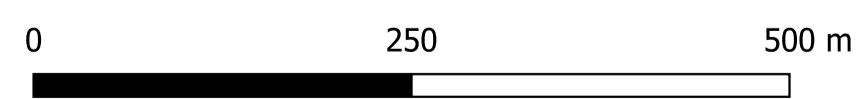
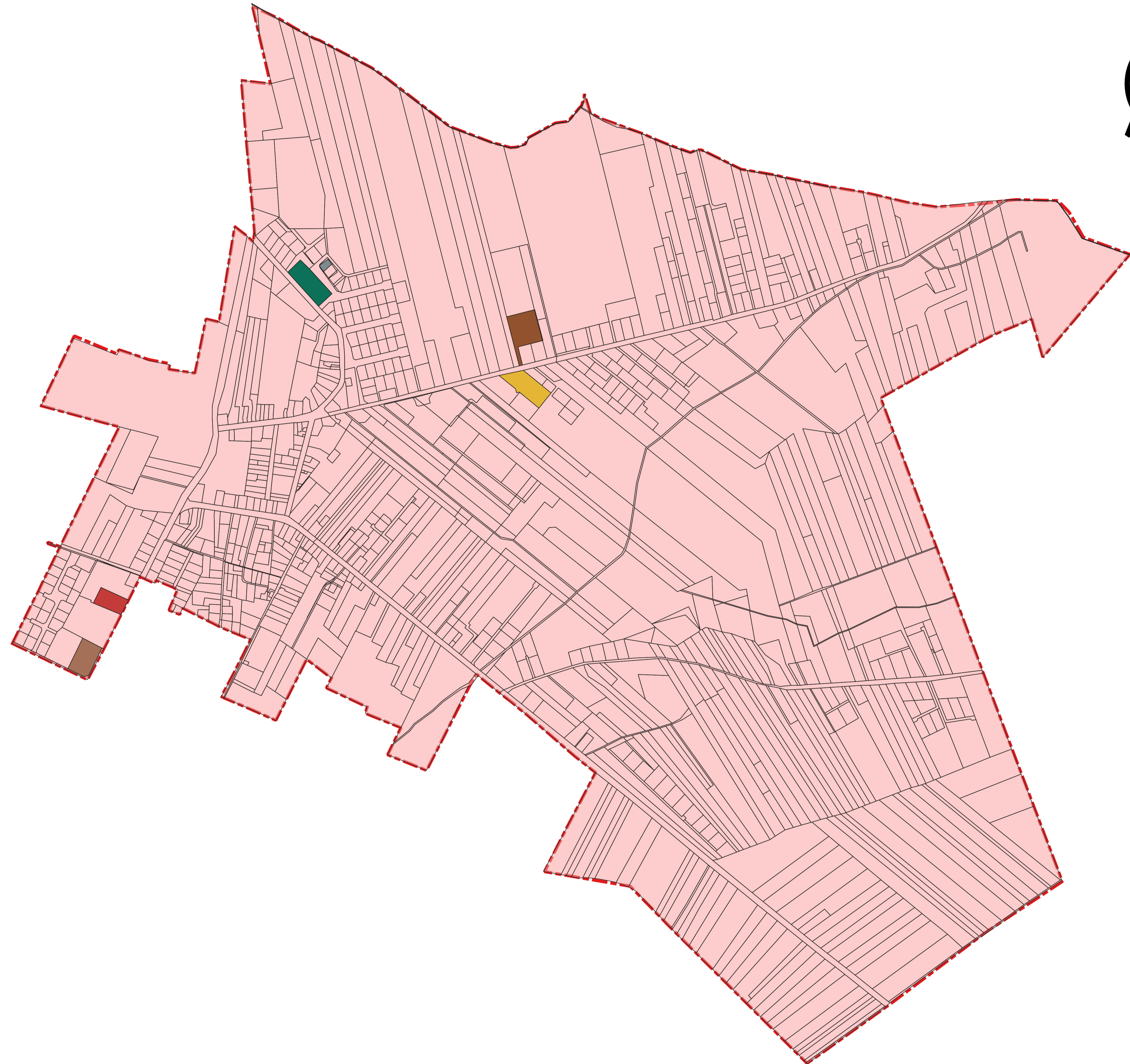
LEGENDA:

- Wykonanie ścieżki pieszo-rowerowej przy drodze wojewódzkiej
- Obszar rewitalizacji
- Granica sołectwa Jabłków

Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych – Podobszar rewitalizacji nr 4 – Kramsk

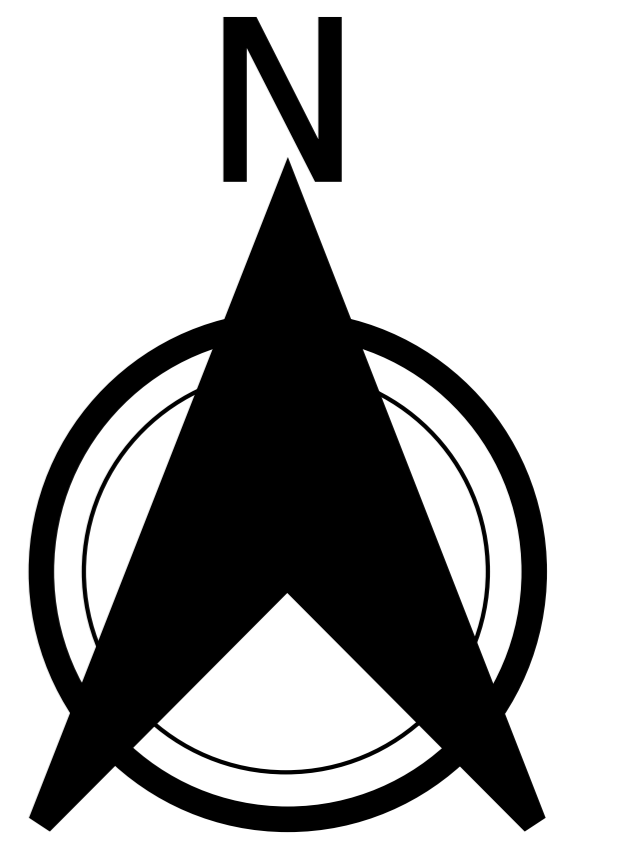
1:5 000

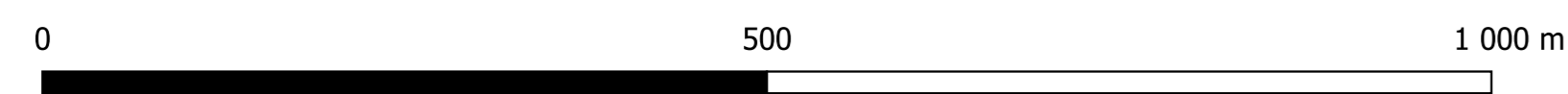
LEGENDA:

- Granica sołectwa Kramsk
- Obszar rewitalizacji
- Termomodernizacja budynku i remont pomieszczeń Centrum Usług Społecznych w Kramsku
- Zagospodarowanie terenu wokół Urzędu Gminy
- Termomodernizacja budynku będącego w zasobach mieszkaniowych gminy w miejscowości Kramsk
- Rozbudowa stacji uzdatniania wody w Kramsku
- Termomodernizacja i remont budynku ośrodka zdrowia w Kramsku
- Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej w Kramsku

Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych – Podobszar rewitalizacji nr 5– Ksawerów

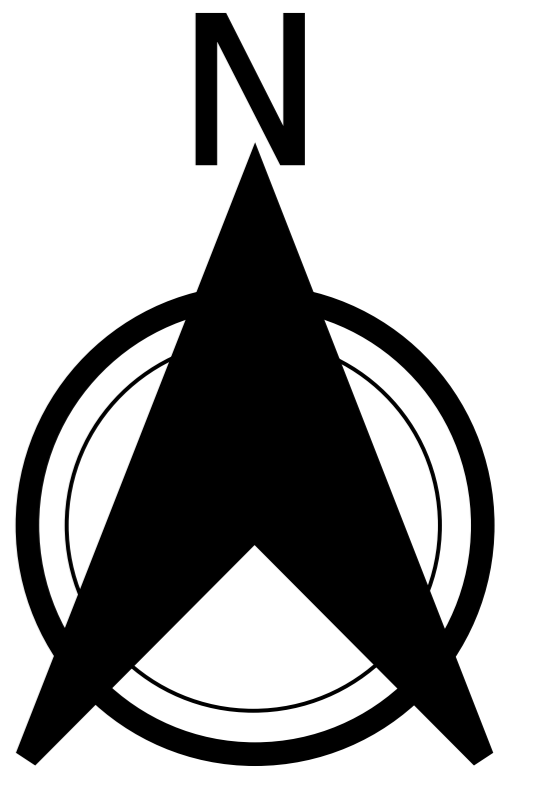
1:5 000

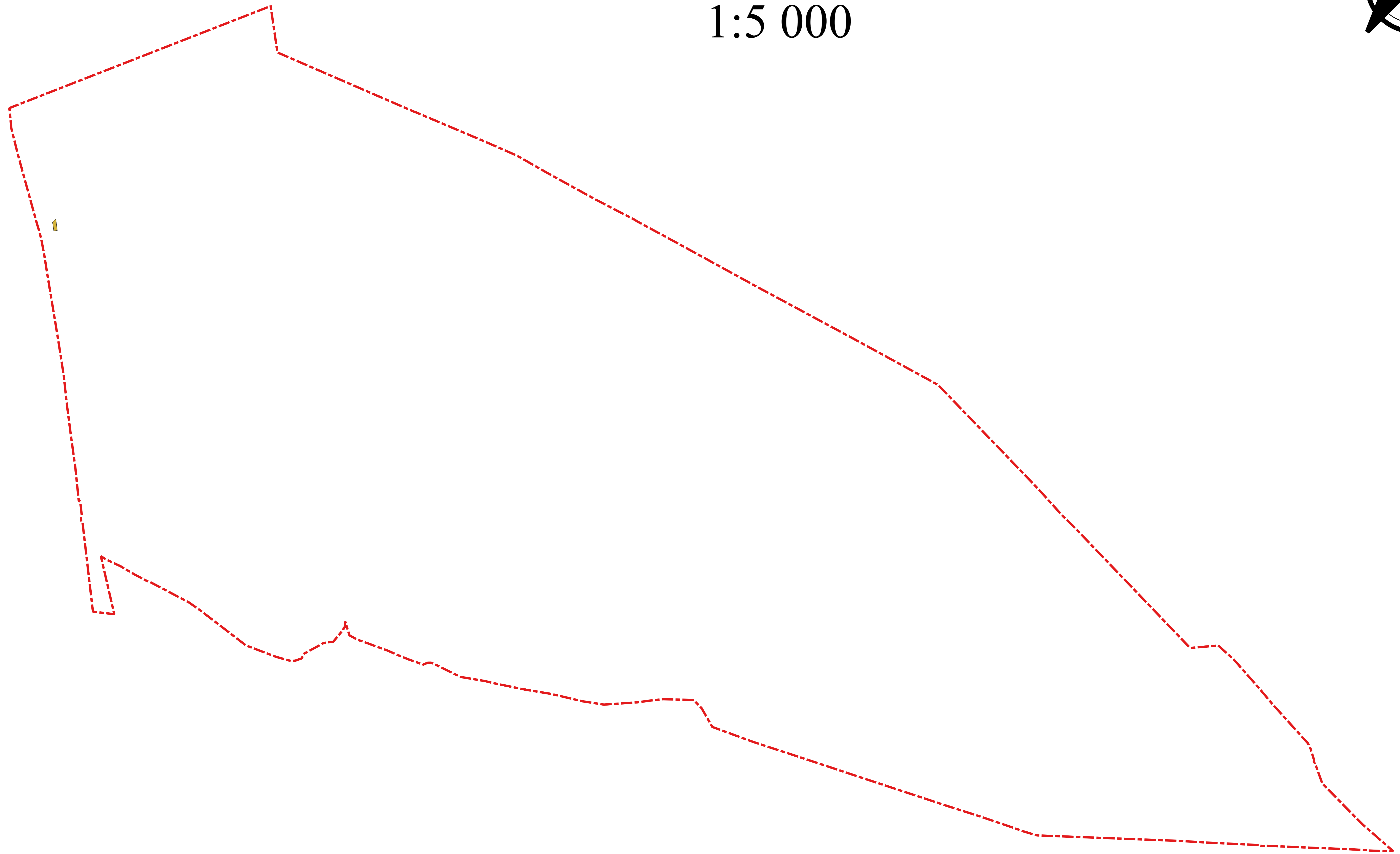
LEGENDA:

- Granica obrębu Ksawerów
- Obszar rewitalizacji
- Termomodernizacja lokalu mieszkalnego w miejscowości Ksawerów
- Wyznaczenie i budowa szlaku turystyczno-edukacyjnego nad rzeką Wartą w miejscowości Biechowy
- Budowa przeprawy mostowej przez rzekę Wartę w miejscowości Biechowy, gmina Kramsk, wraz z niezbędnymi drogami dojazdowymi

Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych – Poza obszarem rewitalizacji – Bilczew

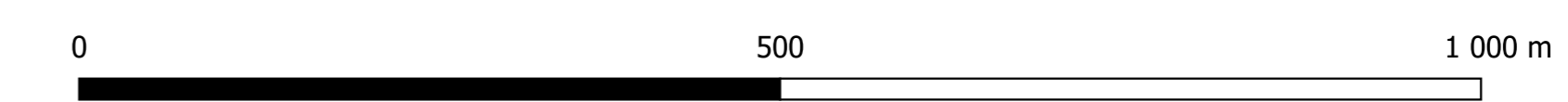

1:5 000

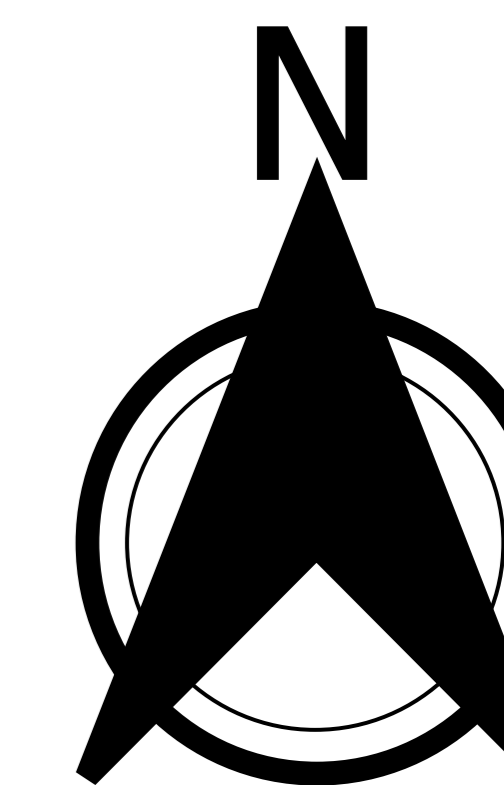

LEGENDA:

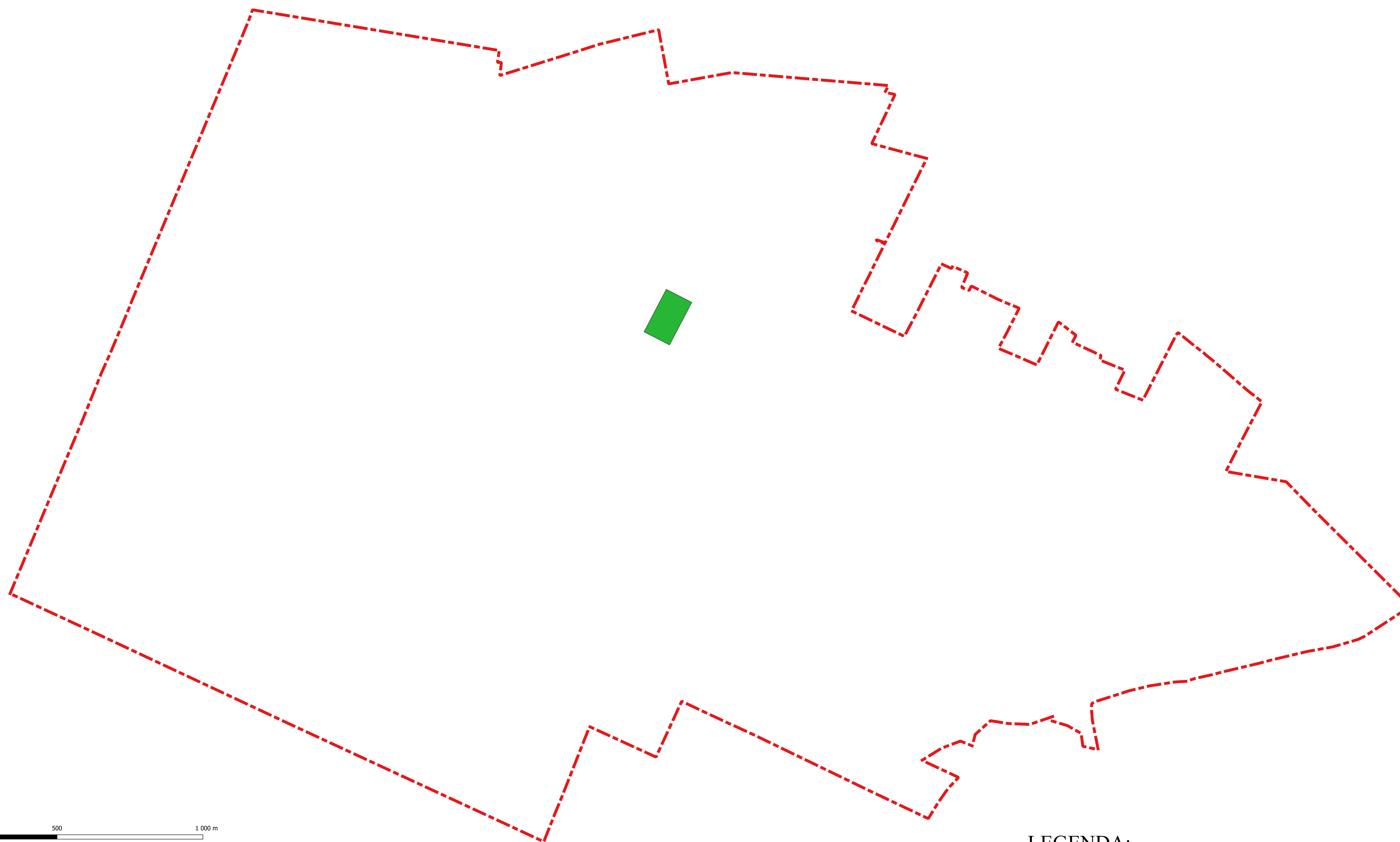
- Termomodernizacja, remont i adaptacja budynku w miejscowości Bilczew na świetlicę środowiskową
- Granica obrębu Bilczew

Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych – Poza obszarem rewitalizacji – sołectwo Dębicz

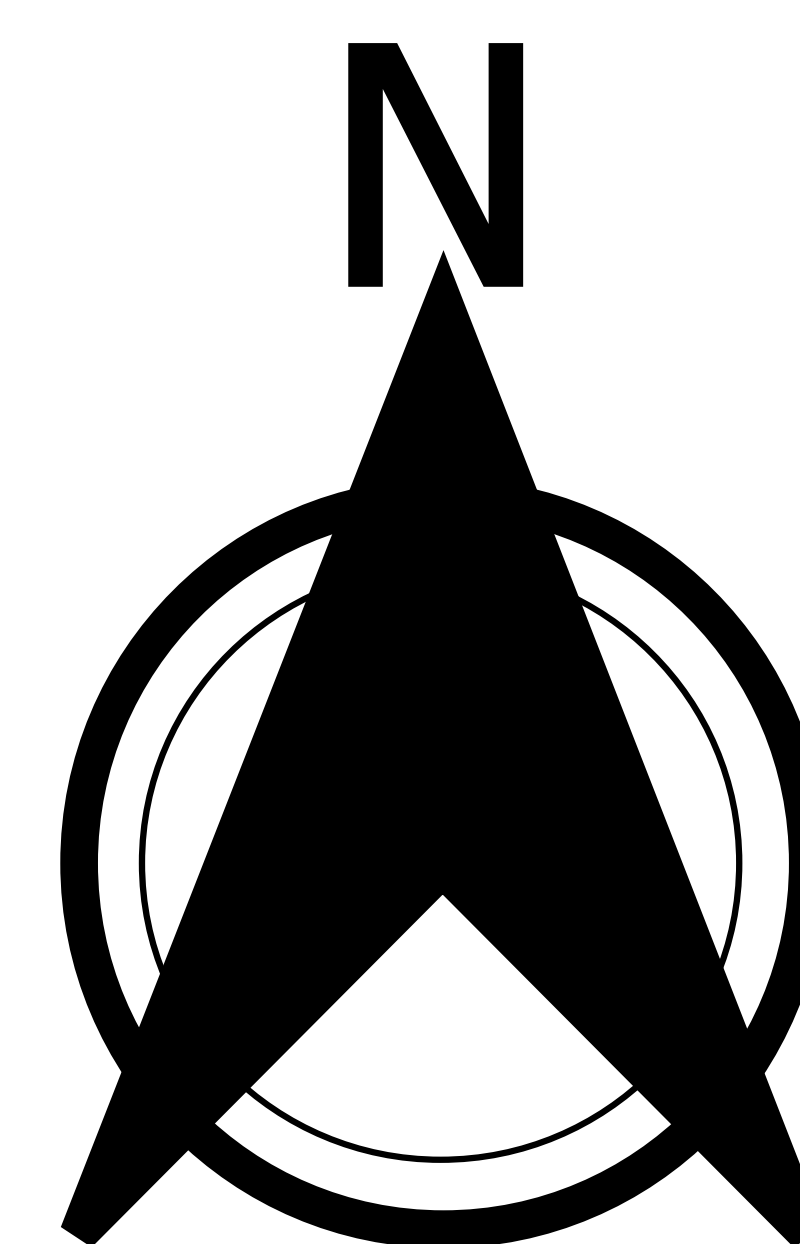
1:5 000

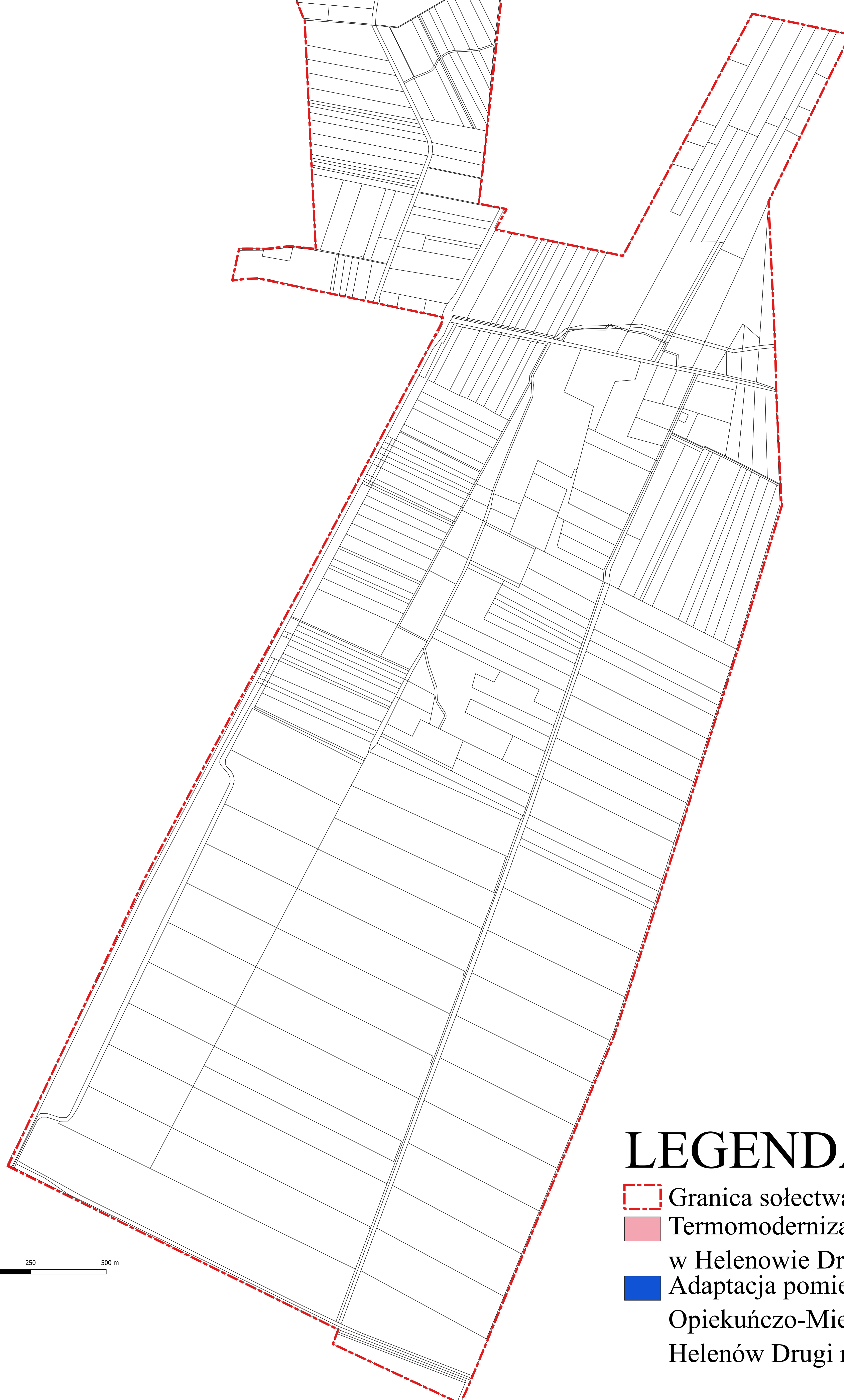
LEGENDA:

- Budowa Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Gminie Kramsk
- Granica sołectwa Dębicz

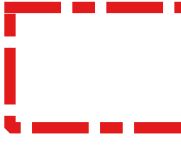

Podstawowe kierunki zmian
funkcjonalno-przestrzennych –
Poza obszarem rewitalizacji –
sołectwo Helenów Drugi

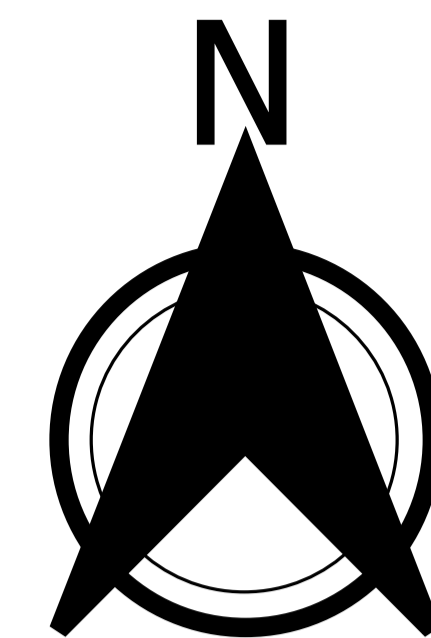
1:5 000

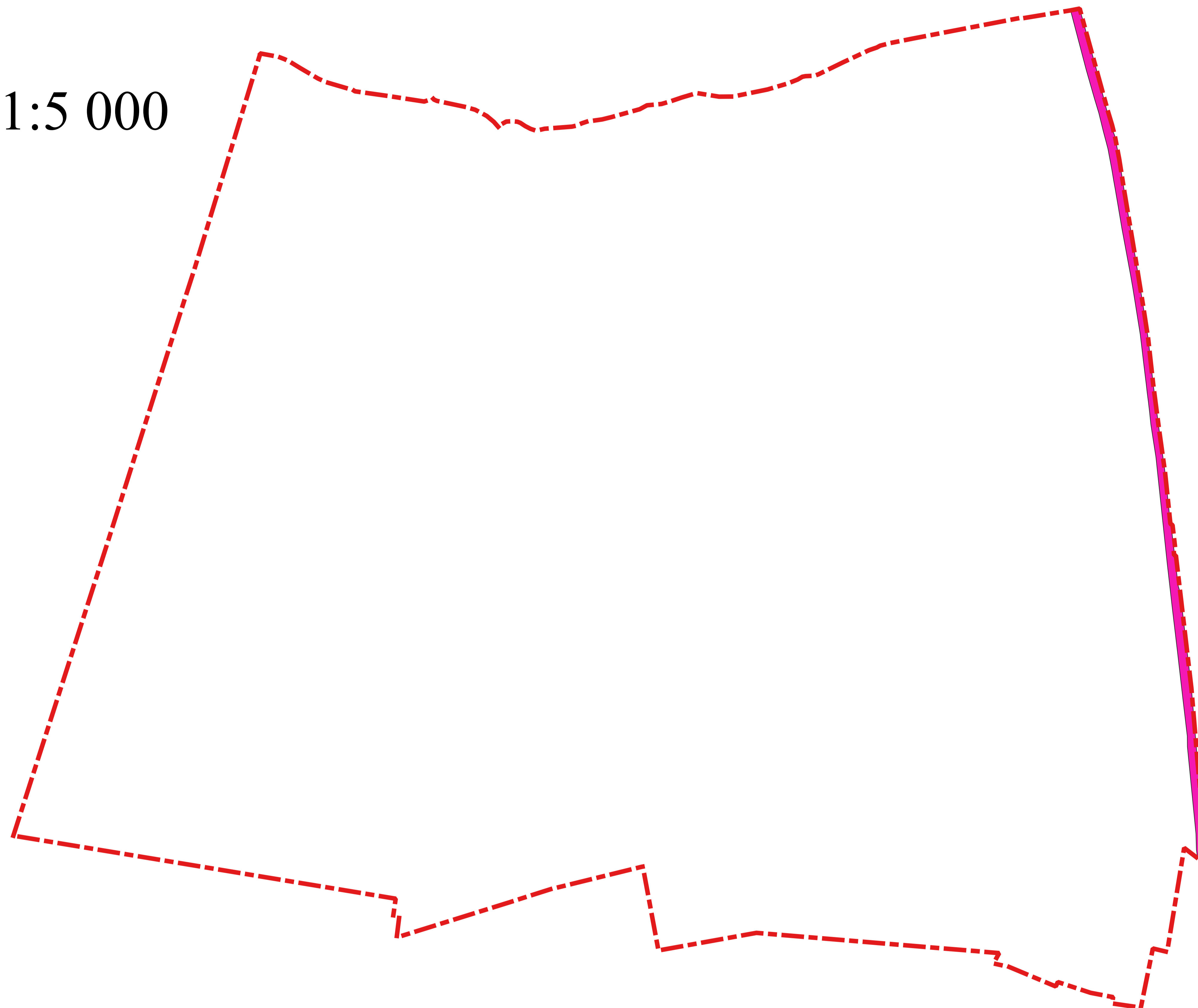
LEGENDA:

- Granica sołectwa Helenów Drugi
- Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej w Helenowie Drugim
- Adaptacja pomieszczeń w budynku Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnego w miejscowości Helenów Drugi na usługi rehabilitacyjne

Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych – Poza obszarem rewitalizacji - sołectwo Kramsk-Pole

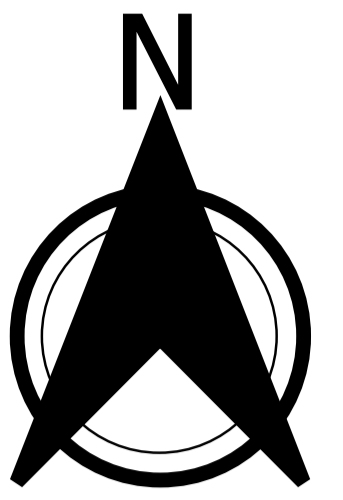
1:5 000

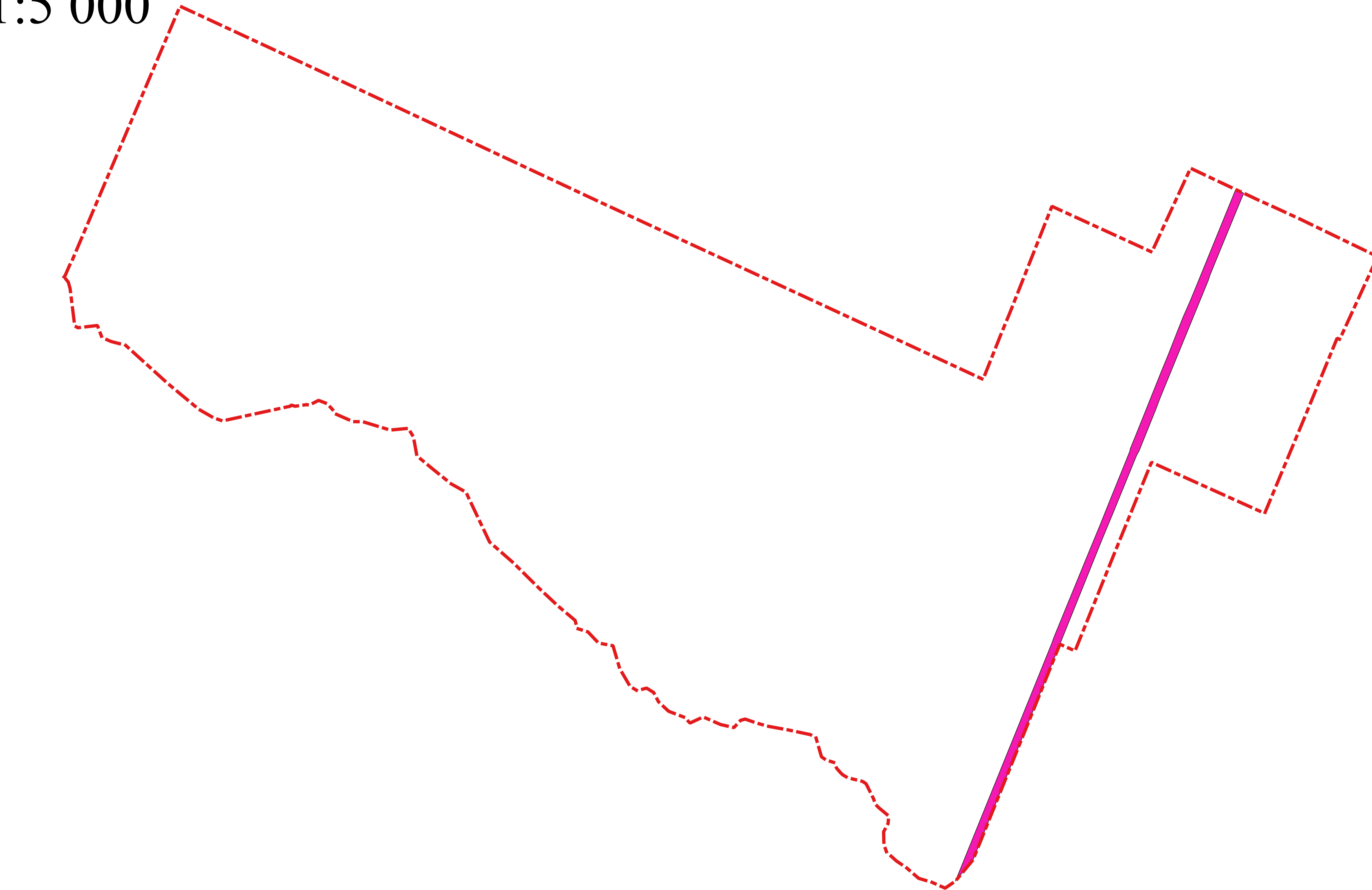
LEGENDA:

- Wykonanie ścieżki pieszo-rowerowej przy drodze wojewódzkiej
- Granica sołectwa Kramsk-Pole

Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych – Poza obszarem rewitalizacji – sołectwo Lichnowo

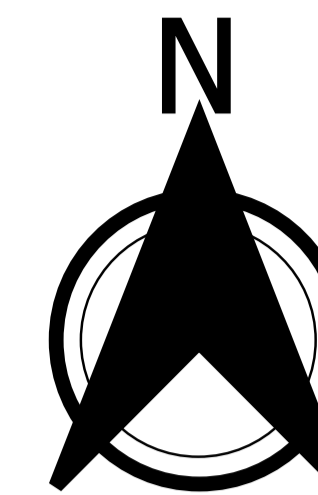
1:5 000

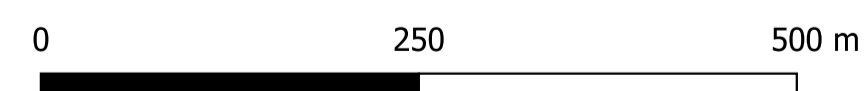
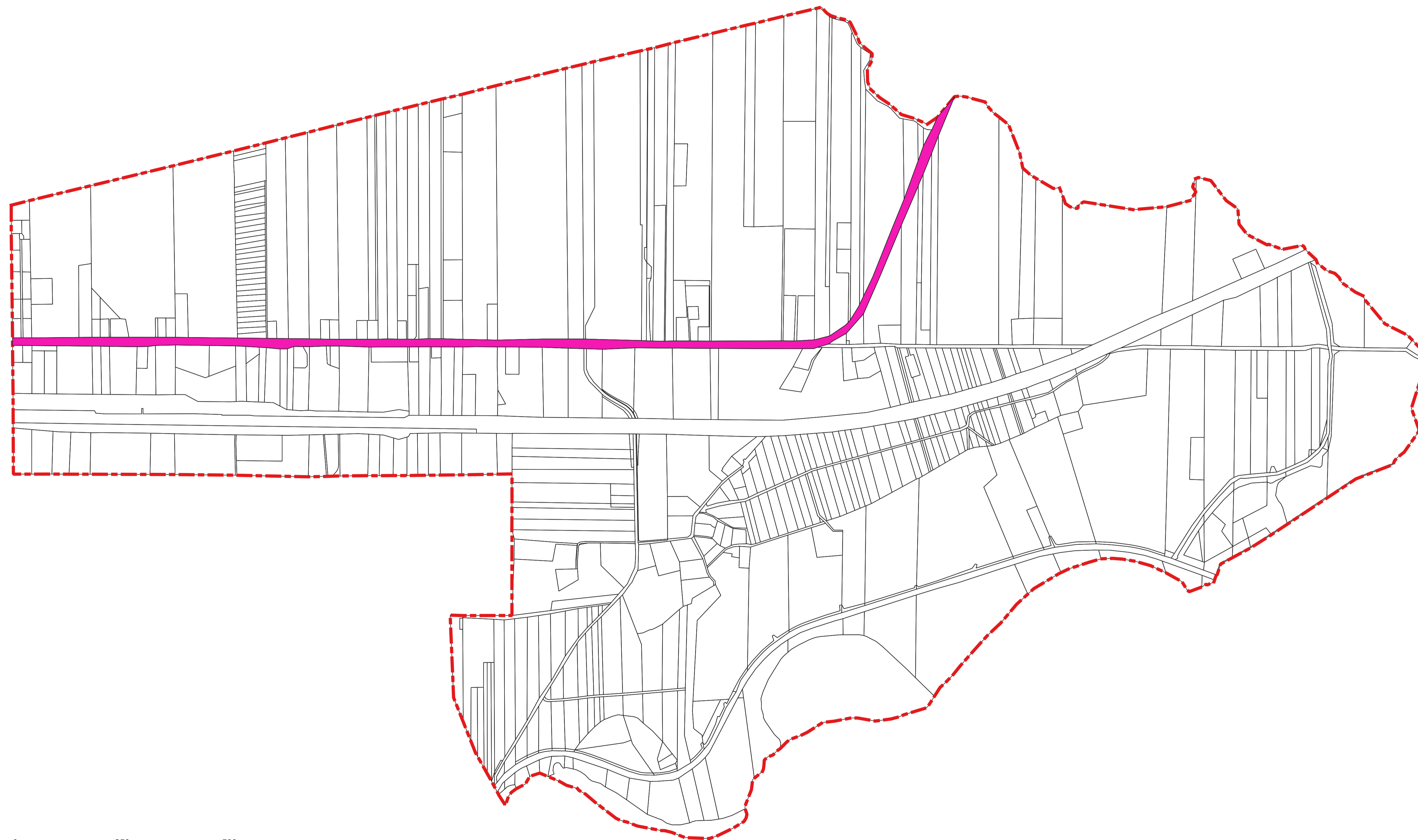
LEGENDA:

- Wykonanie ścieżki pieszo-rowerowej przy drodze wojewódzkiej
- Granica sołectwa Lichnowo

Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych – Poza obszarem rewitalizacji – sołectwo Święte

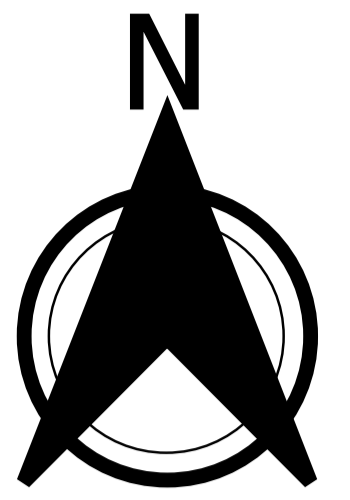
1:5 000

LEGENDA:

- Wykonanie ścieżki pieszo-rowerowej przy drodze wojewódzkiej
- Granica sołectwa Święte

Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych – Poza obszarem rewitalizacji – sołectwo Wysokie

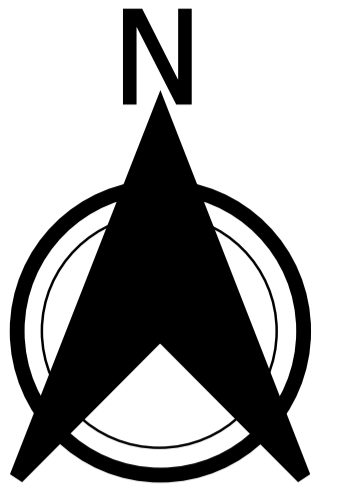
1:5 000

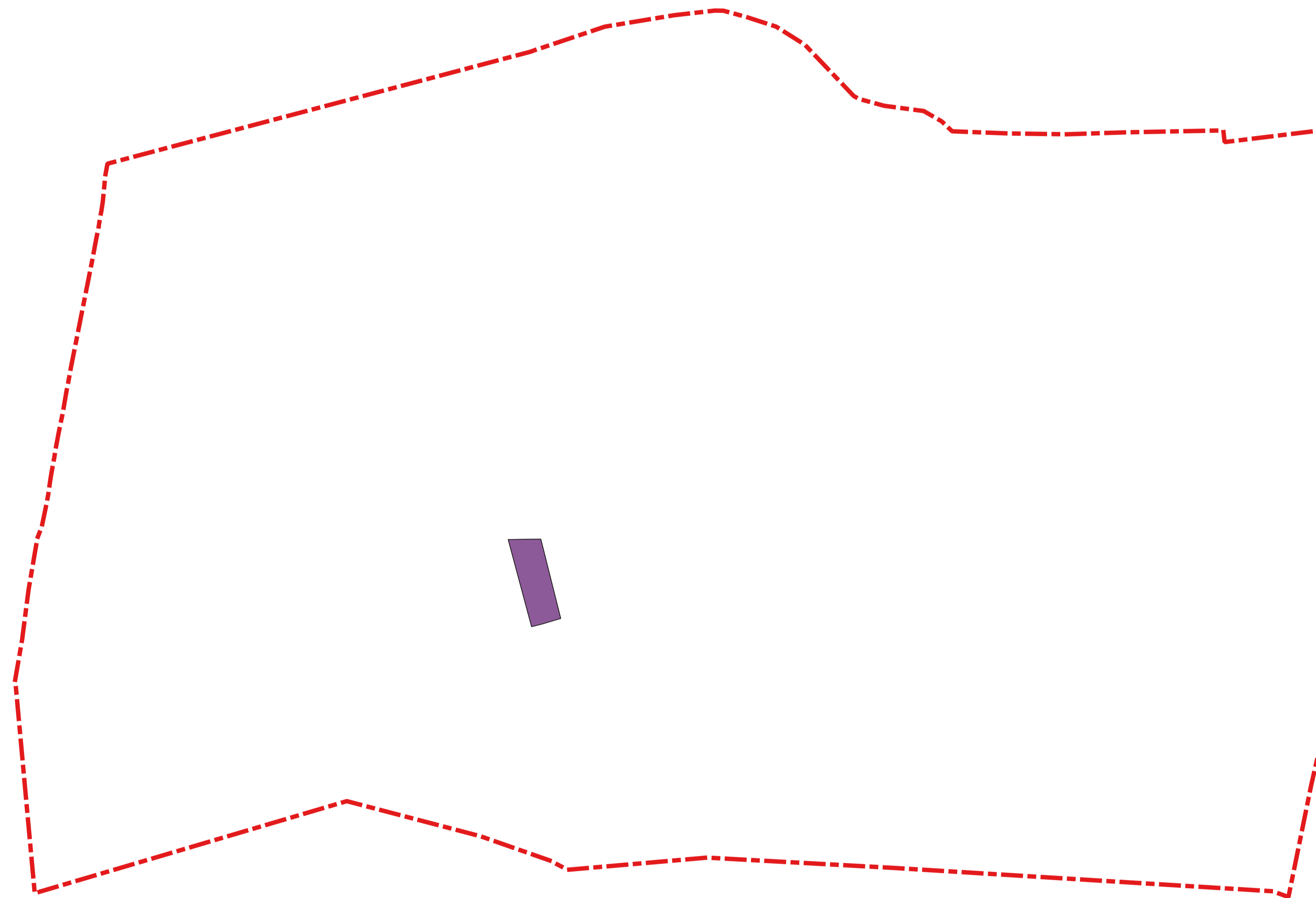
LEGENDA:

- Termomodernizacja lokalu mieszkalnego w miejscowości Wysokie
- Termomodernizacja i remont pomieszczeń budynku OSP w Wysokiem
- Granica sołectwa Wysokie

Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych – Poza obszarem rewitalizacji – Święciec

1:5 000

LEGENDA:

- Termomodernizacja, remont i adaptacja budynku w miejscowości Święciec na cele obrony cywilnej
- Granica obrębu Święciec